

CD-i

Onafhankelijk tijdschrift
over de wereld van CD-i

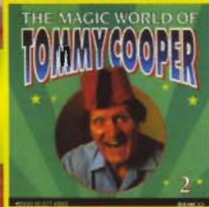
FILMS • MUZIEK • GAMES • SPECIAL INTEREST • KINDEREN

Jodie Foster ontroert

Secret Mission
...impossible?

Tommy Cooper
Chaos en grollen

Pico
Houtworm ontdekt Amerika

INTERNET Het leven on-line

Pijlsnel
scherpste
naar het
beeld.

Let's make things better.

**HI-FI
TURBO DRIVE
VIDEO
RECORDER**

De Philips HiFi Turbo Drive is 's werelds snelste videorecorder. Maar er is nog meer... Studio Picture Control verbetert beelden op uw oudste banden. Direct Record zoekt zelf het kanaal op waar u naar kijkt en begint op te nemen. Alles in "full-stereo" natuurlijk. Uw Philips HiFi Turbo Drive is niet alleen 's werelds snelste videorecorder - wij denken dat ie ook 's werelds beste is. Bel voor meer informatie de Philips Consumentenlijn : 06-8406 (20 cent per minuut).

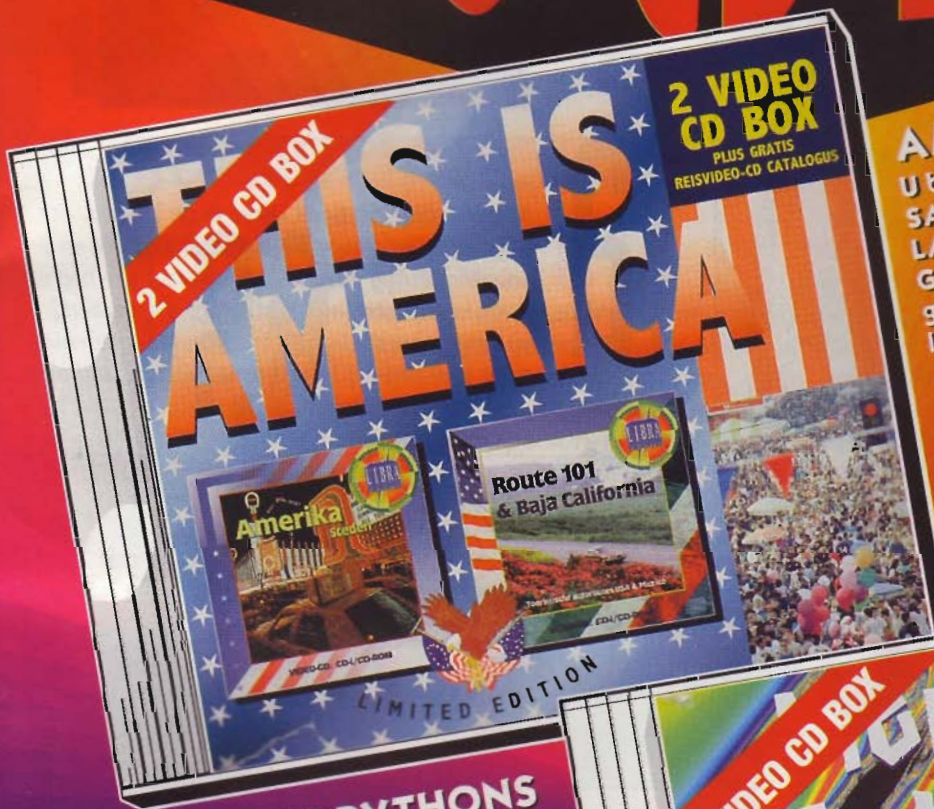

PHILIPS

**TURBO
DRIVE**
Philipscdi.com

CDi - CD ROM - CDi - CD ROM

VIDEO CD BOXEN

AMERIKAANSE STEDEN
 U bezoekt de steden: NEW YORK, SAN FRANCISCO, LOS ANGELES, BARSTOW, LAS VEGAS, SAN DIEGO, HOUSTON en GALVESTON, die tezamen een goed beeld geven van de uitbundige bevolking en hun land.

ROUTE 101 & BAJA CALIFORNIA
 TOERISTISCHE AUTOROUTES
 De bijna 2000 km lange ROUTE 101, toont u de prachtige Westkust van Amerika.

MONTY PYTHON'S LIFE OF BRIAN
 Het begin van onze jaartelling volkomen overhoop gehaald door dit absurde verhaal. Brian komt in Judea ter wereld en word aangezien voor de verlosser. Bij een Poging om de vrouw van Pilatus te ontvoeren wordt Brian gepakt. Bij z'n ontsnapping valt hij in een absoluut onlogisch passerend ruimteschip.

TIME BANDITS
 Een fantasieverhaal met heerlijke onbeschaamdheden en de humoristische Monty Python absurditeiten. De 11 jarige Graig Warnock reist met z'n droomdweren door tijd en ruimte.

SPECIAL PRICE
59.95 PSF

INCLUDING FREE BONUS VIDEO CD

CD-i
free record shop
 SIMPLY THE BEST

ER SPEELT ZICH HEEL WAT AF IN DE WINKELS VAN FREE RECORD SHOP

INHOUD

Redactioneel

Zo af en toe moet het blad mooier, vinden wij zelf. Vorige maand hebben wij de filmpagina's maar eens kritisch onder de loep genomen. Wij mochten foto's nemen van het prachtige Tuschinski en daarmee hebben we de filmrubriek in een splinternieuw jasje gestoken. Dat hebben we niet voor niets gedaan, want de filmsectie breidt zich gestaag uit. We moeten ons vaak inhouden niet teveel te schrijven over de leuke en spannende films die uitkomen. Voor je het weet heb je over een film twee volle pagina's geschreven, terwijl je ook nog drie andere op dezelfde plek kwijt wilt. Kiezen dus. Deze maand besteden we ook aandacht aan huur-Video CD's die (nog) niet te koop zijn. Deze films zijn nog niet overal te huur, en soms is het dus even zoeken naar een videotheek die ze verhuurt, maar we willen ze jullie natuurlijk niet onthouden.

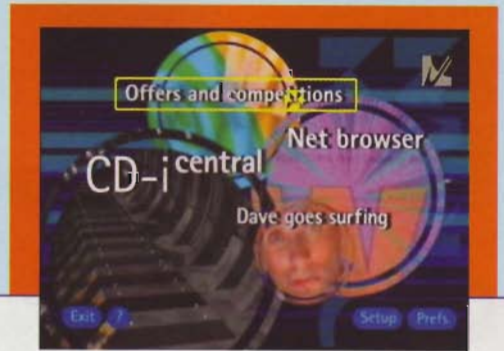
Brachten we vorige maand al het Internet-op-CD-i nieuws onder de aandacht, deze maand gaan we door met het duidelijk maken wat er mogelijk is op Internet. En dat is een hele hoop! Lees echter ook goed wat er niet mogelijk is, want er zijn enkele beperkingen.

Vanzelfsprekend komen deze maand ook weer de nodige games aan bod, en hebben we twee prachtige tekenfilms in de aanbieding. Voldoende leesvoer dus, om het naast de open haard, kachel of CV uit te houden tot de eerste zonnige lentedagen.

Sybrand Frietema de Vries

Met dank aan Pathé Cinemas voor het beschikbaar stellen van het Tuschinski-theater

12

PRAKTIJKLES OP INTERNET

Ai, een kruispunt. Goed kijken in de spiegels, richting aangeven, terugschakelen naar z'n twee en de koppeling rustig laten opkomen. Maar wie had er ook alweer voorrang? Best lastig, die gevaarlijke kruisingen op de digitale snelweg. Maar oefening baart kunst en wij helpen vanaf deze maand met de eerste praktijklessen.

15

SECRET MISSION

Werk je nu voor de Amerikaanse geheime dienst of voor de KGB? En over welke geheime documenten hebben al die mensen het eigenlijk? Ingewikkelde vragen als je vliegtuig net is neergeschoten en je zo'n klap op je kop hebt gehad dat je geheugen er volledig de brui aan heeft gegeven. Beetje bluffen dus.

Postbus 3389, 2001 DJ Haarlem, Telefoon redactie: 023-5360160, Telefax: 023-5359627.

REDACTIE EN MEDEWERKERS: Sybrand Frietema de Vries (Hoofdredactie), Foeke Collet (Eindredactie), Jan Willem Bijl, Sieds de Boer, Boudewijn Büch, Mark Friederichs, Rom Helweg, René Janssen, Lennie Pardoel, Léan Seuren, Klaas Smit, Rob Smit, Rein van Willigen. **VORMGEVING:** Ernst Bernson (Art Director), Carola Hoff, Margo Witte, Joachim Mahn, Jan Willem Bijl. **FOTOGRAFIE:** Hans van Dormolen. **REDACTIESECRETARIAAT:** Wilma Boekel. **TRAFFIC:** Saskia Holk. **MARKETING:** Babette Molenaar. **BOEKHOUDING:** Esther Boekel, Mariska den Hoet (assistent). **UITGEVER:** Wouter Hendrikse. **DIRECTIE:** A.W. Elfers. **ABONNEMENTEN:** CD-i Magazine, Postbus 22855, 1100 DJ Amsterdam Zuid-Oost, Telefoon: 06-8212252 (20 cent per minuut). CD-i Magazine komt 11 maal per jaar uit. Een jaarabonnement kan op elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij u het abonnement schriftelijk opzegt, uiterlijk twee maanden voor de vervaldatum. **ADVERTENTIES:** Retra PubliciteitsService, Sander Retra, Marlou den Drijver, Postbus 333, 2040 AH Zandvoort, Telefoon: 023-5718480, Telefax: 023-5716002. Advertenties kunnen zonder opgave van redenen geweigerd worden. **PREPRESS EN DRUK:** Nederlands Drukkerij Bedrijf, Zoeterwoude. **DISTRIBUTIE NEDERLAND:** BetaPress, Gilze. **DISTRIBUTIE BELGIË:** ImaPress.

CD-i Magazine is een uitgave van het Haarlems Uitgeef Bedrijf BV Zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever mag niets uit deze uitgave of enig onderdeel daarvan worden overgenomen.

INHOUD KORT:

BRIEVEN
pagina 6

NIEUWS
pagina 8

SERVICE PAGINA
pagina 10

INTERNET
pagina 12

SECRET MISSION
pagina 15

MAD DOG MCCREE 2
pagina 18

LOST EDEN
pagina 20

LASER LORDS
pagina 22

TOMMY COOPER
pagina 24

FLASHBACK JUNGLEIGDS
pagina 27

MONTY PYTHON
pagina 28

TIPS & TRUCS
pagina 30

PICO
pagina 34

BÖRGE RING
pagina 36

KINDERSPEL
pagina 38

MUZIEK
pagina 43

FILMS
pagina 46

PROFESSIEEEL
pagina 62

BÜCH
pagina 66

24

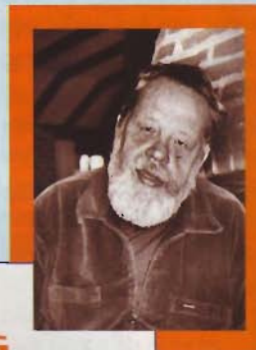
TOMMY COOPER

De Britse meester van de zelfspot op z'n best. Met de leukste goocheltrucs, grootste flaters, flauwste grappen en meest absurde sketches. Alles wordt leuk als Tommy Cooper zich ermee bemoeit, zeker als-ie zelf het hardst lacht.

28

MONTY PYTHON

Het spelen van het absurde spel *Invasion from the Planet Skyron* is niet geheel zonder gevaren. Omdat we onze lezers niet in de steek willen laten, en de geestelijke gesteldheid van onze software-redacteur toch al niet boven alle twijfel verheven was, sloten wij hem met de disc op in z'n kantoor, en lieten hem spelen tot hij erbij neer viel.

36

BÖRGE RING

CD-i Magazine ging op bezoek bij deze van oorsprong Deense animator en Oscar-winnaar, die meewerkte aan de tekenfilm *Pico* en het Geheim van de Gouden Tempel. Een gesprek over *Pico*, *Columbus*, Griekse helden, de dood, Spielberg, Asterix en 'helemaal bezeten zijn van tekenen'.

46

FILMS

Ook deze maand laten de kanjers van het witte doek hun neus zien op Video CD. Met Jodie Foster in *Nell*, Kim Basinger in *The Getaway*, Kathleen Turner in *Serial Mom* en Tatjana in *Flodder 3* mogen we toch niet klagen. En natuurlijk hebben we ook weer de broodnodige dosis 007 voor je.

brieven

XXXXXXXXXX?

Met de hete adem van een deadline in onze nek, wil er af en toe wel eens een foutje tussendoor sluipen. Zo ook vorige maand toen het kadertekstje bij de film *The Chase* voor het grootste deel bestond uit xxxxxxxx-jes. Bij deze dus alsnog de missende informatie om de puntjes op de x te zetten: *The Chase* komt uit op het label van RCV, kost f 49,95 en in België Bfr. 999.

Disney

*Allereerst mijn complimenten voor dit prima blad, waar ik iedere maand weer naar uitkijk. De reden dat ik jullie schrijf is de volgende. Ik (en de rest van het gezin) ben nogal een Disney-fan en moet tot mijn grote teleurstelling constateren dat er nog geen enkele Disney-tekenfilm op Video CD is verschenen. Toch vreemd voor zo'n vooraanstaand producent die voor lange wachtrijen zorgt bij het verschijnen van weer een film op video (*The Lion King*). De onzekerheid van het misschien verschijnen van deze films op Video CD weerhoudt mij van de aankoop van de*

films op video. Is het voor jullie na te gaan of er in de nabije toekomst toch films van Disney op Video CD zullen verschijnen?
Jack Suringa,
Groningen

*Ik wil in eerste instantie zeggen dat ik CD-i Magazine een goed blad vind. Maar ik wil toch een vraag stellen. Zijn er ook Walt Disney-films op Video CD te verkrijgen, zoals *The Lion King* en *Aladin*?*
Harold van Erp, Liempde

D'is- nie aan ons om te beslissen wat en wanneer er films of spelletjes op Video CD en CD-i uitkomen. We zijn het natuurlijk helemaal me jullie eens dat de Disney-films ook op Video CD moeten verschijnen, en hopen dat dit idee snel wordt opgepikt. Gelukkig kunnen we jullie ook nog wat

goed nieuws melden. De onlangs op Video CD uitgekomen tekenfilm *Pico* en het *Geheim van de Gouden Tempel* is gemaakt door een team van Disney's en Spielberg's beste tekenaars, dus met de kwaliteit van deze klassieker zit het wel snor. In dit nummer wordt deze tekenfilm uitgebreid besproken en hebben we ook nog een interview met Børge Ring, één van de tekenaars. Als er Disney-nieuws komt, dan horen jullie het natuurlijk van ons.

Smurflunder

In ons enthousiasme over de Video CD van de Smurfen, dichtten wij vorige maand de tekenaar Peyo geheel onterecht de Franse nationaliteit toe. Bij deze onze Smurfcuses voor deze blunder en een Smurftificatie: Peyo komt natuurlijk uit België!

Interactieve Encyclopedie

Allereerst mijn complimenten met jullie blad. Ik vind elke maand weer wat ik zoek, en blijf goed op de hoogte van wat er op CD-i-gebied te beleven is. Het belangrijkste vind ik echter dat ik van jullie recensies op aan kan. Vooral met de Philips Media Interactieve Encyclopedie hoorde ik tot de twijfelaars (zelfs met korting blijft het immers een aardig aanschafbedrag), maar jullie artikelen hebben me over de streep getrokken. En daar heb ik geen spijt van! Ik heb al heel wat keren uren lang heerlijk rondgedoeld door deze disc, en begrijp goed waarom er al 25.000 stuks van zijn verkocht. Klasse!
P. Zwaans, Bennebroek

Wederom met zeer grote belangstelling het CD-i Magazine van januari 1996 gelezen. Vooral het verslag 'Een gesprek met de knappe koppen', de makers van de Philips Media Interactieve Encyclopedie. Ik ben namelijk uiteraard ook bezitter van de genoemde disc. Mijn vraag is of de disc

gecontroleerd is op fouten, omdat ik van mening ben dat er nog onjuistheden op de disc staan. Wordt hier nog wat aan gedaan in een eventuele nieuwe pers?

M.J.Th. Schipper, Hoogvliet

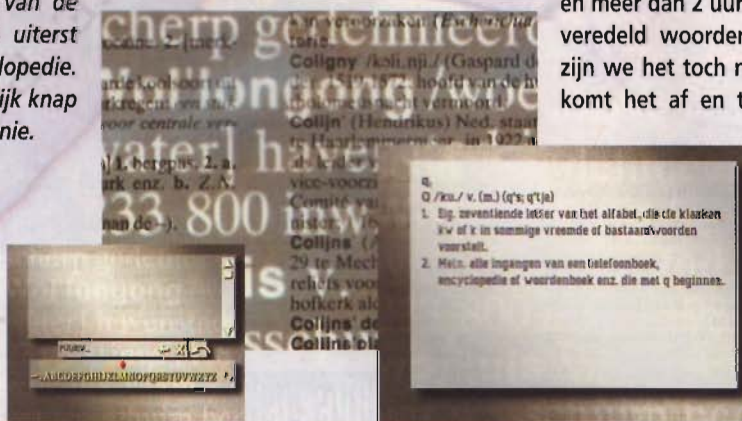
Naar aanleiding van het artikel over de Philips Interactieve Encyclopedie heb ik deze aangeschaft. In het artikel vind ik niets terug over de kwaliteit van het beeld, wel alle lof over de techniek, want wat blijkt: in het A t/m Z opzoekschermblijven twee schaduwteksten continu in beeld staan. Dit is zowel op de demo als op het kant en klare eindproduct. Het verwondert mij dat jullie dit zelf niet hebben opgemerkt. Na informatie bij Philips te hebben ingewonnen blijkt dit inderdaad in de programmatuur te zitten. Ik hoop dat dit er bij de volgende editie is uitgehaald, daar ik het wel met de rest van jullie recensie eens ben.

E.J. Beers, Heiloo

Hierbij wilde ik jullie bedanken voor de objectieve mening over de door jullie zo geprezen Philips Media Interactieve Encyclopedie. Naar mijn mening is dit een veredeld woordenboek in plaats van de door jullie geteste uiterst uitgebreide encyclopedie. Ik voel me persoonlijk knap misleid door die opinie.

J.P. Nutbey,
Radio Kootwijk

Tot zover een kleine greep uit de brieven over de Philips Media Interactieve Encyclopedie. Helaas is het natuurlijk onmogelijk om het iedereen helemaal naar de zin te maken, maar met intussen maar liefst 35.000(!) verkochte exemplaren komt deze disc op de eerste plaats van de best verkochte CD-i's. En de klant is toch altijd nog de beste graadmeter voor de kwaliteit van een product. Vanzelfsprekend is het onmogelijk om zo'n enorm uitgebreid naslagwerk helemaal foutloos te krijgen. Ook al is de disc (zoals is te lezen in het interview) helemaal 'suf' getest, in 125.000 artikelen blijven schoonheidsfoutje zitten. Wat natuurlijk niet wegneemt dat het goed is om deze te noteren, zodat ze misschien in volgende versies kunnen worden verbeterd. Wat de schaduwteksten in het A t/m Z scherm betreft: dat hoort zo! Zo'n woordenboekachtergrond is toch veel mooier dan een saai grijs vlak? Wij vinden althans van wel. Met 40.000 woordverklaringen en 125.000 onderwerpen heb je inderdaad ook een goed woordenboek in huis, maar om voorbij te gaan aan 3300 illustraties, 30 minuten video, 60 documentaires, gesproken tekst, driedimensionale animaties, interviews en meer dan 2 uur muziek, en de schijf een veredeld woordenboek te noemen, daar zijn we het toch niet mee eens. Natuurlijk komt het af en toe voor dat lezers een andere mening zijn toegedaan dan wij, maar we proberen zo objectief mogelijk te schrijven wat we van een disc vinden.

De redactie ontvangt veel lezersbrieven met vragen, opmerkingen, complimenten en, af en toe, gezonde kritiek. Daar zijn wij blij mee. Door die hoeveelheid is het helaas niet mogelijk alle brieven te publiceren. Onze gamesredactie geeft, aan de hand van lezersbrieven, in de rubriek Tips & Trucs antwoorden op veelgestelde vragen. Vragen of opmerkingen over de abonnementen kunnen gesteld worden aan de abonnementenregistratie; adres en telefoonnummer zijn voorin het blad te vinden.

De redactie behoudt zich het recht voor brieven te selecteren en te redigeren. Blijf schrijven!

NIEUWS

Prijsvraag Encycloped-i

Wij worden altijd weer aangenaam verrast door het enorme aantal inzendingen op onze prijsvragen. Op de hyperlink-wedstrijd van de Interactieve Encyclopedie kregen we maar liefst meer dan 300 oplossingen binnen! Natuurlijk omdat de schitterende CD-i *Dit was 1995* te winnen was, maar volgens ons ook omdat onze lezers wel van een beetje puzzelen houden.

Kortste weg

Laten wij ook eens een poging wagen, dachten de redactieleden, en na een paar uur ploeteren hadden we de route gevonden: plankton - die - fiets - fiets(en) - lekker - laat - laat (bijv. naamwoord) - boot - boot (vaartuig) - wal - Jannes van der Wal - wereldkampioen - uit - strand - strand(en) - walvis!

We moeten toegeven dat alle inzenders een kortere weg wisten te vinden (en dat was natuurlijk de bedoeling), maar niemand kwam op het idee van onze unieke touristische route.

De twee kortste routes waren natuurlijk:

plankton - zee - tranen - tranen (traan) - walvissen - walvis
plankton - zee - strand - stranden - walvis - walvis

Levertraan, apen, Jupiter

Gelukkig waren meer puzzelaars, net als wij, van mening dat een touristische route veel gezelliger is. Er waren routes langs onder andere organisme, olie, levertraan, Amerika, zeewier, Japan, vitamine, dolfijn, apen, Griekenland, boter, rund, schip, harpoen, Antarctica en zelfs Jupiter. Enorm interessant allemaal, maar het ging ons om de *kortste* weg. Lydia Goorman verdient in deze beslist een eervolle vermelding. Zij wist de route van plankton naar walvis in slechts één stap af te leggen.

Welke stap dit was stond echter niet op haar antwoordkaart, dus helaas konden we het antwoord niet goed rekenen.

Uit de vele goede inzendingen hebben we 25 winnaars getrokken. Zij kunnen *Dit was 1995* binnenkort tegemoet zien.

Gefeliciteerd!

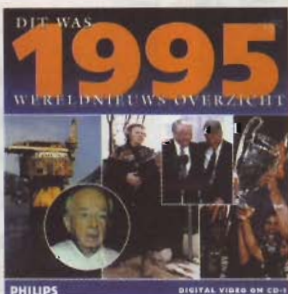
G.H. Scherpen, Klazienaveen
L. de Wit, Dongen
D. Boer, Schiedam
M.T.J. van der Drift, Hoofddorp
H. van der Grient, Oss
D.N. Nieuwenhuizen, Rotterdam
Amie Bojadzic, Haarlem
Remco Slegtenhorst, Almere
Henk Smit, Oegstgeest
Richard Bruil, Nieuwegein
L. Prins, Rotterdam
Van 't Zand, Kampen

J. Schuurkamp, Harderwijk
Eric Lemmens, Voerendaal
F.H. Blom, Den Haag
P. Joosten, Borne
P. Dumernit, Helmond
J. Geerlings, Reuver
D. de Vries, Surhuisterveen
I.C. Bons, Hoogland
R.G.C. Heinemans, Beek
A. Stappers, Weert
J.O.M. van der Weide, Delft
P.L. van Mierlo, Kampen
M. de Voogel, Spijkenisse

Bios Disk

Naar aanleiding van het succes van de Bios Band besloot Cine-View Publishing vorige maand tot het uitbrengen van de eerste *Bios Disk*. Deze Video CD bevat trailers, clips of specials van 15 nieuwe bioscoopfilms (in totaal ruim 50 minuten full motion video), soundtracks, biografieën van acteurs en een prijsvraag. Op de eerste Bios Disk (februari/maart) komen onder andere *Fair Game*, *Get Shorty*, *Clockers*, *Waiting to Exhale*, *The Usual Suspects*, *Jumanji*, *Nixon*, *Ace Ventura 2* en *Showgirls* aan bod. De *Bios Disk*

zal 6 keer per jaar verschijnen en is afspeelbaar op CD-spelers (met DVC), Video CD-spelers en CD-ROM-spelers (met MPEG-kaart). Cine-View Publishing verwacht dat het "eerste filmtijdschrift ter wereld op CD" het goed zal gaan doen. Van de Bios Band worden op dit moment per twee maanden ruim 5.000 stuks verkocht. De *Bios Disk* is voor f 19,95 of Bfr. 365 te koop in een groot aantal CD zaken, boekenwinkels, videotheken en bioscopen. Een jaarabonnement voor 6 edities kost f 79,95 of Bfr. 1550. De *Bios Disk* komt tot stand in samenwerking met de Nederlandse film-distributeurs.

Rolling Stones

Een tijdje geleden kwamen The Rolling Stones met de audio CD *Stripped*, waarop tevens een audiovisueel gedeelte voor de computer was geperst. Deze CD-ROM-informatie lijkt enigszins in de clinch te liggen met de CD-speler, waardoor de CD niet opstart. Dit valt gelukkig mee. Als je de CD wilt afspelen op een CD-speler, moet je 'm opstarten via het televisiescherm (play audio). Dan loopt-ie als een zonnetje!

UEFA Champions League

De heer T. Buurman uit Hillegom vroeg ons om de uitslagen van de wedstrijden in de UEFA Champions League van 22 november en 6 december 1995. De uitslagen van de eerder gespeelde wedstrijden (gepubliceerd in het decembernummer) heeft hij al in zijn CD-i van de *UEFA Champions League 1995/96* ingevoerd, maar deze wil hij er ook graag bij hebben. Het is misschien een beetje oud nieuws, maar als echte voetballiefhebbers kunnen we dit verzoek natuurlijk niet weigeren. Hier zijn ze:

22 november '95	6 december '95
Pan - Aal: 2 - 0	Nan - Pan: 0 - 0
Por - Nan: 2 - 2	Aal - Por: 2 - 2
Spa - Bla: 3 - 0	Leg - Spa: 0 - 1
Ros - Leg: 4 - 0	Bla - Ros: 4 - 1
Juv - Bor: 1 - 2	Ste - Juv: 0 - 0
Gla - Ste: 1 - 1	Bor - Gla: 2 - 2
Rea - Aja: 0 - 2	Gra - Rea: 0 - 2
Fer - Gra: 3 - 3	Aja - Fer: 4 - 0

Januari/Februari

Games

- 1 World Cup Golf
- 2 Pac Panic
- 3 Family Games II
- 4 Lost Eden
- 5 Pinball

Films

- 1 Diamonds are Forever
- 2 Thunderball
- 3 You Only Live Twice
- 4 Moonraker
- 5 The Mask

Info/Naslag

- 1 Philips Media Encyclopedie
- 2 Bios Disk
- 3 Dit was 1995
- 4 Oorlogsjaren
- 5 Het staat in de Sterren

Muziek

- 1 Corry Konings - Onvergetelijk
- 2 Pink Floyd - The Wall
- 3 René Froger - The Video
- 4 Abba - More Gold
- 5 André Rieu - Wiener Melange

Bron: Free Record Shop

De vorige maanden hebben wij lijsten gepubliceerd, die waren gebaseerd op de verkopen van één winkel. Dat geeft een eenzijdig beeld, vandaar dat we deze keer een top 5 van één van de grotere verkoopketens opnemen. Toch moeten conclusies voorzichtig getrokken worden, het blijft een momentopname.

Dat de Philips Media Encyclopedie het goed doet is nu echt duidelijk. Er zijn circa 35.000 exemplaren van verkocht en daarmee is deze titel in één keer de best verkochte CD-i ooit!

Service pagina

Een nieuwe rubriek met oude nummers

De redactie

De redactie van CD-i Magazine is benieuwd te vernemen wat onze lezers vinden van het blad. Als je vragen of opmerkingen hebt, kun je contact opnemen met de redactie. Doe dit bij voorkeur schriftelijk. Stuur een kaartje of brief naar:

Haarlems Uitgeef Bedrijf
t.a.v. Redactie CD-i Magazine
Postbus 3389
2001 DJ Haarlem

Brieven aan de games-redactie met vragen of tips over bepaalde spellen kunnen eveneens naar het bovenstaande adres gestuurd worden met de vermelding 'Tips & Trucs'.

Als je de mogelijkheid hebt om elektronische post te versturen, dan kan je een e-mailtje sturen naar cdi@hub.nl

Abonnement

CD-i Magazine komt 11 keer per jaar uit. Een jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij je het abonnement opzegt, uiterlijk twee maanden voor vervaldatum. Een jaarabonnement op CD-i Magazine kost f 69,95 (Bfr. 1399). Losse nummers kosten f 9,95. Elke nieuwe abonnee krijgt een welkomstgeschenk.

Abonnementen administratie

CD-i Magazine
Postbus 22855
1100 DJ Amsterdam Zuid-Oost
Telefoon 06-8212252 (20 cent per minuut)

Nabestellen

CD-i Magazine bestaat nu ruim een jaar. Heb je in de tussentijd een nummer gemist of wil je je verzameling CD-i Magazines compleet maken? Je kunt oude nummers nabestellen.

Op dit moment zijn alle oude CD-i Magazines nog voorradig. De prijs is f 8,95 per stuk. Een complete jaargang (11 nummers) kost f 59,95. De porto- en verzendkosten zijn f 5,- per exemplaar. Voor drie of meer exemplaren zijn de kosten f 12,50 per zending. Een briefje met volledig ingevulde girobetaalkaart of eurocheque kun je sturen naar:

Haarlems Uitgeef Bedrijf
o.v.v. Nabestellingen CD-i Magazine
Postbus 3389
2001 DJ Haarlem

34-1

34-2

34-3

35-1

35-2

35-3

35-4

35-5

35-6

35-9

35-11

35-7/8

35-10

35-12

36-02

36-01

GOLD CLUB PAGINA

Internetten vanuit uw luie stoel

PHILIPS CD-i INTERNET-PAKKET

De elektronische snelweg, netsurfen, e-mail: de uitgebreide mogelijkheden van Internet komen nu binnen bereik van iedere CD-i-bezitter.

Dankzij het gebruiksvriendelijke Philips CD-i Internet-pakket, kunt u thuis voor de televisie, zonder moeilijke procedures, Internet ontdekken.

Geen problemen met ingewikkelde installatie. De kabeltjes aansluiten en met één telefoontje maakt u deel uit van de steeds groter wordende groep Internet-gebruikers. Doe daarna de Internet-CD-i in de CD-i-speler en druk op play. De wereld van Internet ligt voor u open!

Huishoudbeurs in de RAI

Kom naar de huishoudbeurs, van 13 t/m 24 maart in de Amsterdamse RAI, en beleef in het Electronic Circus 'de reis naar nu'. Een film over de mogelijkheden van Internet en multimedia bij u thuis. Neem een kijkje bij de Philips stand en ontdek zelf wat multimedia voor u kan betekenen, of bezoek de CD-i Roadshow.

Gold Club leden ontvangen in een brief uitgebreide informatie over het Philips CD-i Internet-pakket, plus een unieke aanbieding. Let op uw brievenbus!

Wat biedt het Philips CD-i Internet-pakket?

World Wide Web: Uw toegang tot de elektronische snelweg. Hiermee kunt u miljoenen pagina's met informatie en entertainment bekijken. Alles is binnen bereik met een paar simpele klikken op de afstandsbediening.

Nieuwsgroepen: Duizenden nieuwsgroepen zijn ontmoetingsplaatsen van medenetgebruikers die eenzelfde beroep, hobby of interesse hebben. U onderhoudt oude contacten op een nieuwe manier en maakt makkelijk nieuwe kennissen over de hele wereld.

E-mail: Stuur en ontvang berichten van over de hele wereld.

Het Philips CD-i Internet-pakket bestaat uit

- Modem
- CD-i
- Modemkabel
- Telefoonkabel
- Handleiding

Bovendien zit er een welkomstkaart in, met een machtiging voor een aansluiting op CD-Online.

PHILIPS

Philipscdi.com

Hoewel de bliepjes van de modems hier op de redactie het geluid van de toetsenborden niet zelden overstemmen, en de redacteuren dankbaar gebruikmaken van de mogelijkheden die Internet biedt, weten de meesten onder ons waarschijnlijk ook niet hoe dat nu precies werkt op een computer. Want Internet kan behoorlijk ingewikkeld zijn voor computerleken. Gelukkig biedt het met veel spanning verwachte *Philips CD-i Internet-pakket* uitkomst.

Sybrand Frietema de Vries

*Met z'n allen tegelijk invoegen
op de digitale snelweg*

Intertainment

voor je plezier Internetten

*Je CD-i is geen computer
en zal het ook niet worden met deze
Internet-mogelijkheid*

In het vorige nummer van CD-i Magazine beschreef Léan Seuren al in grote lijnen het wat en het hoe. In dit artikel ga ik dieper in op de verschillen die er bestaan tussen 'computer'-Internet en 'CD-i'-Internet. Want de twee zijn niet precies hetzelfde. 'Computer'-Internet heeft de naam ingewikkeld te zijn, iets technisch voor en door computerfanaten. Dat is gedeeltelijk terecht. De moeilijkheden liggen grofweg op twee terreinen: enerzijds de installatie van de Internet-software op een computer en anderzijds het wegwijs worden in de jungle van informatie die Internet biedt. Internet CD-i-bezitters en lezers van CD-i Magazine hebben het gelukkig veel makkelijker. Allereerst is de installatie van de Internet CD-i een fluitje van een cent; daarnaast gaan wij onze lezers wegwijs maken in de Internet-jungle. Let wel, we hebben het in dit artikel over de introductie in Nederland. Wanneer de Internet CD-i in België komt is nog niet bekend.

Wat = Internet?

In ons vorige nummer legden we al uit dat Internet voor CD-i uit drie elementen bestaat: E-mail, Nieuwsgroepen en World Wide Web. Nog even in het kort:

- **E-mail** is de mogelijkheid om berichtjes te versturen (en te ontvangen) naar mede-Internet-gebruikers over de hele wereld;
- **Nieuwsgroepen** kun je beschouwen als marktpleinen waar mensen met een gemeenschappelijke interesse discussiëren;
- **World Wide Web (WWW)** is misschien wel de meest besproken functie van Internet. Dit is een systeem van onderling verbonden 'pagina's' met tekst, plaatjes, video en geluid. Omdat je van pagina naar pagina kunt klikken en daarmee, zonder dat je het merkt, van continent naar continent springt, wordt dit 'surfen' genoemd.

Omdat de Internet CD-i regelmatig vernieuwd wordt, kunnen we nu nog niet zoveel vertellen over de specifieke CD-i/Internet mogelijkheden. Wat we wel weten is dat bijvoorbeeld met deze disc de CD-i en Video CD titelcatalogus van Philips Media direct opvraagbaar is. Maar het is best mogelijk dat andere informatie, nieuws en misschien zelfs spelletjes op de schijf zullen verschijnen.

Internet = werk

Voor sommigen onder ons heeft Internet een aantal nuttige, snelle oplossingen in petto. Bij CD-i Magazine bijvoorbeeld gebruiken we vaak de gecombineerde kennis op Internet als we een recensie schrijven over een film. Natuurlijk gebruiken we daar ook naslagwerken voor. Maar als je even snel wilt weten in welke films Jodie Foster ook al weer speelde en waar ze nou precies een Oscar voor kreeg, dan is niets simpeler dan die vraag te stellen aan een grote film-gegevensbank in Amerika. Dat soort informatie is niet gecontroleerd maar een dankbaar aanknopingspunt om verder te gaan. Juist omdat de gegevens vrij beschikbaar zijn en velen eraan kunnen sleutelen, zijn er plekken op Internet waar zeer waardevolle informatie beschikbaar is. Ander voorbeeld: free-lancers sturen per e-mail hun teksten naar de redactie.

Internet = informatie

Natuurlijk kun je met Teletekst, de krant van vandaag en allerhande dure 06-nummers een eind komen als je direct recente informatie wilt, maar waarom niet vrij als een vogeltje vanuit de luie stoel het

Net afsurfen? De beste nieuwsrubrieken zijn aanwezig op het Net. Voetbaluitslagen (soms tot jaren terug) uit binnen- en buitenland worden keurig bijgehouden. De laatste weersatelliet-beelden zijn al op het TV-scherm te bekijken als het journaal nog moet beginnen. Teletekst zelf en ook verschillende kranten staan overigens op Internet.

Internet = handig

Stel, je bent op zoek naar enkele ontbrekende nummers van een tijdschrift. Of je wilt iets weten dat in geen enkele encyclopedie staat. Ergens in de Internet-wereld is er vast iemand die weet hoe het zit. En andersom kun jij iemand met een goedkoop adresje blij maken. Elkaar helpen is misschien wel één van de mooiste aspecten van Internet. Maar behalve dergelijke wederzijdse liefdadigheid zijn er ook steeds meer commerciële bedrijven die diensten en spullen op het Net aanprijzen en zelfs verkopen. In Amerika is dit al behoorlijk ingeburgerd.

Internet = leuk

Internet is leuk. E-mailen met naaste bekenden en verre Net-vrienden is een verslavende bezigheid. In de nieuwsgroepen (en dat zijn er duizenden) kun je alles lezen over de meest uiteenlopende zaken. Dat kunnen recepten zijn voor het koken in een wok, antwoorden op vragen over genealogie, hooglopende discussies over hedendaagse architectuur, fanmail over uiteenlopende personen als Pamela Anderson en Inspector Morse. Je kunt het zo gek niet bedenken, of er is wel een nieuwsgroep aan gewijd. De miljoenen Webpagina's die inmiddels overal ter wereld ontstaan zijn, zijn helemaal een feest. Je klikt vanuit de startpagina willekeurig een paar keer op 'links' naar andere pagina's en je zit langer aan de buis gekluisterd dan de programma-makers van publieke of commerciële omroepen voor mogelijk zouden houden. En een vakantie voorbereiden wordt zo een spannende trip op zich, als je gaat surfen naar goedkope hotelletjes en betere restaurants.

Wat kan? :-)

Er is, met Internet, meer mogelijk dan een mens in zijn wildste fantasieën kan voorstellen. Iedereen zal op zijn manier met Internet omgaan. De één zal verslinderd raken aan het surfen, de ander zal regelmatig te vinden zijn in bepaalde nieuwsgroepen, terwijl weer een ander met e-mail dagelijks contacten legt en onderhoudt. Het zal inmiddels duidelijk zijn, wij zijn al verslaafd aan Internet. Dat wij nog tijd hebben om dit blad te maken, verbaast ons zelf telkens weer. ;-)

Wat kan niet? :-)

We kregen al brieven (en e-mail!) van lezers over de CD-i Internet-oplossing. De meesten hadden vragen over welke functies wel en niet zijn opgenomen in de Internet CD-i.

Hieronder volgt een lijst waarvan een argeloze lezer zou kunnen denken dat er met de Internet CD-i erg veel niet kan. Dat is niet zo, we willen hier alleen proberen het 'complete plaatje' te geven. We willen dat de lezers precies weten wat voor fantastische uitbreiding voor hun CD-i-speler ze kopen. Dit is speciaal voor lezers die Internet gebruiken op hun werk of thuis op de computer reeds werken met Internet-software, en overwegen dit pakket daarvoor in plaats te kopen. De situatie is simpel: mensen die Internet voor hun werk (wil-

len) gebruiken, zullen bepaalde functies missen in Internet op CD-i. Voor CD-i-bezitters die zonder gedoe willen genieten van de ongekende wereld van Internet, is het *CD-i Internet-pakket* een uitkomst.

De verschillen op een rijtje

'Internet' bestaat uit meer dan het alleen maar babbelen in nieuwsgroepen, het sturen van berichtjes over de hele wereld en kijken wanneer het volgende vliegtuig naar Timboektoe vertrekt. Internet is ooit opgezet om gegevens van de ene naar de andere computer te versturen (uploaden), dan wel op te halen (downloaden).

Gaandeweg werden nieuwe toevoegingen bedacht en uitgevoerd, zoals e-mail. Het systeem groeide met deze nieuwe opties, en toen de interactiviteit werd 'uitgevonden', werd het mogelijk allerlei vormen van informatie aan te bieden en te verspreiden door ze aan elkaar te koppelen. Deze gegevens kunnen teksten zijn, maar ook complete boeken, muziekstukken of foto's. Middels op Internet aangesloten computers is het mogelijk deze gegevens verder te gebruiken.

-> Met deze CD Online-toepassing is het niet mogelijk om deze soorten gegevens op te slaan, verder te bewerken en aan iemand anders door te geven. Je CD-i is geen computer en zal het ook niet worden met deze Internet-mogelijkheid. Zo kun je bijvoorbeeld niet een tekst afdrukken van een e-mailtje of een leuk plaatje bewaren. Dat is een belangrijk verschil met Internet op de computer. Veel mensen zal dat niet veel uitmaken. Trouwens, ook Internet verandert in dat opzicht; elke seconde worden er pagina's gemaakt die alleen maar bekeken en beluisterd kunnen worden, en dat kan uiteraard uitstekend met de Internet CD-i. Sterker nog, met de komst van de Internet CD-i zullen er ook speciale pagina's beschikbaar komen die alleen door CD-i-bezitters goed te zien zijn. Dankzij de Digitale Video van CD-i, kan je bijvoorbeeld vooruitblikken op de nieuwe speelfilms die uitkomen op Video CD.

-> Er bestaat de mogelijkheid om enkele interessante beginplekken voor een surftocht op te slaan. Dit zijn er echter niet zoveel. Een klaarliggend notitieblok kan uitkomst bieden. Verder zullen wij behulpzaam zijn in het verzamelen en aanbieden van leuke en nuttige adresjes.

-> Een ander verschil met Internet op de computer is, dat er geen mogelijkheid bestaat om offline te werken. Dat wil zeggen dat je opbelt, alle teksten uit een nieuwsgroep laat halen, weer ophangt en rustig gaat lezen. Wel is het mogelijk om je berichtjes te schrijven zonder dat je verbonden bent met het Net. Het lezen van berichtjes gaat ook online.

-> Een andere mogelijkheid die je niet hebt, zijn de IRC-babbelboxen. Daarmee kan je met andere babbelaars van over de hele wereld 'kletsen'. Daar wordt aan gewerkt.

Voor de kenners: de WWW-browser in deze Internet CD-i is gebaseerd op HTML 2.0. Dat betekent dat er pagina's bestaan die niet of niet geheel te bekijken zijn.

-> De modem die in het pakket zit, is een zogenaamde 14k4 modem. Dat is niet het allersnelste wat er op dit moment verkrijgbaar is, maar is prima te gebruiken. Sterker nog, op de redactie werkt een aantal mensen daar ook mee. Een snellere modem aansluiten op je CD-i heeft geen zin. Als je al een computer hebt, kun je deze modem trouwens ook gebruiken voor je PC. Het installeren van de modem en de programma's om op de PC te kunnen Internetten is echter, zoals gezegd, nogal eens een probleem. En dat is geen probleem met deze CD-i.

Conclusie

Nogmaals, de keuze is simpel: mensen die Internet voor hun werk willen gebruiken, zullen bepaalde functies missen in Internet op CD-i. Voor CD-i-bezitters die zonder gedoe willen genieten van de ongekende wereld van Internet, is het *Philips CD-i Internet-pakket* een uitkomst.

Smileys

Omdat je de reactie van de ander niet kunt horen of zien, zoals in een gewoon (telefoon-) gesprek, of omdat je je bijvoorbeeld in het Engels niet helemaal op je gemak voelt, is het soms van belang om te laten weten dat je iets grappig bedoelt of blij/boos/verdrietig/weet-ik-wat bent. Daarvoor zijn in de loop der tijd een hele serie tekentjes ontwikkeld, die je kunt gebruiken om je gemoedstoestand duidelijk te maken. Draai de pagina een kwartslag en je begrijpt wat we bedoelen.

- :-) humor, lachebek
- :-(drama, bedroefd
- :-x lippen zijn verzegeld; ik zeg niks
- :-o verbaasd
- :-) knipoog
- (:-(frons
- :-p steekt tong uit
- *-(blauw oog na gevecht
- 8-) draagt een bril
- :-? rookt een pijp

Over dubbelspijonnen en geheime documenten

Secret Mission

In CD-i Magazine 7/8 van vorig jaar bekeken we al eens een vroege versie van *Secret Mission*. Helaas is ook nu nog niet bekend wanneer dit prachtige grafische adventure op de markt komt, maar we konden het niet laten nogmaals een kijkje te nemen in de wereld van geheim agenten, dubbelspijonnen en levensgevaarlijke missies. Vanzelfsprekend zijn we de eerste die je melden als dit spel uitkomt, maar nu moet je het nog even doen met een vooruitblik.

René Janssen

Secret Mission begint met een intro, waarin we zien hoe een vliegtuigje landt op een tropisch eiland. De piloot stapt uit en wordt prompt neergeslagen. De dader wordt vervolgens op zijn beurt neergeschoten, maar onduidelijk is door wie dit gebeurt. Misschien wel door dezelfde persoon die in de volgende scène door een verrekijker zit te gluren in een hotelkamer. Even inzoomen op die kamer en hé, is dat niet de piloot die daar voor pampus ligt? Inderdaad, en vanaf dat moment begint het spel echt.

Geperfectioneerd

Opvallend is de kwaliteit van de graphics. De piloot en de door het raam bekeken hotelkamer zijn weliswaar getekend, maar dan wel geperfectioneerd tot in de details. Helaas is de versie die wij mogen testen nog een vroege, dus een handleiding ontbreekt nog. We hebben dan ook geen flauw idee wat we moeten doen en luisteren dus maar even naar de piloot, die in zichzelf staat te praten. Veel wijzer worden we niet van hem, want hij heeft ook al geen idee waar hij is en wat hij moet doen. Wij zoals gezegd ook niet, maar gelukkig gaat dan de telefoon.

Hiërogliefen

Met de afstandsbediening (of een andere besturingsmethode) kunnen we de piloot over het scherm bewegen. Bij de telefoon aangekomen, verschijnt in de rechter bovenhoek een plaatje van dit voorwerp. Nu kunnen we op één van de actieknoppen drukken, waarna je de realistisch rinkelende telefoon oppakt. Het blijkt de receptionist van het hotel te zijn, die meldt dat er iemand op je wacht in de lob-

PREVIEWS

Over dubbelspionnen en geheime documenten

by. Voordat je naar beneden gaat, verken je echter eerst nog even de rest van de kamer. Bij sommige voorwerpen verschijnt weer een plaatje in beeld, maar al te veel lijken we hier niet mee te kunnen doen. Het enige dat er gebeurt als je iets activeert, is dat de piloot herhaalt wat het is (in het Engels: an ashtray, a bottle of chloroform). Alleen een schilderij aan de muur lijkt iets interessants op te leveren. Je krijgt een close-up te zien van de hiërogliefen op het schilderij, maar ook daar lijkt je (op dit moment althans) niets mee te kunnen doen. Onder de hiërogliefen staat de tekst "Rise of the Nile, 1882". Tja, wat moet je daar nou weer mee?

Dame in het wit

Geld speelt blijkbaar ook een rol in het spel, want door op actieknop 1 te drukken, verschijnt een plaatje van een munt. Als je hier vervolgens op klikt, verschijnt een tekst "At least 200 coins". Goed, je geld heb je dus in ieder geval nog. Al te veel lijkt er verder niet te beleven in de hotelkamer, dus wordt het tijd om eens nader kennis te maken met je bezoekster. Je stuurt de piloot naar de kamerdeur en vervolgens verschijnt er weer een plaatje in beeld van die deur. Nog een keer klikken en je loopt naar buiten. In de lobby ontmoet je een charmante dame in een witte jurk. Ze kent je blijkbaar, want ze vraagt met een eigenaardig accent of je al weer hersteld bent van je "incidentje" van gisteren. Na deze vraag verschijnt links onder in het beeld een kladblokje, met daarop een aantal keuzemogelijkheden voor de antwoorden. In dit geval kun je kiezen uit twee mogelijkheden: "Incident" of "Uh". Welk antwoord je hier kiest, bepaalt de rest van het gesprek. We doen maar even net of we weten waar ze het over heeft

en worden dan geconfronteerd met een nieuwe vraag: "Hoe zit het met de documenten?" Tja, geen idee waar ze het over heeft, dus bluffen maar: "Die heb ik gelezen". Ai, foute antwoord blijkbaar, maar gelukkig denkt de dame dat ik een grapje maak.

Geheime documenten

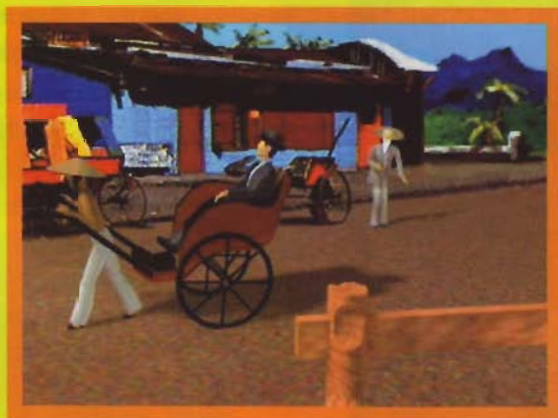
Sterker nog, de dame in het wit nodigt je uit voor een lunch in een restaurant. Tijdens dat etentje vertelt ze je het een en ander. De dame blijkt van de KGB te zijn (vandaar dat zware Russische accent) en jij bent een dubbelspion. Officieel werk je voor de Amerikaanse geheime dienst, maar ondertussen schnabbel je er wat bij voor de Russen. Je blijkt je te bevinden in het koninkrijk Ofelia (zo klinkt het althans) en op zoek naar geheime documenten. Ene Kolonel Vishaka is namelijk bezig een staatsgreep voor te bereiden. Zijn plannen heeft hij op papier gezet en ergens verstopt in zijn paleis. Degene die deze geheime documenten in handen krijgt, krijgt Vishaka in zijn macht en dwingt tegelijk de koning tot het tekenen van een verdrag. Zowel de Russen als de Amerikanen is er dus veel aan gelegen om de bewuste documenten in handen te krijgen. Voordat de Russische agente er vandoor gaat, geeft ze je nog even het adres van een dokter die gespecialiseerd is in geheugenverlies. Altijd handig na een zware klap op je achterhoofd!

Riksja

Tja, daar sta je dan: eenzaam en alleen in de lobby van een hotel, in een vreemd land en eigenlijk heb je nog steeds geen flauw idee wat je moet doen. Naar buiten lopen dan maar en een riksja roepen. Die blijkt je naar drie verschillende lokaties te kunnen brengen: het hotel (maar daar ben je al), de dokter en Vishaka. Nou, dat laatste lijkt ons wel een goed idee, want om die samenzweerder schijnt het tenslotte allemaal te draaien in dit spel. De riksja-bestuurder brengt je echter heel ergens anders heen. Een Amerikaanse kennis van je heeft dat namelijk met hem afgesproken. Je komt terecht in een fraaie tuin, waar je na een tijdje wandelen inderdaad iemand tegenkomt die je lijkt te kennen. Het blijkt je contactpersoon te zijn van de CIA en deze benadrukt nog eens het belang van de geheime documenten. Oké, terug naar de riksja dan maar en daar blijken nu vier bestemmingen mogelijk te zijn. Behalve de eerder genoemde drie is het zojuist bezochte park er namelijk bijgekomen. En zo ontwikkelt het spel zich eigenlijk constant verder. Zodra je een lokatie bezocht hebt, kun je hier altijd weer naar terugkeren. Iedere lokatie moet je uiteraard goed bestuderen, je moet zoeken naar belangrijke voorwerpen en vooral veel praten met andere personages.

Conclusie

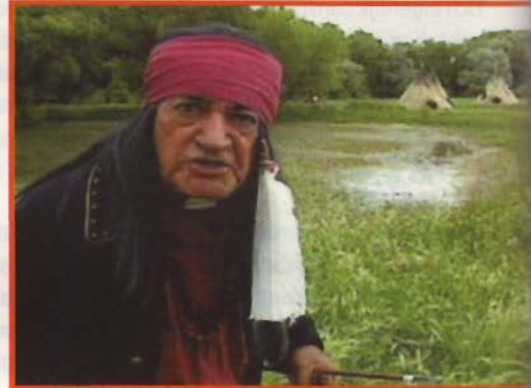
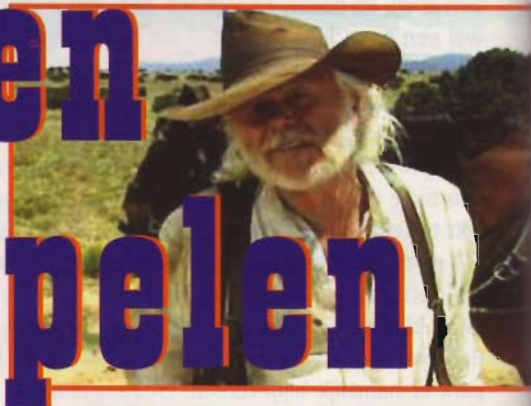
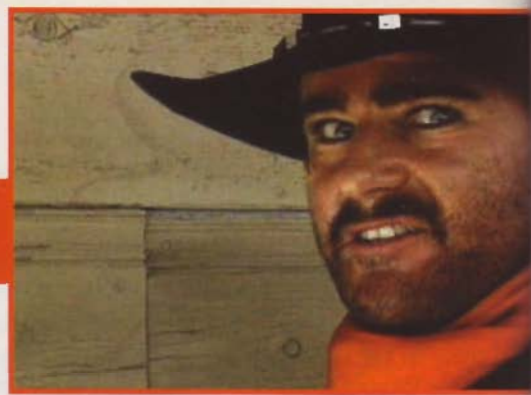
Secret Mission is een intrigerend adventure. We hebben nog niet zoveel informatie over het spel, zodat we er nog niet optimaal van kunnen genieten. Wat we er tot nu toe van gezien hebben, ziet er echter veelbelovend uit. Er zijn veel (en vaak lange) monologen en dialogen, grafisch is het spel van prima kwaliteit en er wordt gebruik gemaakt van verschillende gezichtspunten. Meestal zie je de actie in isometrische 3D (een soort schuin gezichtspunt). Als je op een gegeven moment echter naar het paleis van Vishaka gaat, zie je alles opeens van bovenaf. Humor heeft *Secret Mission* ook. Probeer maar eens de behandelkamer van de dokter in te lopen zonder dat je je gemeld hebt bij z'n receptioniste. We wachten met spanning op de definitieve versie en houden je natuurlijk op de hoogte.

**Secret
Mission**
Engels
Philips Media

Mad Dog McCree 2: The Lost Gold

Cowboy'tje en Indiaantje spelen

Mad Dog McCree 2 is (dat zal niemand verbazen) het logische vervolg op *Mad Dog 1*. Opnieuw kruipen we in de huid van een scherpshutter uit het Wilde Westen. Ach ja, die goede oude tijd dat mannen nog echte mannen waren, het goud overal voor het oprapen lag en Indianen nog niet in reservaten zaten opgesloten. Maar ook de tijd dat niemand z'n leven zeker was, zeker niet als-ie het in z'n eentje opnam tegen

Mad Dog McCree.

René Janssen

Die *Mad Dog* was toch al verslagen in het eerste deel, zul je nu misschien vragen. Nou, niet precies, want aan het eind van dit schietspel wist hij de dans te ontspringen. Vervolgens hield hij zich een tijdje rustig, maar inmiddels heeft hij zijn oude bezigheden weer opgepikt. Samen met een flink aantal hulptroepen heeft hij het ditmaal voorzien op een oude Spaanse goudschat.

Loslippig

Nu wil het toeval dat jij op een gegeven moment een postkoets tegenkomt, met op de bok een nogal loslippige koetsier. Deze vertelt je over de schat en roept je hulp in bij het vinden ervan. Iedereen weet namelijk dat *Mad Dog* geen concurrentie duldt en een scherpshutter zoals jij is dus altijd welkom. Waar de schat exact ligt, weet helaas niemand. Ergens in de omgeving van Superstition Mountain, dat is alles wat de koetsier je kan vertellen. Behalve *Mad Dog* en zijn mannen zijn er trouwens nog meer kapers op de kust, zoals Mexicaanse bandieten en Indianen.

Verschillende routes

Terwijl de koetsier je dit vertelt, maak je via haarscherpe full motion videobeelden alvast kennis met je tegenstanders. Ook word je via korte filmpjes voorgesteld aan drie gidsen, waarvan je de

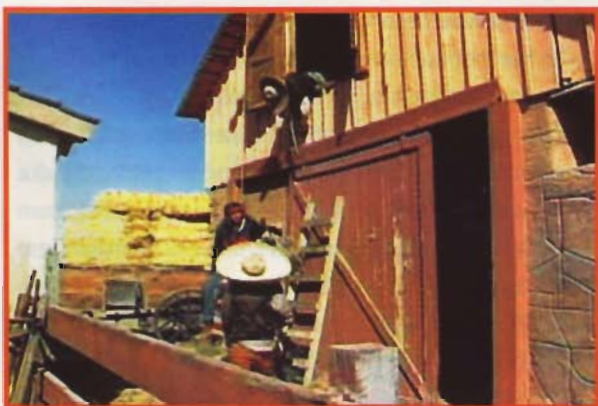
hulp kunt invoeren. Iedere gids heeft zijn of haar eigen aanpak om je te helpen. De mooie Buckskin Bonnie gebruikt bijvoorbeeld al haar charmes om je als eerste bij de schat te brengen. Van de Indiaan Shooting Beaver wordt gezegd dat hij een kortere weg naar de schat weet en dat is natuurlijk altijd handig. Of kies je toch liever voor de Professor, een onschuldig uitziende kaartspeler die bijzonder doortrapt blijkt te zijn. Iedere gids brengt je naar een ander gebied op de kaart. Kies je Bonnie, dan kom je bijvoorbeeld terecht in de Badlands. De route van de Professor gaat via de spoorweg, terwijl Shooting Beaver je door Tribal Land (de heilige jachtgronden van de Indianen) leidt. Iedere route voert uiteindelijk (zij het dan via een andere weg) naar de schat.

Grafisch menu

Net als in Mad Dog McCree 1 is het hoofdmenu grafisch vormgegeven. We zien een plaatje van Superstition Mountain, met diverse voorwerpen waar je op kunt schieten om een optie te kiezen. Door op een cactus te mikken, activeer je bijvoorbeeld de help-optie. Je kunt daarvoor natuurlijk de afstandsbediening gebruiken, maar echt aan te raden is dat niet. Deze reageert voor een dergelijk spel namelijk te langzaam, zodat je heel snel door je drie levens heen raakt. Veel betere opties zijn de trackball of de touchpad. De beste besturingsmethode is echter het los verkrijgbare Peacekeeper-pistool. Niet alleen is dit veruit de beste besturingsmethode voor beide Mad Dog-spellen, maar het is natuurlijk ook veel realistischer om met een echt pistool te schieten (ook al gaat het dan om een blauw, plastic ding).

Calibreren

Voordat je begint te spelen, kun je de Peacekeeper calibreren. De grootte van de gebruikte TV bepaalt namelijk de nauwkeurigheid waarmee de Peacekeeper schiet. Je kunt je waarschijnlijk wel voorstellen dat het een heel verschil maakt of je op een 37 centimeter-scherm schiet, of op een tv met een diameter van laten we zeggen 70 centimeter. Door de Peacekeeper te calibreren wordt deze optimaal afgesteld op de grootte van het scherm. Een andere optie op het hoofdmenu is de moeilijkheidsgraad: makkelijk, medium of

moeilijk. De vijanden zijn in al deze niveaus precies hetzelfde en ze duiken op dezelfde plaatsen op. Het verschil zit in de tijd die je hebt om te reageren op een aanval. Als je vast van plan bent om het spel helemaal uit te spelen, moet je veelvuldig gebruik maken van de mogelijkheid spellen op te slaan en weer te laden en ook die opties vind je op het hoofdmenu.

Verbeterde graphics

Door te schieten op de mijningang starten we het spel. Wat onmiddellijk opvalt, zijn de verbeterde graphics ten opzichte van Mad Dog 1. In het origineel waren de filmpjes al van goede kwaliteit, maar in dit vervolg zien ze er nog scherper uit. Net alsof je naar een echte western zit te kijken eigenlijk. Wel een film voor de kleinere bioscopen trouwens, want om de acteerprestaties hoeft je Mad Dog 2 niet te spelen. Maar ach, je hebt toch geen tijd om daar op te letten, want je moet constant je omgeving in de gaten houden. Overal kunnen namelijk bandieten of Indianen opduiken, al word je daar meestal wel voor gewaarschuwd doordat het beeld eventjes 'bevriest'.

Hoog tempo

Mad Dog 2 begint in een vrij rustig tempo. Je rijdt mee op de bok van de postkoets en de bestuurder nodigt je uit om te laten zien wat je kunt door op een aantal stilstaande doelen te schieten. Echte fouten kun je hier niet maken. Zelfs als je geen enkel doel raakt, is een hatelijke opmerking van je metgezel de enige straf. Het is echter een leuke manier om te leren omgaan met je pistool. Daarna gaat het in hoog tempo verder. Eerst kom je bij een met pijlen doorzeefde man. Vlak voordat hij sterft, vertelt hij je nog net dat hij de helft van een schatkaart in z'n bezit heeft. De andere helft kun je vinden bij een priester in de stad. Dan duiken de eerste bandieten op, die direct het vuur openen. Snel reageren dus, want je hebt slechts heel even de tijd om ze neer te leggen. Gelukkig blijken ze altijd op dezelfde plaats en in dezelfde volgorde op te duiken, dus na een paar keer spelen weet je van tevoren wel zo'n beetje waar je moet schieten. En zo rijgen de scènes zich aaneen, totdat je uiteindelijk terecht komt bij de Spaanse schat. Tenzij Mad Dog je (weer) te slim af is natuurlijk.

Conclusie

Mad Dog McCree 2 kan het beste omschreven worden als 'meer van hetzelfde'. Of dat een goede zaak is, hangt uiteraard af van je mening over het eerste deel. Beide spellen zijn qua opzet namelijk precies hetzelfde, het tweede deel is grafisch alleen beter dan z'n voorganger. Ook het feit dat er nu drie verschillende routes zijn die naar het uiteindelijke doel leiden, is een verbetering.

**Mad Dog
McCree 2**
Engels
f 129,95
Bfr. 2.699
Philips Media

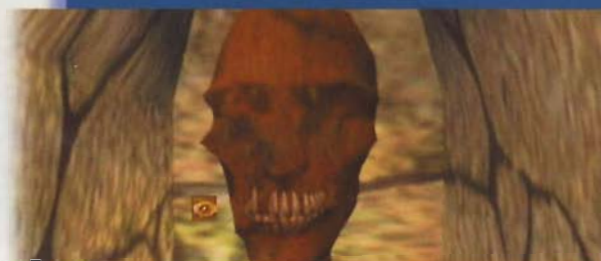
Confrontatie met

Lost Eden

Moorkus Rex

Eind vorig jaar bekeken we het spectaculaire adventure *Lost Eden*, een spel met graphics die tot voor kort onmogelijk leken op CD-i. Inmiddels is de definitieve versie van dit spel verschenen. Tijd voor een hernieuwde blik op *Lost Eden*.

René Janssen

Tot onze verassing blijkt *Lost Eden* inmiddels geheel Nederlandstalig te zijn. En dan hebben we het niet alleen over de handleiding, ook alle Engelse teksten in het spel zijn nu ondertiteld (naar keuze in Nederlands, Engels, Frans of Duits). De ondertiteling is trouwens ook uit te schakelen, als je liever niet afgeleid wordt door teksten op je scherm.

Citadellen bouwen

Voor de uitgebreide versie van het bijbehorende achtergrondverhaal verwijzen we je graag naar de in december gepubliceerde preview. In het kort draait het hier om: de vredesgezinde inwoners van Eden gaan al generaties lang gebukt onder het wrede regime van de tiran Moorkus Rex. Met behulp van zijn leger van bloeddorstige Tyrannosaurussen wil hij de gehele mensheid en alle met hen bevriende dinosaurussen uitroeien. Als Prins Adam van Mo is het jouw taak dat te verhinderen. De troonopvolger van het koninkrijk Mashaar is een stuk moediger dan zijn oude vader, die Moorkus Rex liever zijn gang laat gaan. Op de dag dat je meerderjarig wordt, besluit je dat je de ondergang van het koninkrijk niet meer lijdzaam wilt afwachten. Van je vader mag je de citadel van Mo echter niet verlaten. Die citadel speelt trouwens een belangrijke rol in het spel. Adam's tactiek is om overal in het land zulke onneembare vestingen te bouwen, zodat je onderdanen veilig zullen zijn. Er is echter één probleem: niemand weet meer hoe zo'n citadel gebouwd wordt. Adam's overgrootvader Priam de Architect heeft het geheim namelijk mee het graf ingenomen. Ergens diep verborgen in de citadel schijnt echter de oplossing te liggen. Je missie is dus duide-

lijk. Om te beginnen moet je het geheim van de citadelbouw zien te vinden. Vervolgens moet je medestanders mobiliseren in de valleien van Mo, want zo'n bouwwerk in je eentje optrekken kun je natuurlijk wel vergeten. De laatste stap is het bouwen van een citadel in iedere vallei.

Bandrecorder

Het grootste deel van het scherm wordt ingenomen door het zicht dat je hebt op de omgeving. Verder kun je je huidige metgezellen zien, je inventaris en een cursor. De cursor heeft de vorm van een ronddraaiende kubus, die je met de muis, afstandsbediening of touchpad over het scherm beweegt. Zodra er iets te zien of te pakken is, verschijnt er een symbool op de kubus. Als je de cursor bijvoorbeeld naar de rand van het scherm of naar een deur beweegt, verschijnt er een pijl op de kubus. Door vervolgens op actieknop 1 te klikken, ga je die richting op. Een oog betekent dat er iets te zien is, een hand dat er iets opgeraapt kan worden. Vervolgens kun je dat voorwerp naar de inventarisbalk onder in het scherm slepen, zodat je het later kunt gebruiken of aan iemand anders kunt geven. In een balk boven in het scherm zie je kleine afbeeldingen van je metgezellen. Door hier op te klikken kun je met ze praten of voorwerpen aan ze geven. Adam staat zelf altijd in het midden: als je op hem klikt, kun je onder andere maximaal drie spellen opslaan. Hier vind je ook het bandrecordergedeelte, waarmee je iets kunt herhalen dat eerder verteld is.

Geheime gang

Het spel begint met een intro door Eloi de Boodschapper. Deze brengt je vader niet alleen onheilstijdingen van het front, maar helpt je samen met de vrouwtjes-dinosaurus Dina ook de citadel te verlaten. Door een beetje rond te zwerven in de citadel, leer je al snel nog meer personages kennen. De beul Jabbar bijvoorbeeld, die niet meer kan spreken omdat de Tyrannosaurussen zijn tong uitrukten. Plus niet te vergeten de ook al zo zwijgzame Thugg, je vaders trouwe zaalwachter, en Monk, de oude tovenaars. Voor het vinden van het geheim van de citadel hoeft je de vesting trouwens niet te verlaten, maar je moet wel eerst een verborgen gang zien te vinden. Deze leidt naar een griezelige ruimte, waar je geconfronteerd wordt met ingemetselde gevangenen. In principe is die gang niet zo moeilijk te vinden. Gewoon een kwestie van de juiste lokaties bezoeken en goed opletten dat je geen voorwerpen mist. Verder is het belangrijk dat je op bepaalde lokaties meerdere malen terugkeert. Naar Monk's kamer (let op: belangrijke aanwijzing!) moet je zelfs wel drie of vier keer terugkeren.

Tovermiddel

Uiteindelijk kun je de citadel verlaten en samen met een aantal metgezellen naar de valleien van Mo reizen. Op vier continenten ontmoet je de leden van twaalf verschillende dinosaurus-rassen. Deze moet je stuk voor stuk overhalen om zich bij je aan te sluiten, maar dat blijkt in de praktijk niet echt mee te vallen. Sommigen sluiten zich niet aan, maar schenken je een tovermiddel of één of ander wapen. Op een gegeven moment kun je beginnen met de bouw van een citadel. Maar daar heb je zoals gezegd wel hulp bij nodig. Die hulp kun je kopen, maar eerst moet je ontdekken bij wie je moet zijn en wat de prijs voor die hulp is. Tijdens de bouw van een citadel moet je constant op je hoede blijven voor aanvallen van de Tyrannosaurussen. Uiteindelijk volgt de ultieme confrontatie met Moorkus Rex in eigen persoon. Deze tiran blijkt vrijwel onoverwinnelijk. Er is echter één manier om hem te verslaan, maar daar moet je wel eerst achter zien te komen.

Conclusie

Op de verpakking van *Lost Eden* staat de kreet: een spel zoals je nog nooit van je leven hebt gezien. Nou, dat klopt inderdaad wel zo'n beetje. Op een gegeven moment had ik het schijfje in de CD-i-speler laten zitten, waarna de demo automatisch startte. Toen ik weer terugkwam, dacht ik dat er een film aan de gang was op TV! In de preview schreven we trouwens nog dat we *Lost Eden* wel een beetje erg eenvoudig vonden. Die mening moeten we toch een beetje herzien. Er zijn dan weliswaar niet al te veel lokaties, maar je moet ze wel allemaal nauwkeurig onderzoeken. Bovendien moet je sommige plaatsen meerdere malen bezoeken, want anders kom je de citadel niet uit. Dat is ons inmiddels gelukt, maar Moorkus Rex, daar zijn we nog niet eens in de buurt. Goed voor heel wat uur-tjes speelplezier dus.

Dit vreemde tablet was van Moorkong, de gevangengenomen Tyrann-generaal, wiens gebruik iedereen wakker hield. Ik heb het tablet jarenlang bestudeerd, maar het blijft een mysterie.

Adam! Je bent gekomen! Mijn grootvader Tau is stervende en wil je spreken. Ik breng je wel naar hem toe. Niemand zal ons zien!

Je bent dus gekomen! Ondanks het verbod van je vader... Ik heb begrip voor hem... Maar ik moet je iets vertellen nu het nog kan...

Lost Eden

N/E/F/D

f 99,95 Bfr. 1.799

Philips Media

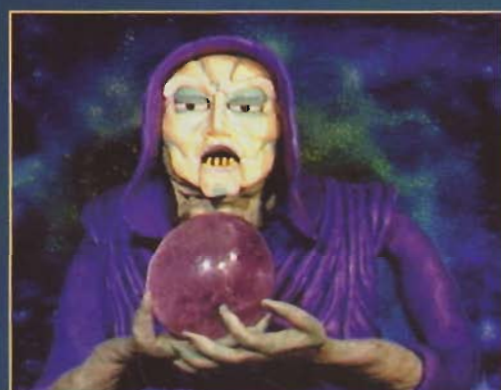

CD-i is, zoals je ongetwijfeld weet, een uitvinding van Nederlandse bodem. Daarom was het ook jammer dat er relatief weinig spellen in de Nederlandse taal werden uitgebracht.

Daar lijkt de laatste tijd verandering in te komen. Zo verscheen enige tijd geleden het

prachtige spel *Lost Eden*, waarbij ik aangenaam verrast werd door de Nederlandse ondertiteling. Nu ligt *Laser Lords* in de winkel, een spel waarin zelfs uitsluitend Nederlands wordt gesproken.

Mark Friederichs

Laser Lords verscheen al een tijd geleden in een Engelse versie, maar deze Nederlandse versie verdient natuurlijk weer een opfrissertje. *Laser Lords* is, zoals het hoesje aangeeft, een interactief avontuur in de ruimte. Je moet hierbij niet aan

een waanzinnig actiespel denken, maar aan een avontuurspel waarbij zoeken, puzzelen en combineren de belangrijkste elementen zijn.

Het heelal redden

Achter het heelal ligt de interzone. Hier wonen de Starlords, een soort reptielachtige wezens, die volgens kosmische wetten niet in het heelal mogen komen. De boosaardige Starlord Sarpedon trekt zich hier niets van aan en is binnengedrongen in het heelal, dat door de

Starlords de Void wordt genoemd. Sarpedon heeft een machine ontwikkeld met de kracht om de volledige Void te verkleinen en in één enkele kristal, de Condensation Crystal, te vangen. Starlord Zendo heeft de opdracht gekregen om Sarpedon te achtervolgen en het heelal te redden. Helaas is het vanwege de kosmische wetten voor hem onmogelijk om het heelal te betreden. Hiervoor heeft hij jouw hulp nodig. Jij moet voor hem de Condensation Crystal te pakken zien te krijgen, die ergens in het heelal terecht is gekomen.

Zeven werelden

Als je de uitdaging aanneemt – en ik verwacht niet anders van je – moet je op reis naar de zeven werelden in het heelal: Luxor, Agos, Fornax, Tekton, Woo, Hive en Ravanna. Deze laatste is de plaats waar Starlord Sarpedon zijn verblijfplaats heeft. Hier moet je dus uiteindelijk met hem afrekenen om het heelal te redden. Je zult voorwerpen moeten vinden en uitwisselen, gereedschappen zien te krijgen en vaardigheden en kennis moeten opdoen.

Laser

Hiervoor zul je alle werelden moeten bezoeken, en zelfs meerdere keren. Je zult de vier sterren der deugd moeten vinden: Nederigheid, Medelijden, Moed en Kennis. Helaas weet niemand waar ze precies zijn, dus je zult goed moeten zoeken om ze te vinden. Ook de magische Gulden Vacht kan je op weg helpen. Hiermee kun je op mysterieuze wijze mensen beïnvloeden. Hiervoor moet je je wenden tot een spinner, die zo oud is als het heelal zelf. Verder is Taras een belangrijk woord dat staat voor geld. Je zult merken dat je bepaalde dingen kunt verkopen en dat je ook op andere manieren taras kunt verdienen.

Steun en toeverlaat

Maak je geen zorgen, je hoeft niet alles in je eentje op te knappen. Bij je heldendaden krijg je hulp van Starlord Zendo, de man die jouw hulp heeft ingeroepen. Hij zorgt er onder andere voor dat je een nuttige eigenschap van een kat krijgt. Je beschikt namelijk over acht levens. Als je deze verbruikt hebt, word je teruggestuurd naar de aarde. Er zal dan helaas iemand anders gezocht moeten worden om het heelal te redden. Je beschikt verder over een hypermodern ruimteschip, waarmee je naar de verschillende werelden kunt reizen. Als je eenmaal op de wereld van je keuze bent geland, kun je spreken met personen die je tegenkomt, voorwerpen oppakken, bekijken, gebruiken

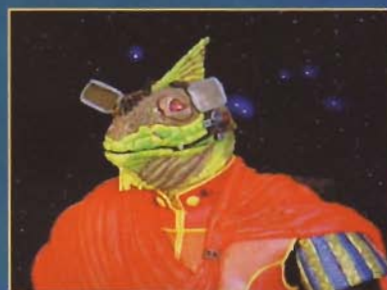
of laten vallen, eerder geleerde liederen of codes herhalen, kijken hoeveel levens en energie je nog over hebt en terugkeren naar het schip. Ook kun je hulp vragen aan Starlord Zendo, je steun en toeverlaat.

Speurtocht

Je speurtocht bestaat uit een aantal onderdelen. Zo zul je met heel veel verschillende personen moeten praten. Dit is de enige manier om te weten te komen waar je precies naartoe moet. Ook zul je met een aantal vijandig gezinde personen moeten vechten. Hiervoor kun je je vuisten of andere wapens die je in de loop van het spel vindt, gebruiken. Als je niet bereid bent om je hersenen te pijnigen, hoef je niet aan deze belangrijke opdracht te beginnen. Wil je dit wel, dan zal eeuwige roem je deel zijn als het je lukt om het heelal van de ondergang te redden.

Geen Video Cartridge nodig

Laser Lords is in twee opzichten een uniek spel. Allereerst is het natuurlijk prima dat het spel volledig Nederlandstalig is. Dit is een initiatief dat absoluut navolging verdient. Verder is het een spel waarvoor geen Digital Video Cartridge nodig is, wat wel inhoudt dat het spel geen grafische hoogstandjes bevat. Het is vermoedelijk en hopelijk slechts een kwestie van tijd voordat ook spellen die wel van deze techniek gebruik maken in een Nederlandstalige versie uitgebracht worden.

Lords

**Laser
Lords**

Nederlands
f 119,95 Bfr. 1.799
Philips Media

The Magic World Of Tommy

Hij pakte het briefje en schreef: Ik verdrink.

Nog steeds als ik naar Tommy Cooper kijk vraag ik me af wat er nu eigenlijk leuk is aan zijn grappen. Je kunt je vinger er niet op leggen, maar toch schiet je voortdurend in de lach. Wat zou dat toch zijn? Is het de onhandigheid waarvan je eigenlijk ook wel weet dat het geen echte onhandigheid is? Zijn het de trucs die mislukken, of waar per ongeluk een andere truc uit voortkomt? Of is het gewoon de aanstekelijke lach van Tommy Cooper zelf? Hij kan zijn lach maar niet inhouden, iets dat andere komieken als een ernstige tekortkoming zouden beschouwen.

Deze week stellen we Thomas vragen over dieren.

Wat we willen weten, is of je van dieren houdt.

Hoe sta je tegenover huisdieren? Met name katten en honden.

Hij lacht, hij kent het verhaal.

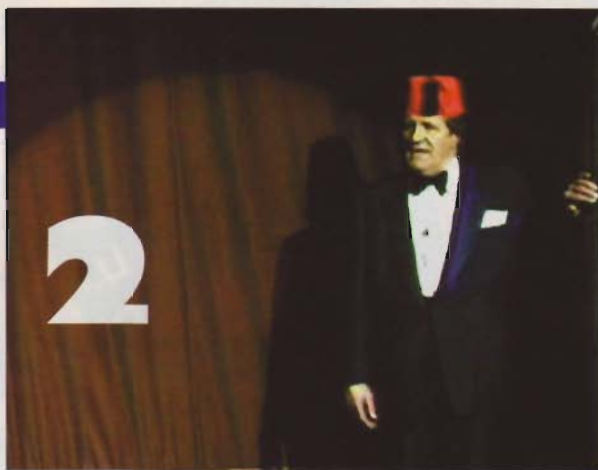
Dolkomisch, hoe langer ik erover nadenk.

Ik kan van weinig artiesten zeggen dat ik ze nu nog steeds even leuk vind als in mijn kindertijd. Tommy Cooper is iemand van wie dat zo is. Als klein kind mocht ik altijd langer opblijven om naar Tommy te kijken, en hoewel ik er als kind weinig van begreep dat al die goocheltrucs mislukten, moest ik er altijd erg om lachen. En nu het tweede deel van *The Magic World of Tommy Cooper* in de winkel ligt, ben ik weer verkocht.

Rom Helweg

Cooper

Keep it simple

Het is volgens mij vooral de simpelheid van zijn grappen. Aan ieder cliché geeft Tommy Cooper echter zo'n onverwachte slinger dat je van verbazing toch weer moet lachen. Denk maar aan Tom en Jerry; wanneer er een kanonskogel naar boven wordt geschoten, weet je van tevoren al dat hij weer naar beneden komt. Het is dan de kunst om de kogel even te laten wachten, beneden nog iets onbenulligs te laten gebeuren, en de kogel net iets later, en natuurlijk twee keer zo hard naar beneden laten knallen.

Schijn bedriegt

Tommy Cooper lijkt werkelijk niets echt te kunnen, maar schijn bedriegt. Tussen de Indiase touwen, die per ongeluk toch naar beneden vallen, door kun je goed zien dat Tommy Cooper eigenlijk een begenadigd goochelaar is. Kijk maar naar 'de truc met de fles en het glas'. Ongelooflijk hoeveel flessen hij op tafel weet te laten verschijnen. Hij had echter waarschijnlijk door, dat hij nooit echt tot de goocheltop zou horen. Iemand zei: "Het is de grootste vloek die op iemand kan rusten, wanneer je begenadigd bent met een talent dat nooit helemaal uit de verf komt." Dan is het beter om aan je show een andere wending te geven. Beter goed fout, dan bijna goed. Dat is het handelsmerk van Tommy Cooper geworden.

Zelfspot

Wanneer dan blijkt dat het publiek hilarisch reageert, waarom zou je dan iets anders doen? Tommy Cooper heeft onhandigheid tot een kunst verheven. Hij zal nooit iemand anders te kijk zetten dan zichzelf. En als het publiek niet lacht, dan doet hij dat zelf maar, en dan kun je als publiek onmogelijk achterblijven. Er is leuker vermaak dan leedvermaak, en dat is de zelfspot van iemand anders. Het krijgt echter een morbide tintje wanneer je weet dat

Tommy Cooper onder daverend gelach op het podium is gestorven aan een zware hartaanval.

Zelfs bij de mededeling dat de show was afgelopen omdat Tommy Cooper aan een hartaanval was overleden, wist het publiek nog nauwelijks dat het hier niet om een grap ging. Diep in mijn hart vermoed ik, dat Cooper niet anders had willen heengaan.

Engelse humor

Tommy Cooper leeft nog steeds voort in de herinnering als de grootste clown

die het theater ooit gekend heeft. Een grotere antiheld was er niet. Han Peekel zei ooit tijdens een interview dat de Engelsen iets hadden dat geen ander volk ter wereld had: Humor. Geen wonder, ze hadden de ultieme meester in eigen geledingen.

De Video CD's *The Magic World of Tommy Cooper deel 1 en 2* staan bomvol met zijn beste sketches. Deel twee beslaat de latere periode. De sketches zijn wat korter, maar niet minder krachtig. Natuurlijk de bekende dialogen van Tommy Cooper met zichzelf, waarin hij pakken draagt die voor de ene helft de ene figuur kleden en voor de andere helft de tegenspeler. Een Engels officier wordt bij de Duitse krijgsmacht geroepen. "Er zijn 370 gevangenen ontsnapt. Hoe komt dat?" Tommy draait een halve slag, en zegt als Engelsman: "U heeft het grote hek opengelaten." Niet leuk, totdat je het Tommy Cooper ziet doen.

De zakdoek

De sketches zijn allemaal even geniaal in domme kracht, hoewel de clou eigenlijk het flauwst is van allemaal. Je moet me echt van de vloer schrapen wanneer Tommy het publiek wil overtuigen dat de zakdoek echt leeg is. Hij wappert 'm alle kanten op, laat voor-, achter- en zelfs zijkant zien en legt de zakdoek vervolgens weg terwijl hij zijn schouders ophaalt. Dat heeft nog niemand hem nagedaan, en ik denk ook eigenlijk dat niemand dat zou moeten willen. Dit is exclusief voor Tommy Cooper.

Vertaling

Deze Video CD's zijn echt een bezit waar je jezelf een plezier mee doet. Het is alleen aan te raden om af en toe niet naar de ondertiteling te kijken. Voor sommige typisch Engelse woordspelingen zijn domweg geen Nederlandse vertalingen. "I stood in front of a hotel. Owner opens up and says: 'What do you want?' I say: 'I'd like to stay here.' he says: 'Fine. Stay there' and closes the door." Ik kan er geen genoeg van krijgen.

The Magic World of Tommy Cooper 2

Nederlands ondertiteld
f 39,95 Bfr. 799
PolyGram Video

VIJF REDENEREN OM U TE ABONNEREN

Word Abonnee voor 1 JAAR (f 139,50/bfr. 2790,-) EN kies éÉN van de volgende 6 geschenken:

- Het leukste computerblad van Nederland en België
- Het duidelijkste computerblad van Nederland en België
- Elk nummer is voorzien van een CD-ROM boordevol programma's
- U bespaart per jaar een kleine f 40,-/Bfr. 800 (of f 110,-/Bfr. 2200 in twee jaar)
- U krijgt fantastische welkomstgeschenken

Word Abonnee voor 2 JAAR (f 249,-/bfr. 4980) EN U ONTVANGT:

Ja, ik word abonnee van PC Consument voor 1 of 2 jaar*:

Naam: M/V

Adres:

Postcode: Plaats:

Telefoon:

Handtekening:

* Aankruisen wat gewenst is: 1 jaar of 2 jaar
geschenk omcirkelen: nr. 1 nr. 2 nr. 3 nr. 4 nr. 5 nr. 6

Stuur de BON naar: PC Consument, Antwoordnummer 1228, 2000 VG Haarlem (postzegel niet nodig)

Wijze van betaling Nederland:

- Giro/Eurocheque
 - Machtiging gehele bedrag
 - Machtiging in twee gelijke termijnen
- Banknummer/Gironummer:

Wijze van betaling België:

- Ik heb mijn abonnementsgeld overgemaakt op rekeningnummer 230-0292065-18, ten name van de Generale Bank NV in Turnhout, ter attentie van PC Consument.

Vorige maand maakten we een begin met de junglegids, die je door het eerste level van het razend moeilijke Flashback zou leiden. Deze maand het vervolg van level 1. Alleen lezen als je alles geprobeerd hebt.

René Janssen

WAARSCHUWING:
HET LEZEN
VAN HET ONDERSTAANDE
KAN BIJZONDER
SCHADELIJK ZIJN
VOOR UW SPEELGENOT

Flashback

Vervolg oplossing level 1

junglegids

Dodelijke dampen

Vorige maand waren we gebleven bij de gewonde man. Je hebt de ID-card gekregen en bent teruggegaan over de energiebrug. Ga nu naar het scherm links en rol het gat in waar de grote lift eerst was. Onder in het scherm wachten twee bewakers je op (1). Loop om deze te doden naar rechts en laat je op de richel eronder vallen. Trek je pistool, buk en rol naar rechts om voor één van de bewakers te landen. Schiet hem neer en draai je vervolgens snel om voor de andere bewaker. Je kunt hierbij eventueel een of twee keer geraakt worden, want je bent nu vlakbij een energiegenerator waar je je schild kunt opladen.

Loop naar rechts het volgende scherm in en druk op de schakelaar (2) om de dodelijke dampen uit te schakelen. Spring over de sensor (anders wordt de damp weer ingeschakeld) en loop het volgende scherm in. Onder je wacht weer een bewaker. Ga om deze te doden op de rand van de richel staan en gooi een steen over zijn hoofd. Trek je pistool als hij zich omdraait om te kijken wat het was, laat je vallen en schiet hem neer. Raap de honderd credits op die hij laat vallen en loop naar het volgende scherm. Hier vind je een sleutel (3), die je moet oprapen, plus nog eens vijftig credits.

Lasers

Trek voordat je naar het volgende scherm (rechts) gaat eerst je pistool. Er staat daar namelijk weer een bewaker op je te wachten. Rol het scherm op en schiet hem onmiddellijk neer. Op dit scherm vind je de resterende vijfhonderd credits die je nodig hebt om dit level te voltooien (rechts boven in de hoek). Pas op: raak de sensor naast de generator niet aan als je naar de credits loopt! Deze activeert namelijk een aantal lasers die vrijwel niet te ontwijken zijn. Klim op de eerste richel aan de linkerzijde van het scherm. Ren er over heen en spring (al rennend!) naar het platform erboven, waar je jezelf net aan kunt optrekken. Je hebt nu als het goed is de sensoren ontweken die de lasers activeren. Spring naar de richel rechts en pak de 500 credits. Je vindt hier ook een energiegenerator waar je je schild indien nodig kunt bijvullen. Ontwijk op de terugweg (zelfde manier) de sensoren weer.

De riem

Het enige wat je op dit level nu nog moet doen, is een man vinden die je aan een anti-zwaartekracht-riem kan helpen. Ga helemaal terug over de energiebrug en sla het spel nog een keer op. Laat je in het scherm hieronder vallen en stop je ID-card (4) in de machine. Loop door de deur die nu opengaat, laat je vallen en loop naar links tot je op de rand van de richel staat. Laat je hier niet vallen, maar laat je rustig zakken. Het is namelijk iets te hoog om de val te overleven. Je zult nu twee bewakers zien onder in het scherm. Om deze te doden, laat je je vallen en trek je je pistool terwijl je in de lucht bent. Draai je om zodra je landt, en schiet ze beiden neer. Als je geluk hebt wordt een van de bewakers zelfs gedood door de laser, waar je zelf trouwens ook voor moet oppassen! Blijf naar rechts lopen tot je bij een oude man (5) komt. Geef hem de 500 credits en in ruil daarvoor krijg je de riem. Spring in het gat om naar level 2 te gaan. Maar daarover later meer.

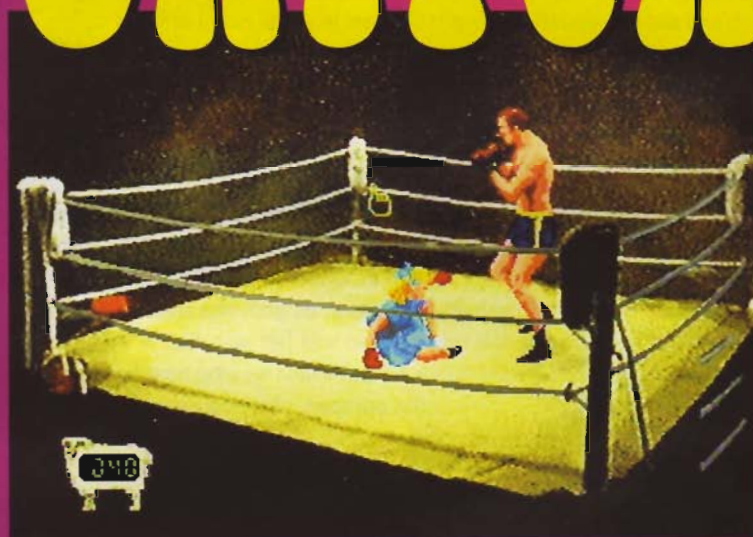
Als de nood het hoogst is, is Mark nabij.

Monty Python's Invasion from the Planet Skylon

Je komt net terug van de winkel waar je het spel 'Invasion from the Planet Skylon' hebt gekocht. Eenmaal thuisgekomen zet je (terwijl je nog steeds fluit) je TV en CD-i-speler aan en neem je plaats in je luie stoel. Nadat je de handleiding gelezen hebt, is nog niet echt duidelijk wat nu de bedoeling is maar dat zul je snel merken. Althans, dat denk je! Na een uur klikken op alles wat beweegt, gooi je gillend de afstandsbediening door de beeldbuis en neem je je voor John Cleese en de zijnen ritueel af te slachten als je ze ooit tegenkomt. Als dit bij jou ook zo gegaan is, is er absoluut geen reden tot paniek: ik zal je leiden door de onvoorspelbare wereld van Monty Python. O ja, had ik al vermeld dat ik mijn beeldbuis ook onlangs heb moeten vervangen?

Mark Friederichs

De Nederlandse makers van dit spel hebben alle mogelijke moeite gedaan om elke vorm van structuur zo goed mogelijk te verbergen. Daarom zal ik dan ook niet verklappen wat je precies moet doen. Bovendien heb ik dit zelf ook met geen mogelijkheid kunnen achterhalen, maar dat is slechts bijzaak. Het lijkt in ieder geval de bedoeling om zo veel mogelijk punten bij elkaar te sprokkelen (iets anders kun je het niet noemen) om op die manier sketches te bekijken in één van de vele schermen. Je moet je hiervoor melden in het zaaltje met het podium waarboven vier touwen hangen (zie afb. 1). Aan elk touw hangt letterlijk een prijskaartje. Het aantal punten dat je op dat moment hebt, bepaalt aan welk touw je kunt trekken. Door een keer op het schaap te klikken, kom je overigens in dit scherm terecht. En maak je geen zorgen, dit wandelende scorebord zal je altijd blijven volgen.

Punten

Goed, het is natuurlijk leuk om de sketches te bekijken, maar daar heb je dus punten voor nodig. De vraag is nu hoe je die punten kunt verdienen. Misschien nog belangrijker is de vraag hoe je ervoor kunt zorgen dat je geen minpunten krijgt. Op een gegeven moment had ik blijkbaar een aantal dingen gedaan die niet helemaal naar de

zin van de makers was, want ik stond opeens op -220 punten. Zo kun je in het spel met de schuifpuzzel heel gemakkelijk een negatief puntenaantal bij elkaar sparen, want voor elke zet die je doet, worden twee punten in mindering gebracht (zie afb. 2). Ook worden soms punten afgetrokken als je ergens klikt waar het nu net niet had moeten. Hou vol en maak je geen zorgen: er zijn altijd mensen die het slechter hebben dan jij.

Spelonderdelen

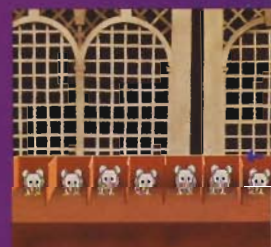
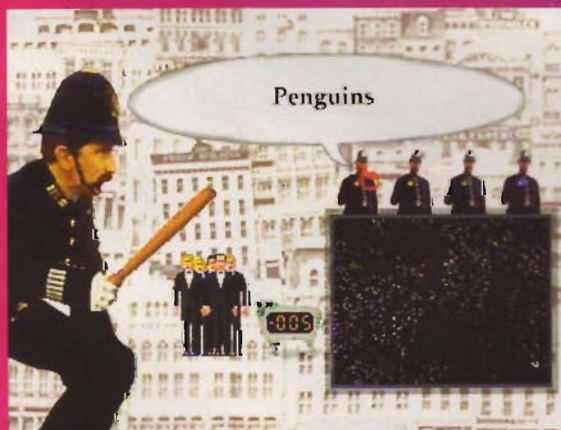
Eén spelonderdeel heb ik al genoemd: de schuifpuzzel. Verder word je in het spel 'Guess the sketch' uitgedaagd om zo snel mogelijk te raden welke sketch afgebeeld wordt (zie afb. 3). De vier mannetjes rechtsboven in het scherm vertegenwoordigen elk een sketch. Door een fout antwoord te geven, verlies je ook weer punten, dus kijk eerst rustig tot je de sketch kunt herkennen. In een ander spel wordt een beroep op je geheugen gedaan (zie afb. 4). Je krijgt een scherm te zien met twintig vakjes. Onder elk vakje schuilt een begin- of eindfragment van een sketch. Het is de bedoeling dat je twee vakjes achter elkaar selecteert die over dezelfde sketch gaan. Als dit lukt, blijven deze twee geopend. Als alle filmpjes zichtbaar zijn, is het spel afgelopen en heb je weer wat punten verdiend, tenzij je er te lang over hebt gedaan natuurlijk.

Echte hints

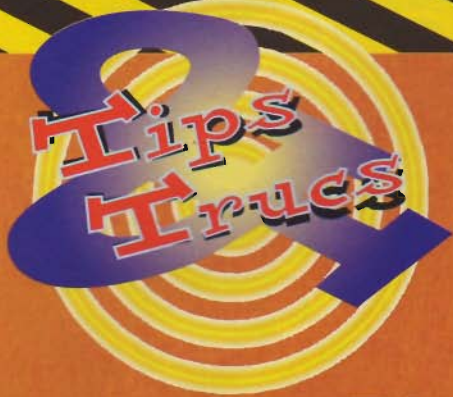
Ben je al iets wijzer geworden nu? Hieronder volgen in ieder geval nog een paar echte hints, zodat je weer verder kunt met dit te gekke spel als je het na een aantal wanhopige pogingen in een hoek hebt gegooid. Als het spel begint, kom je na een introductie-animatie automatisch in één van de negen speelvelden terecht. Vanuit elk van deze negen velden kun je in het hoofdmenu komen door rechtsboven op de gele pijl te klikken. In het hoofdmenu tref je negen silhouetten aan die elk één speelveld uitbeelden. Als je een speelveld bezocht hebt, zul je zien dat het betreffende silhouet vervuld wordt voor een complete tekening. Het is de bedoeling om alle negen figuren bij elkaar te sparen. Zoals ik al gezegd heb, begin je telkens als je het spel start in één van de negen velden. Door maar vaak genoeg opnieuw te beginnen, kun je dus toegang tot alle velden krijgen, maar leuker is het uiteraard om de toegang in het spel zelf te verdienen.

En nog een paar

Als je in het hoofdmenu de derde tekening van rechts selecteert, kom je in het veld waar je het spel 'Guess the Sketch' kunt spelen. Je moet je hiervoor eerst twee keer achter elkaar omkleden, zodat je je tropenpakje (van de 'Bruces', voor de kenners) aanhebt. Vervolgens moet je het bord dat aangeeft dat de woningnood binnenkort opgelost wordt maar eens nader bekijken. Als je in het hoofdmenu Dennis Moore (de zwarte ruiter op het zwarte paard) selecteert, kun je de schuifpuzzel proberen op te lossen. Je komt dan in een veld waar je 'Birdy' (een enorme vogel) zult zien. Klik op de kop hiervan en je kunt aan de slag. Als je dan langzamerhand radeloos wordt omdat je puntenaantal zienderogen afneemt, is het goed om te weten dat ook een negatief aantal punten in de bioscoop geaccepteerd wordt. Geniet van de sketches!

Monty Python -
Invasion from
the Planet Skyrren
f 79,95 Bfr. 1.499
Philips Media

We kunnen zonder twijfel vaststellen dat de Tips & Trucs lezers zeer begaan zijn met de problemen van andere spelletjes-freaks. Bij deze dan ook weer eens een bedankje voor alle oplossingen. Blijf sturen!

Réne Janssen

Dimo's Quest

F.A. Boot uit Zaandam stuurde (net als Brigitte van Dongen uit Rotterdam trouwens) levelcodes voor Mega Maze. Helaas hadden we die in CD-i nummer 10 al een keer gepubliceerd, maar toch bedankt. De heer (of mevrouw) Boot had bovendien een vraag over één van zijn favoriete spellen, Dimo's Quest. Hij heeft niet zozeer problemen met de oplossing van de levels, maar wel met de tijdslimiet. Of die ook verhoogd of zelfs helemaal uitgeschakeld kan worden? Helaas, nee dus. De enige manier om binnen de tijd een level te completeren is toch veel oefenen. Ze kunnen echter allemaal uitgespeeld worden binnen de tijdslimiet.

R. Groenewegen uit Beverwijk zit vast in level 2, en wel bij de puzzel met de drie heksen. Zo los je dat op: op een gegeven moment vind je ergens een plattegrond van de mijnevelden. Vanaf dit moment zullen alle mijnen zichtbaar zijn. Loop door en kijk naar het schilderij op de muur. Als je de zonnebril in je bezit hebt, zul je drie gekleurde flessen zien (rood, groen, blauw). Deze kleurvolgorde heb je later nodig. Draai je om, ga naar rechts

en loop verder. Raak de bommen niet aan. Open de deur met een sleutel. Loop verder en verzamel de voorwerpen. Ga terug naar de Save-kamer voor nieuwe energie. Loop nu naar de winkel en koop alle voorwerpen. Je moet tegen deze tijd 25.000 gouden munten hebben en dat is voldoende om alles te kopen. Verlaat de winkel (ga eventueel nog even de Save-kamer binnen als het nodig is) en ga naar de Arena.

Raak de vijand (een grijze man met wit haar) met je bijl. Loop verder, het heeft geen zin de tunnels aan je rechterkant te doorzoeken. Ga naar links en betreed de Heksen-kamer. Leeg de drankjes in de toverketel in de volgorde rood, groen en blauw (net zoals op het schilderij dus). Als je in de buurt van een flesje komt, zal Mutt het oprapen. Druk dan op knop 1. Loop naar de ketel, beweeg de joystick omhoog en druk op knop 1. Mutt kan nu de kamer uitrennen door de deur aan de andere kant van de heksen. Ren dan zigzaggend langs de kat. Het wezen zal je achterna komen zodra je klein wordt.

In CD-i 10 van vorig jaar plaatsten we een vraag van Jeroen Groot uit IJmuiden, die een probleem had in de Zeepbellen-kamer. Jasper Hoeksema uit Groningen komt hem te hulp, waarvoor natuurlijk onze (en Jeroens) dank. Spring over de bellen totdat je een soort hendel in een bel ziet. Als de bel knapt, valt de hendel. Pak deze op, ga terug naar links en Mutt steekt de hendel automatisch in een gat. Druk naar rechts en een stukje platform wordt naar de bellen geduwd. Spring weer over de bellen naar het platform aan de andere kant. Je verlaat de kamer en je energie wordt weer bijgevuld.

Patricia Beneker uit Opperdoes wil graag weten hoe je langs een soort spin kunt komen in het derde of vierde level, waar je op een afgebrokkelde stoep staat. Eerlijk gezegd hebben we geen flauw idee waar je precies vast zit, dus je zal ons iets meer informatie moeten sturen over je exacte lokatie. We kunnen ons eerlijk gezegd niet voorstellen dat je het over de Spinnenkamer uit het eerste level hebt, helemaal in het begin van het spel. Heb je het soms over het monster vlak na het doolhof in level drie (die je moet doden met een laserpistool)? Laat het ons even weten en we proberen je te helpen. Of zijn er soms lezers die een idee hebben?

Liti Divil

Dimo's Quest

Deze puzzelaar blijft de gemoederen flink bezig houden. Carine Vandepoel uit Geetbets (België) komt bijvoorbeeld niet verder dan level 12, waar ze wel de gele sleutel heeft gevonden, maar de rode niet kan vinden. Met de onderstaande oplossing moet het lukken, Carine.

Verzamel de snoepjes en gebruik de teleporter. Pak de gele sleutel en teleporteer terug. Passeer de liften wanneer ze

omhoog gaan en pas op voor de monsters die je lastig vallen. Gebruik (en hier ging je dus de fout in, Carine) NIET de schakelaar! Open de deur met de gele sleutel en pak de rode sleutel (zo simpel, hè?). Vergeet onderweg naar boven ook niet de snoepjes op te rapen.

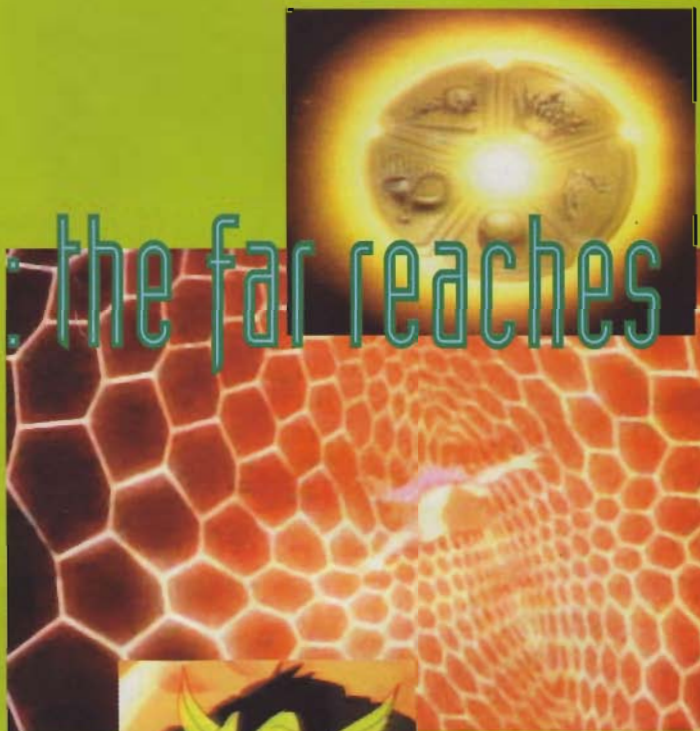
Daarmee is waarschijnlijk ook meteen één van de vragen van mevrouw van 't Veer uit Zwijndrecht beantwoord (sorry mevrouw van 't Veer, op verzoeken om complete oplossingen aan individuele lezers op te sturen kunnen we helaas niet ingaan. Specifieke vragen beantwoorden we natuurlijk zo goed mogelijk in deze rubriek.)

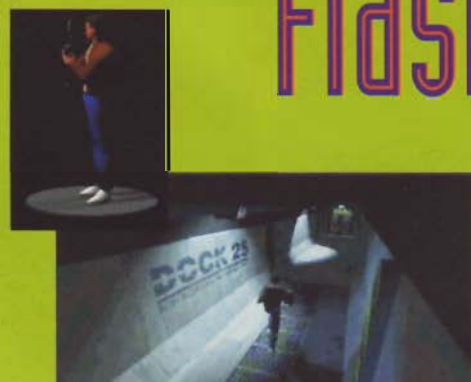
Kingdom: the far reaches

Patricia Beneker uit Opperdoes is zoals ze zelf zegt een spelletjesgek. Haar favoriete spel is Inca, onder andere omdat ze dat helemaal wist uit te spelen. Met het onlangs gekochte Kingdom: the far reaches heeft ze echter meer problemen. Wat ze niet begrijpt, is hoe je via de Marsh Wastes door de Open Desert kunt gaan. Nou, dat kan ook niet zomaar, daar moet je wel eerst iets voor doen. Je hebt om te beginnen de 'seeing' spell nodig. Gebruik deze bij de Marsh Wastes om een bord te kunnen lezen. Pas dan kun je de woestijn betreden en allerlei nieuwe lokaties bereiken, zoals het kamp van de Dunespeople.

Pedro uit Zwevegem (België) moet aan de heerser van het wolkenrijk een beker overhandigen, alvorens de hoorn van hem te krijgen. Hij weet dat de beker in het paviljoen in zee te vinden is, maar hoe komt hij daar binnen? Pedro, we hebben die vraag in nummer 12 van CD-i al beantwoord, dus sla die aflevering van Tips & Trucs er even op na.

Flashback

We zijn naar aanleiding van de vele brieven die we over dit spel ontvingen al begonnen met het publiceren van de complete oplossing. Level 1 is inmiddels behandeld, maar R.

Groenewegen uit Beverwijk weet niet wat hij in het laatste level moet doen. Om te voorkomen dat hij een paar maanden moet wachten bij deze dus alvast de oplossing voor zijn probleem. Links en rechts, schrijft hij, zijn deuren. Achter de linker deur (die niet open gaat) zit een lift en achter de rechter de poot van een vliegtuig. Wat moet ik doen? De bedoeling is dat je eerst naar rechts gaat en daar een schakelaar omzet. Deze opent de deur op het vorige scherm. Neem nu de lift omlaag. Ontwijk de lasers door te bukken en rol direct het gat in. Dood de aliens en raap de steen op.

R. Groenewegen uit Beverwijk zit "ergens in de ruimte of zo" en moet gelooft hij "stukken van zijn lichaam zoeken". Hij is onder andere een puzzel bij een Boeddha tegengekomen, maar heeft geen idee hoe deze moet worden opgelost. Oké, die Boeddha-puzzel (ook wel bekend als de Nirvana- of boom-puzzel) is berucht onder Burn:Cycle-spelers en een struikelblok voor bijna iedereen. De gouden Boeddha heeft een boom met bladeren in zijn hand, en vraagt je één van de blaadjes te plukken.

Het moet echter wel de juiste zijn, want de andere blaadjes besmetten je nog verder met het virus zodat je sterft (na drie mislukte pogingen).

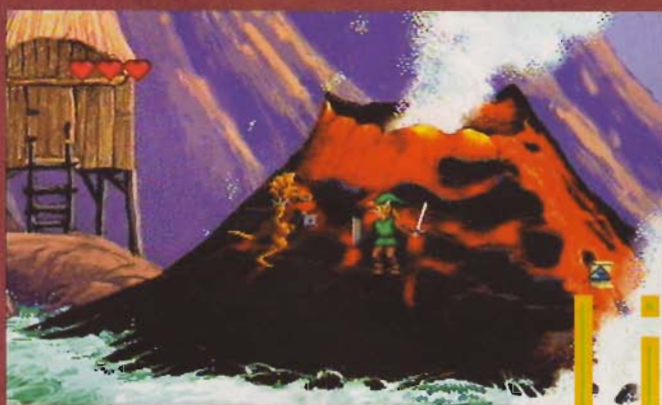
De Boeddha geeft je ook een tip, namelijk dat je naar je angst moet luisteren. Het eerste dat je moet doen, is ontdekken hoe je de boom geluid kunt laten maken. Er zijn drie gewichten onder aan de boom, die je op diverse manieren kunt combineren. Experimenteer hier een beetje mee. Op de boomstam bevindt zich een plek die de cursor verandert in geluidsgolven. Klik hierop en de boom begint al schuddend het geluid van één van de bladeren te spelen. De combinaties van de drie gewichten leveren ieder het geluid van een ander blaadje op. Uiteindelijk zul je er in slagen een stukje tekst te laten spelen ("the corporation authorized it..."). Dit is het blaadje dat je moet plukken.

Pedro uit het Belgische Zwevegem heeft de Boeddha-puzzel al achter de rug en is er ook in geslaagd het gat in zijn been op te vullen. Het laatste dat hij zag, was Kris die door een muur verdween en een teken achterliet. Maar wat nu? Na het achterlaten van het oog-teken (een aanwijzing voor later) moet je naar de deur gaan en de code intoetsen die je vlak daarvoor van Asky kreeg. De code blijkt echter verouderd te zijn en niets te doen. Ga terug naar de Comport en breng opnieuw een bezoek aan Asky. Wat je hier moet doen, is je woede herintegreren in je lichaam. Klinkt ingewikkeld, maar het valt wel mee (gewoon een beetje schieten). Dat derde oog-teken dat Kris achterliet heb je trouwens nodig als je terugkeert naar de Boeddha. Plaats de cursor op zijn voorhoofd en klik om hem te laten exploderen. Hij wordt dan geïntegreerd in je code.

Burn:Cycle

En dan nog even een rectificatie. Er rust blijkbaar een vloek op de vermelding van het Play Out Book dat twee jongens uit Nuenen (onder de naam JoJoSoft) hebben gemaakt. In CD-i 12 stond keurig hun naam en adres vermeld, maar onder de kop Lital Divil. Even voor de duidelijkheid: hun Play Out Book gaat dus over Burn:Cycle!

Yo, de mannen! Zo begint Ninon Lentacker uit Gent (België) haar uiterst lovende brief. Uh, we worden er helemaal verlegen van. Hoe dan ook, Ninon is op maar liefst drie plaatsen gestrand in Link. In Shipwreck Cliff raakt ze om te beginnen niet over het ravijn heen. Dat klopt, want daar heb je de gevleugelde helm voor nodig. Deze krijg je als je Militron verslagen hebt, maar uit je volgende vraag blijkt dat dit nog niet gelukt is. Militron moet je doden door hem met je zwaard tegen z'n hoofd te slaan. En dan tenslotte je vraag over Ganon's Lair, waar je niet verder komt dan de 'vijfde etappe'. Hier komt de complete oplossing voor dit laatste gedeelte van het spel (dus niet

Link

verder lezen als je het zelf wilt ontdekken). Ga Ganon's Lair binnen. Gebruik een bom of de Power Glove bij de barrière met de doods-koppen erop (boven in het speelveld). Neem het vlot (boven, midden in het speelveld) naar de slijmerige poort rechts in het speelveld. Ga hier doorheen. Laat je voorzichtig op het platform vallen dat over de lava beweegt. Ga hiermee naar de stenen links van de ingang (buk en schiet de schorpioen links van je neer voordat je van het platform afstapt. Ga door het gat helemaal links in het speelveld. Er start nu een animatie met Militron. Dood Militron (sta op het middelste platform, spring en schiet hem in z'n hoofd). Ga door de deur uiterst rechts in het speelveld (dood de slangen met bommen). Vecht je omhoog naar de bovenkant van het speelveld en ga door de deur die je hier vindt. Dood voordat je verder gaat eerst alle vliegende wezens. Laat je dan vallen en dood de slangen. Gebruik dan vanaf uiterst rechts of links een touw om naar het level erboven te klimmen. Gebruik de open laden om omhoog te klimmen en door het paarse gat te gaan boven in het speelveld (selecteer het Book van Koridai voordat je de volgende kamer betreedt). Er speelt nu een animatie met Ganon. Gooi het Boek van Koridai naar Ganon. Hij sterft en laat een sleutel achter. Pak deze sleutel en ga door de deur links boven in het speelveld. Spring en sla met je zwaard tegen de gong boven Zelda, zodat ze wakker wordt. Klaar!

Dragon's Lair 1

Ninon Lentacker uit het Belgische Gent wil graag weten hoe ze moet voorkomen dat 'Dirkske' in het begin van het spel in de put valt of onder rotsblokken terechtkomt. Ja, dat valt niet mee hè, Ninon? Goed op de flikkerende lichtjes letten in ieder geval, want die geven aan waar je naar toe moet. Als monsters

knippen, is dat een teken dat je je zwaard moet gebruiken. Maar dan nog is het een kwestie van goede timing als je wilt voorkomen dat Dirk het leven laat. Bedenk bovendien dat de animaties in een level soms ook gespiegeld worden om te voorkomen dat je alle bewegingen uit het hoofd leert.

Nogmaals Link

Mevrouw van 't Veer uit Zwijndrecht zit op drie plaatsen vast in Link: de gezichten van het kwaad, en wel meteen al in het begin. Na Morshu's winkel in Goronu komt hij bijvoorbeeld in een grot. Het is er donker en spoken en skeletten vliegen door het beeld heen. Hoe kom je daar weg? Nou, laten we eerst even een stapje terug doen. Heb je bijvoorbeeld wel iets gekocht in de winkel? Je moet er namelijk minimaal 12 touwen, 12 bommen en 18 maal lampolie (handig voor in een donkere grot?!) kopen. Daarvoor heb je wel minimaal 200 robijnen nodig, dus je moet er eerst flink wat vijanden voor doden. Sla dan op de Triforce om terug te keren naar de Bovenwereld. Ga Nortinka binnen en dood de vijanden die je daar ontmoet. Verzamel daarmee minstens dertig sneeuwballen. Laat jezelf vervolgens doden om terug te keren naar de kaart van de Bovenwereld. Bij Nortinka volgt het tweede probleem: hoe kom je langs die apen zonder zelf dood te gaan? Da's simpel, daar heb je de vuurstenen voor nodig (iets anders werkt niet!). Die vuurstenen heb je eerder kunnen vinden door bepaalde vijanden te verslaan (met behulp van de in het begin verzamelde sneeuwballen). Je hebt minimaal twintig vuurstenen nodig. En dan tenslotte de derde vraag. Die speelt zich af in de kraterholte. Hoe kom je daar langs

Ganon's mannen bij het lavage-deelte? Da's nou ook toevallig, dat zijn nou precies die vijanden waar ik het net over had. Als je de kraterholte in gaat, moet je eerst met Anutu praten. Hij geeft je een krachtig zwaard en herstelt je energie. Ga vervolgens naar de doodskop en sla hiertegen (je moet er wel even voor springen). Er verschijnt nu een sleutel, die je moet oprapen. Ga nu het afgesloten gat binnen en dood de vijanden met behulp van sneeuwballen.

The Apprentice

Mevrouw van 't Veer is een vaste briefschrijfster. Ze is in haar gezin de enige die spelletjes speelt. Haar jochies zijn er namelijk nog te jong voor en haar man kijkt alleen maar naar Video CD's. Logisch dus dat ze af en toe vast komt te zitten in een spel. In The Apprentice is dat het geval in level 3, stage 3 (het Hi-Tech niveau). Als ze springend op 2 raketten op een schuin platform komt, kan ze niet verder omdat er steeds een rare, robotachtige alien in de weg loopt. Wie weet de oplossing voor dit probleem?

Mevrouw van 't Veer is een vaste briefschrijfster. Ze is in haar gezin de enige die spelletjes speelt. Haar jochies zijn

Christmas Crisis

Ralph Rossen is het "helemaal eens met die vent die de Christmas Crisis CD-i heeft getest: het is verslavend en echt frustrerend". Wat het nog veel frustrerender maakt, is dat Ralph in de handleiding heeft gelezen dat je level codes kunt invoeren. De handleiding vindt dat echter op zich al een leuke puzzel en vertelt dus niet hoe je dit kunt doen. Zelf hebben we helaas ook geen flauw idee. Is iemand anders er toevallig al achtergekomen hoe dit werkt?

De aarde is...

vierkant!

Pico Bello!

Pico en het geheim van de Gouden Tempel

Pico en het geheim van de Gouden Tempel werd reeds in december op Video

CD uitgebracht. Door het

grote aantal films dat rond

de Kerst verscheen, waren

we toen echter niet in de

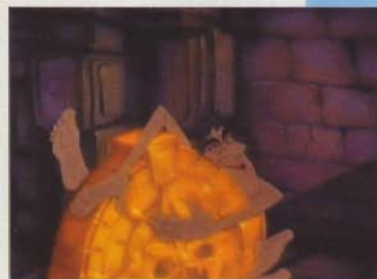
gelegenheid om deze

Nederlandstalige tekenfilm

te bespreken. Bij deze

maken we dat echter

(ruimschoots) goed.

Heel vroeger dachten de mensen dat de aarde plat was. Als je naar het einde van de wereld zou varen, zou je er dus van af vallen. Al te slim was dat niet, maar dat is achteraf natuurlijk makkelijk gezegd. Hoe dan ook, in 1492 kreeg ene Christopher Columbus een helder idee. Hij bedacht dat de aarde niet plat was, maar...vierkant! Na dit korte geschiedenislesje, maken we kennis met de houtworm Pico, een brutaal ventje met een spitse neus. Die neus gebruikt hij niet alleen om gaten in hout te boren, maar hij steekt 'm ook nog eens overal in. Soms komt 'm dat duur te staan. In het begin van de film zien we bijvoorbeeld hoe Pico wordt aangevallen door een stel hongerige meeuwen. Gelukkig weet hij op het nippertje aan ze te ontsnappen door zich te verstoppen aan boord van een schip. Je raadt het al, dat is natuurlijk het schip van Columbus. De twee blijken het goed te kunnen vinden en het is Pico die de ontdekkingsreiziger het idee aan de hand doet dat de aarde niet vierkant, maar rond is. Hoe kom jij zo slim, vraagt Columbus? Nou, ik heb heel wat boeken verslonden, antwoordt de bijdehante Pico.

René Janssen

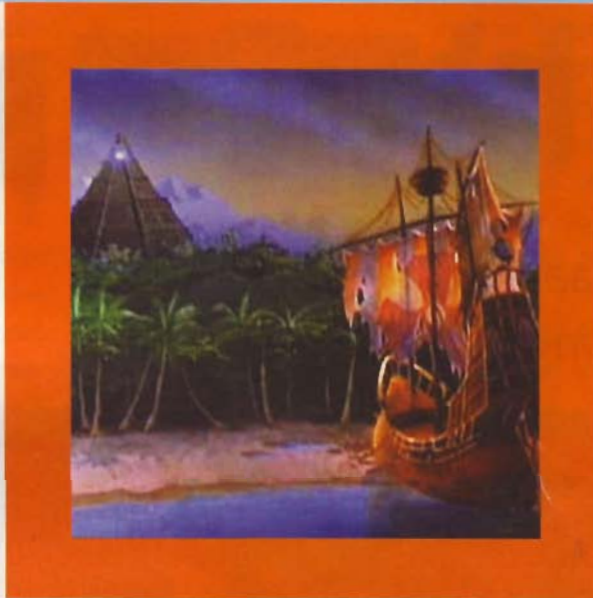
Op audiëntie

Columbus is in ieder geval heel blij met zijn nieuw verworven kennis, want nu kan hij eindelijk Indië ontdekken. Al zingend reizen Columbus en Pico naar de hoofdstad, om op audiëntie te gaan bij de koningin. Die blijkt echter afwezig, dus worden ze ontvangen door haar echtgenoot, koning Ferdinand. Deze vadsige koning wordt bijgestaan door de doortrapte adviseur Diego. Het duo vindt het idee van een ronde aarde ronduit (leuke woordspeling hè?) belachelijk en de koning weigert de ontdekkingsreis van Columbus dan ook te betalen. Zelfs het idee om rijk en beroemd te worden kan hem niet overtuigen, want dat is hij tenslotte al. Gelukkig komt net op tijd koningin Isabella binnen en die valt onmiddellijk voor de charmes van Columbus. Ze schenkt hem niet alleen drie fregatten (daar had ze er toch nog een paar van liggen), maar ook nog een flinke som geld. Genoeg voor Columbus om zijn ontdekkingsreis te kunnen beginnen. Overigens laten de koning en Diego het er niet bij zitten. Ze zijn vastbesloten om er voor te zorgen dat Columbus nooit meer terugkeert. En mocht hij toch terugkomen, dan moet hij minstens een flinke lading goud bij zich hebben.

Insektenzwerm

Wat ze natuurlijk niet weten (en wij wel, want we hebben goed opgelet tijdens de geschiedenislessen) is dat Columbus niet Indië zal ontdekken, maar Amerika. Voordat het zover is, beleven we nog de nodige avonturen. Pico ontmoet bijvoorbeeld het mooie vuurvliegje prinses Marilyn. Deze leefde ooit in een vreedzaam land, waar ze regeerde door middel van het zogenaamde magische licht. De leider van een boosaardige insektenzwerm zette haar echter gevangen in een poging zelf de baas te worden over dat licht. Aan Pico de taak om Marilyn te bevrijden, maar die wordt door de zwerm meegenomen naar het Westen. En laat dat nou precies de richting zijn waar de ontdekkingsreis van Columbus naar toe gaat... Voordat Pico aan boord gaat, komt hij echter eerst nog in een riool

terecht, waar hij dreigt te worden opgepeuzeld door een stel niet al te snuggere ratten. Uiteindelijk loopt dat natuurlijk goed af, maar door het oponthoud blijkt Pico letterlijk en figuurlijk de boot gemist te hebben. De ratten zijn er daarentegen wel in geslaagd om aan boord te komen. Gelukkig bedenkt Columbus zich nog net op tijd dat hij iets vergeten is en kan Pico toch nog mee op ontdekkingsreis. Persoonlijk lijkt me dat trouwens niet al te slim, een houtworm meenemen aan boord van een (houten) schip!

Bever Bob

Na een lange reis komt er eindelijk land in zicht. Net op tijd, want de bemanning dreigt te gaan muiten omdat ze bang zijn van de aarde af te vallen. Ook de insektenzwerm duikt weer op en dus weet Pico dat prinses Marilyn niet ver weg meer is. Eerst gaan Pico, Columbus en de rest van de bemanning echter aan land. In de

verte zien ze een gouden tempel, waarin Marilyn gevangen blijkt te zitten. Intussen heeft Pico er weer een nieuwe vriend voor het leven bij gekregen: de bever Bob. Deze blijkt een ontzettende hekel te hebben aan de insektenzwerm en hij is dus graag bereid om Pico te helpen Marilyn te redden. Dat komt goed van pas, want Bob is de enige die de weg naar de gouden tempel weet. Wat het geheim van die gouden tempel nu eigenlijk is? Ja, dat verklappen we natuurlijk niet!

Nederlands gesproken

Pico en het geheim van de Gouden Tempel is een volledig Nederlands gesproken tekenfilm en duurt circa 80 minuten. De stemmen van de hoofdrolspelers worden vertolkt door onder andere Carlo Boszhard, Irene Moors, Johnny Kraaijkamp Jr., Loes Luca en Joop Doderer. Pico is overigens niet alleen zo'n leuke film dankzij de medewerking van deze bekende acteurs, maar vooral door de fantastische animaties. Het is ook beslist geen film die uitsluitend voor de kleintjes bestemd is. Ook de meeste volwassenen zullen de humor en het spannende verhaal weten te waarderen. Pico hoort wat dat betreft dan ook absoluut thuis in het rijtje *Leeuwekoning*, *Aladdin*, *Jungle Book* en dergelijke.

Pico
en het geheim van de
gouden tempel
Nederlands
f 39.95
CNR

Exclusief

"Lekker over

tekenfilms praten"

Animator en Oscarwinnaar
Börge Ring

Pico en het Geheim van de Gouden Tempel is één van de allerleukste tekenfilms van dit moment. In de bioscoop viel deze knipoog naar Columbus niet te ontdekken. Gelukkig verschijnt de bonte, Nederlands gesproken tekenfilm wel op Video CD. CD-i Magazine sprak met één van de tekenaars van de film, Oscarwinnaar

Börge Ring.

Rein van Willigen

Het plaatsje Overlangel -tussen Oss en Nijmegen- telt een krappe 500 inwoners. Uit niets blijkt dat hier één van 's werelds meest gevraagde tekenaars, Börge Ring woont. De van oorsprong Deense anima-

tor, zeg maar tekenaar, woont met zijn sympathieke vrouw en beeldhouwster Joanika in een riant boerderij. De fraaie beelden van Joanika sieren de tuin. In de verbouwde boerderij zit Börge Ring, voorzien van een brede glimlach, voor de open haard. "Rook je?", informeert Ring beleefd. "Nee? Maar beschadigt het jou als ik rook?" Een decimeters lange sigaar komt tevoorschijn.

Broodjes

Wie met Ring babbelt, krijgt een aangename wandeling door de wereld van de tekenfilm. Het was Marten Toonder die in 1952 Börge Ring naar Nederland lokte. Jaren werkte de tekenaar voor zijn tekenfilmafdeling. Tegenwoordig is Ring een zelfstandige. Joanika tovert koffie tevoorschijn, bebotert lekkere broodjes en luistert als altijd geboeid naar haar echtgenoot, die als één van de weinige Nederlanders tien jaar geleden een Oscar kreeg en wel voor zijn korte tekenfilm *Anna & Bella*.

Spielberg

Behalve voor Disney werkte Börge voor alle grote tekenfilmproducenten ter wereld. Zoals de getekende dinofilm 'We're back' van Hollywood's wonderkind Steven Spielberg. "We werkten in een studio in Londen", vertelt Ring. "Ieder weekend bekeek Spielberg in Los Angeles het werk

wat wij die week hadden gemaakt. Telefonisch gaf hij commentaar. Soms kwam hij op bezoek." Børge Ring verkneukt zich als hij zegt: "Ik sprak met hem en zei dat ik een Oscar had gewonnen, maar dat hij voor mij niet bang hoefde te zijn. Zijn gezichtsuitdrukking zag ik niet, want hij draagt altijd een grote zonnebril."

Asterix

Uren kan Ring vertellen over zijn grote passies, tekenfilm en jazz. "Een tekenfilm maken is moeilijk. Met de groep tekenaars die je nodig hebt, vul je een groot symfonie-orkest. En vergis je niet, tekenen is voor een hand een tegennatuurlijke beweging." Aan hoeveel films de veelgevraagde Oscarwinnaar heeft meegewerkt is hem onbekend. En vraag ook niet hoeveel tekeningen hij in zijn leven maakte. Met meer plezier vertelt hij over zijn bijdrage aan de talloze Asterixfilms. "In de nieuwste, *Asterix in Amerika*, mocht ik het gedeelte met de krijgsmachine tekenen. Dit apparaat smijt niet met stenen, maar met leeuwen. Caesar krijgt er één voor zijn voeten." Ring is zeer tevreden over deze rolprent. "Het is de mooiste Asterixfilm die ooit is gemaakt. Van zo'n productie kun je alleen maar dromen."

Pico

Maar we kwamen natuurlijk naar het kleine dorpje in Noord-Brabant om over de schitterende tekenfilm *Pico en het Geheim van de Gouden Tempel* te praten. Het maken van een tekenfilm kost enorm veel tijd. Ook bij Pico, waarin ontdekkingsreiziger Columbus meent dat de aarde vierkant is. De film zou in het Columbusjaar 1992 uitkomen. Het werd wat jaartjes later. Børge: "Pico is een uitvloeisel van 'Who Framed Roger Rabbit?' Toen deze film af was vroeg Pico-producent Michael Schoemann een aantal medewerkers aan zijn film te komen werken. 'Waarom jij ook niet?' zei hij." Tsja, waarom ook niet, dacht Ring en zei ja.

Thuiswerk

Børge vindt het belangrijk lekker thuis, in zijn eigen ruimte, te werken. Eén van de vele kamers bevat allerlei tekenspullen, waaronder een reusachtige doos met prachtige kleurpotloden. "Thuiswerken", zegt Børge, 'heeft een voor- en een nadeel. Thuis heb je de rust, zodat je heel veel werk kunt verrichten.

Maar je mist het contact met je collega's. Daarom ben ik zo blij dat jij nu op bezoek bent; dan kan ik weer lekker over tekenfilm praten." Ring kreeg de opdracht de droomscène, of liever gezegd de nachtmerriescène, te tekenen. "De koningin, die engerd, geeft Columbus vingerkussjes, vandaar dat het een nachtmerrie is", lacht Ring breed.

München

Als Ring een aantal tekeningen klaar had - en voor een goede beweging zijn dat 24 verschillende tekeningen per seconde - vertrok hij richting München. Naar de tekenfilmstudio van Pico. Hier werden de potloodschetsen op film gezet om te controleren of de bewegingen klopten. Iets wat tegenwoordig niet meer hoeft. Ring heeft in zijn studio in Overlangel een camera aangesloten op een Amiga computer. Op een klein scherm controleert hij de bewegingen nu dus thuis.

Waren de tekeningen goedgekeurd, dan zetten andere medewerkers de tekeningen op transparante cels. Nadat deze doorzichtige vellen zijn ingekleurd worden ze op film gezet. Achter elkaar afgedraaid heb je dan het verhaal van Pico.

Grieks

De uiteindelijke film *Pico en het geheim van de gouden tempel* heeft Ring nog nooit gezien. Hij is ook zeer benieuwd naar de Video CD van Pico. "Zelfs mijn originele tekeningen heb ik niet meer teruggezien. O ja, ik heb nog een gedeelte getekend. Op het eind zie je Griekse helden, die in allerlei Romeinse toestanden zijn verward. Wist je dat deze Grieken de gezichten hebben van enkele tekenaars die aan Pico meewerkten?"

Dood

Ring werkt alweer aan volgende films, waaronder een getekende televisiereeks. "Ik kan het niet laten", zegt de 75-jarige animator. "Ik ben bezeten van mijn vak. Net als Jaap van Zweeden, die niet zonder vioolspelen kan. Als je stopt met werken en je gaat rusten ben je zo dood." Wordt het voor Børge Ring niet eens tijd zijn memoires te schrijven. De animator lacht, staart even in de peilloze diepte van zijn koffie en zegt: "Jij hebt nu toch een topje van de ijsberg."

Vier interessante uren praten met Børge Ring smaken in ieder geval naar meer.

Pico en het Geheim van de Gouden Tempel

Pico en het Geheim van de Gouden Tempel is een leuke, vaardig gemaakte tekenfilm. De studio van deze op Video CD verschenen film, MS FILM, staat in München. Voor deze productie trokken de makers veel (ex-)medewerkers van gerenommeerde studio's aan. Naast Børge Ring, werden onder andere Robert Stevenhagen ('Who Framed Roger Rabbit?'), Scott Santoro ('Captain EO') en Phil Nibbelink ('Oliver & Co.') ingeschakeld. Ruim acht jaar geleden begon men aan Pico en het Geheim van de Gouden Tempel.

Productiemoeilijkheden, zoals weglappende regisseurs, brachten de film echter in tijdsproblemen, zodat de film nu pas te zien is en niet zoals gepland in 1992.

C D - i i S

K i N) = r s p = l

Razend spannend animatie-avontuur

Secret of

De Video CD is nu zo'n vijftien minuten aan de gang en blijkt helemaal niet op Duimelijntje te lijken. Het verhaal is veel realistischer en er is meer spanning. Het duurt voor mijn gevoel dan ook eeuwen voordat er een glimp van het geheim tevoorschijn komt. Maar laten we eerst eens vertellen om wie het in dit verhaal voornamelijk gaat. Het hoofdpersonage is een veldmuis, Mevrouw Brisbee genaamd. Haar leven gaat bepaald niet over rozen. Als weduwe en moeder van vier kinderen heeft ze het behoorlijk zwaar. En nu is ook nog haar zoontje Timothy ziek. Hij ligt met hoge koorts in bed.

Longontsteking

In paniek raadpleegt Mevrouw Brisbee een oude grijsaardmuis. Hij woont ergens diep onder de grond en heeft eigenlijk geen tijd voor haar, maar Mevrouw Brisbee geeft niet op. Ze blijft aandringen totdat hij haar wil helpen. De oude muis blijkt over wonderlijke gaven te beschikken, want met een enkele blik in blauwachtig glas weet hij te vertellen dat Timothy aan longontsteking lijdt. Snel stopt hij wat medicijnen in een zakje en drukt Mevrouw Brisbee op het hart haar

zoon drie weken beslist niet naar buiten te laten gaan en in bed te houden. Opgelucht gaat Mevrouw Brisbee naar huis. Ze heeft nu weer enige hoop dat Timothy beter zal worden. Dit zal echter niet van een leien dakje gaan.

De ploeg komt eraan

Wat heeft dit nu allemaal te maken met het grote geheim? Is die oude muis Nimh of is het de rat die de woorden in het boek schreef? We weten het nog steeds niet. Als Mevrouw Brisbee thuis komt en de doodzieke Timothy zijn wondermiddel geeft, lijkt de spanning even verdwenen. Toch is dit maar schijn. In rep en roer komt tante muis het gezin waarschuwen voor de naderende ploeg. De lente is in aantocht en het land moet worden omgeploegd. Dit houdt in dat Mevrouw Brisbee en de kinderen een ander onderkomen moeten gaan zoeken. Hun huis staat namelijk op het te bewerken land. Mevrouw Brisbee weet niet wat te doen. Haar kind mag immers onder geen beding verplaatst worden.

Bezoek aan de uil

Er is er volgens de raaf, die telkens onhandig overal opduikt, maar één die haar kan helpen. En dat is de uil. Zelf is hij te bang om er naar toe te gaan, terwijl hij toch minder

Nimh

Natuurlijk wil iedere kijker onmiddellijk weten om welk geheim het in deze nieuwe productie van Don Bluth gaat. Net als in zijn *Duimelijntje*, in het vorige CD-i Magazine besproken, zien we veel goudschitteren. Een zeer oude rat schrijft op geheimzinnige wijze een aantal zinnen in een groot boek. De flonkeringen springen van zijn pen. Wordt *Secret of Nimh* net zo'n sprookje als *Duimelijntje*?

Lennie Pardoel

angstig hoeft te zijn dan een smakelijk hapje als een muis. Onvervaard als we van Mevrouw Brisbee nu al gewend zijn, stapt zij op haar enige hoop af. Het scheelt niet veel of de uil verorberd haar, maar het gaat goed. Aan haar probleem kan de uil echter zelf niets doen. Nicodemus de rat, dáár moet ze wezen Hij legt haar uit, waar ze hem kan vinden. Nog is er geen sluier van het geheim af en de Video CD is zeker halverwege. De spanning stijgt. Hoe moet het huis van Mevrouw Brisbee van dat land af en wat heeft Nicodemus daar mee te maken?

Wie was Nimh?

Net op het moment dat ik al die onduidelijkheid een beetje te langdradig begin te vinden, ontknoot zich een klein gedeelte van het raadsel. Nimh blijkt de overleden echtgenoot van Mevrouw Brisbee te zijn, en hij heeft een belangrijke rol in het geheim gespeeld. Dat de rat Nicodemus

haar wil helpen heeft ze te danken aan de heldhaftigheid van haar man. Wat heeft hij betekend en wat hebben raten en muizen met elkaar gemeen? Ze worden vaak als proef-dier gebruikt. Ligt daar misschien de oplossing van het geheim?

Wachten wordt beloond

Al dat wachten op de ontknoping wordt heus beloond. Want als de nieuwsgierigheid bijna onhoudbaar wordt, krijgt de kijker steeds kleine plukjes Nimh toegeworpen. Het verhaal neemt een wending die je in het geheel niet verwacht. Razendsnel koppel je de stukken aan elkaar en wordt het lange wachten beloond. *Secret of Nimh* is dan ook een verrassende en spannende animatiefilm te noemen, en een onmiskenbare uiting van de veelzijdigheid van Don Bluth.

**Secret
of
Nimh**

Nederlands
ondertiteld
f 49,95 Bfr. 999
Philips Media

Ouderwetse romantiek

The Black Stallion

Wie weer eens een ouderwetse romantische (kinder)film wil zien, raad ik aan *The Black Stallion* in huis te halen. Alec, een jongetje van een jaar of negen speelt de hoofdrol. Je ziet hem op een schip dat zojuist vertrekt vanaf de kust van Noord-Afrika. Het is in het jaar 1946. Zijn vader zit aan de goktafel en Alec zwerft rond op het schip. Dan trekt hevig lawaai hem naar het bovendek.

Lennie Pardoel

Op het bovendek proberen in het wit geklede mannen uit alle macht een grote zwarte hengst in toom te houden. Het paard steigert alle kanten op. Alec kijkt met grote ogen toe, totdat een fikse zweepslag de hengst weer zijn scheepsstal injaagt. Onder de indruk kijkt Alec door het raampje waarachter het paard opgesloten zit. Wat is dat voor een mysterieus dier? We weten het niet. En wanneer Alec niet weggejaagd zou zijn door de vermoedelijke eigenaar stond hij er waarschijnlijk de hele Video CD lang. Maar dan was het natuurlijk niet zo'n prachtige verfilming geworden.

Bucephaal

Dat er sprake is van een mysterie doet een van de inzetten tijdens het gokken van Alecs vader al vermoeden. De nadruk die er gelegd wordt op een klein beeldhouwd paard maakt je nieuwsgierig. Zonder enige vermelding wordt er ingezoomd op het kleinoord. 's Avonds blijkt Alec's vader de winnaar te zijn en hij noemt het beeldje zijn waardevolste buit. Alec kijkt gespannen toe en zijn ogen vragen om een verklaring. Die wil zijn vader wel geven en hij begint zichtbaar genietend te vertellen. Er was eens een koning die Philippus heette. Hij bezat een zwarte hengst met de prachtige naam, Bucephaal. Je zou denken: een fantastisch bezit. Toen echter bleek dat hij de hengst niet kon berijden, werd deze Griekse koning zo kwaad dat hij besloot het dier in het openbaar te laten doden. In een grote arena stroomden duizenden mensen bijeen. Toen het zover was en de koning het sein tot doden

had gegeven, sprong er plotseling een jongetje naar voren die beweerde dat hij de hengst wel kon berijden. De koning, verbaasd over zoveel moed, besloot het kind - toevallig net zo oud als jij Alec, knikt zijn vader hem geheimzinnig toe - de kans te geven zich te bewijzen.

Schipbreuk

Wanneer de jongen het paard kon berijden, zou hij het ook mogen houden. Onvervaard betreedt deze Alexander - toeval deze naamgelijkenis? - de arena, draait om de hengst heen en springt plotseling op zijn rug. Even probeert de zwarte hengst hem van zich af te schudden, maar dan geeft hij zich al snel gewonnen. Samen galopperen ze de arena uit en niemand heeft hen daarna ooit nog teruggezien. Maar nu moet de hedendaagse Alec gaan slapen al zal zijn nachtrust niet lang duren, want enkele uren na het inslapen raakt het schip in nood. Een onverwachte storm steekt op en het schip vergaat. Na een verwoede strijd om zwemvesten, blijken de enige overlevenden Alec en de zwarte hengst te zijn. Griezelige beelden tonen hoe Alec nog net aan de reuzeschroef kan ontkomen door de manen van het zwemmende paard te grijpen.

Echte romantiek

Is er een romantischer thematiek te noemen? Ik kan het op het moment niet bedenken. De film bracht mij weer terug bij jeugdseries als *Black Beauty* en *Belle et Sebastian*. Deze series waren voorbeelden van hoe contact tussen kind en dier tot de verbeelding kan spreken. Mits althans het kind geen ouders heeft die een afkeer of angst voor dieren vertonen. Want dergelijke gevoelens kunnen elke romantiek voor films als *The Black Stallion* verstoren. Kinderen hebben van nature een band met de natuur. Daar vinden immers alle wonderen plaats. Daar ligt het geheim van het leven. Zo was Sebastian altijd buiten, samen met zijn hond en reed hij paard langs het strand. Ik weet het nog: geen aflevering kon ik missen. Wij bezaten in die tijd geen televisie. Gelukkig mocht ik vaak bij een vriendin kijken. De volgende dag speelden we dan alles weer na op ons 'landje'. Verende boomtakken waren onze paarden, de sloot

was een wild stromende rivier. Met de grootste ernst visten we daar ons eten bij elkaar, want ouders die voor ons zorgden, hadden we al lang niet meer.

De races

Terug naar de film. Alec spoelt aan op een onbewoond eiland met van dat helderwitte zand. Eenzaam en dodelijk vermoeid komt hij langzaam bij zijn positieven. In een grot rust hij uit, en de volgende dag blijkt hij toch niet alleen te zijn op het eiland. De zwarte hengst is er ook. Langzaam, heel langzaam komen zij tot elkaar. Dagen en dagen zal het duren voordat Alec op zijn rug mag zitten. Dit leven zou eeuwig kunnen duren met zeewier als belangrijkste voedingsbron. Toch gebeurt dit niet. Ze worden opgemerkt door zeelui en zelfs de hengst wordt aan boord gehesen. Thuis worden ze als helden ontvangen. De zwarte hengst staat in de tuin en 's nachts slaapt Alec bij hem. Alec's moeder is zo blij met de terugkomst van haar kind dat ze hem maar laat begaan. Een tuin is echter natuurlijk geen plek voor een paard, en op een dag ontsnapt de hengst dan ook en Alec is ten einde raad. Gelukkig vindt hij hem weer op een boerderij. Aan toeval ontbreekt het niet, zoals in alle romantische films, want op die boerderij woont Henry, voormalig paardetrainer. En op die plek zal Alec leren hoe een paard te berijden en uiteindelijk vele races te winnen. Er groeit een prachtig driemanschap uit het stel en samen werken ze zeer intensief aan de overwinning met uiteraard alle ontberingen van dien.

Coppola

Al die romantiek van vroeger kwam weer terug met deze productie van Francis Ford Coppola. Van hem kende ik eigenlijk alleen angstaanjagende films als *Apocalypse Now* en *The Godfather-cyclus*. Dat zo'n gevoelsfilm als *The Black Stallion* in hem verborgen zat, kon ik niet vermoeden. Hij heeft dan ook geheel onverwacht op een zondagmiddag prachtige jeugdherinneringen bij mij opgeroepen en ieder kind en volwassene wens ik deze gevoelens daarom van harte toe.

The Black Stallion
Nederlands
ondertiteld
Verwacht in april
Philips Media

VOOR DE PASSIE VAN EEN CONCERT EN DE EMOTIE VAN EEN BIOSCOOP

UW CD-i WONDER KAN NOG MEER MET HET *Nieuwe* BOSE® LIFESTYLE® 12 AUDIO HOME ENTERTAINMENT SYSTEEM

Levenschte geluidswaergave, eenvoudige bediening en een elegant design

Het vult uw kamer met een levenschte Hi-Fi waergave én een waergave van filmgeluid zoals in een goede bioscoop. Hieronder de vele voordelen van het nieuwe Bose Lifestyle® 12 systeem.

Levenschte waergave

De vijf Direct/Reflecting® kubusluidsprekers en de Acoustimass® Module, die uit het zicht kan worden geplaatst, zorgen voor een geluidswaergave die u volledig omringt.

Alle stemmen en instrumenten klinken natuurlijk en helder met een diepe krachtige lage tonen waergave zonder enige vervorming.

Waar u ook zit, u heeft overal een ruimtelijke Hi-Fi waergave, die rijk en vol blijft, zelfs indien het systeem zacht speelt.

Zo goed als onzichtbaar te plaatsen

Het systeem is zodanig ontworpen dat het in elk interieur past. Het slanke muziekcentrum heeft een radio en CD-speler en extra aansluitingen voor bijvoorbeeld uw televisie, videorecorder, of ander apparaat. De fraaie kubusluidsprekers en de Acoustimass® Module, die uit het zicht kan worden geplaatst, completeren de elegantie van het systeem.

Het Bose Lifestyle® 12 Audio Home Entertainment systeem omringt u met een natuurlijke balans van direct en gereflecteerd geluid.

Eenvoud

Voor een optimaal bedieningsgemak heeft Bose een nieuw soort afstandbediening ontwikkeld. Met slechts een druk op enkele knoppen kunt u alle functies van het systeem bedienen. U hoeft deze afstandbediening niet te richten en u kunt hem overal in huis

gebruiken. Hij werkt zelfs door wanden en vloeren heen. Voor meer informatie of het adres van de Bose dealer kunt u bellen, faxen of de bon insturen. Bezoek de dichtstbijzijnde dealer om kennis te maken met het beste voor de Hi-Fi en de Video wereld.

Jawel, ik wil meer weten.

Zend mij meer informatie over het Bose Lifestyle® 12 systeem.

Naam: _____ m/v
Telefoon: _____ overdag
_____ 's avonds
Adres: _____
Postcode: _____
Plaats: _____

Bose B.V., Nijverheidstraat 8, 1135 GE Edam,
Telefoon 02993-69191, **BOSE**
Fax 02993-68166 *Better sound through research.*

De Acoustimass® Module kunt u bijna overal een onzichtbare plaats geven.

Een kiekje achter de schermen

The Shooting of the Tatjana Calendar

Wie wil dat niet? Naast Tatjana Simic wakker worden in één van de slijkste hotels van Los Angeles? Zou ze, zoals het hoort, op haar mooist zijn wanneer ze wakker wordt? De cameraploeg weet binnen te dringen in het heiligdom; Tatjana's slaapkamer. Ze ligt nog op één oor, maar dat duurt niet lang meer. Werk aan de winkel, er moet nog een uur of wat aan de kaptafel gezeten worden. Een ochtendhumeur heeft Tatjana in ieder geval niet.

Tatjana versus Pamela

Tatjana Simic is nu openlijk de strijd aangegaan met Baywatch ster Pamela Anderson. Voor de make up is Alan Bosshardt ingehuurd. Hij behoort tot de top in zijn vak, en is in de serie Baywatch ook de persoonlijke make up-artist van Tatjana's rivale. En het resultaat is daar dan ook naar. In een uur wordt het slaperige gezicht van Tatjana subtiel aangezet tot de schoonheid die we van haar kennen. Moet het haar een beetje woelig? Je zou denken dat het niet hoeft, zo net uit bed gekomen, maar niets wordt door de meester aan het toeval overgelaten.

Arny Freitag

Voor de shooting neemt Tatjana ons mee naar de *hotste* plaatsen van L.A.: Santa Monica Boulevard, Venice Beach, kortom, de zon zal altijd schijnen op de foto's. Fotograaf Arny Freitag kan daar als geen ander mee omgaan. Freitag is een soort Robinson Crusoe als het gaat om het portretteren van sexy vrouwen. Met weinig middelen weet hij de mooiste plaatjes te fabriceren. Een straalje licht hier, een goedgeplaatst schaduwkje daar, alles wat ten goede komt aan de pracht van Tatjana Simic. Niet voor niets topfotograaf van het blad Playboy.

Commentaar

Een Video CD over Tatjana kan natuurlijk niet zonder muziek, en haar laatste hits komen dan ook ruimschoots aan bod. Een Video CD over Tatjana kan ook niet zonder een gezonde dosis functioneel bloot, en niemand die daar last van heeft. Een Video CD over Tatjana zou echter voor mij heel goed kunnen zonder het commentaar van Alfred Lagarde. Zijn dubbelzinnige vragen en flauwe grapjes mogen dan prima gepareerd worden door Tatjana, die zich overigens etaleert als leuke, spontane meid; Lagarde was waarschijnlijk meer onder de indruk van degene die tegenover hem zat dan dat hij zich concentreerde op een goed gesprek. Die kalender brengt echter gewoon wat meer warmte in je huis. Iets dat niemand in deze barre tijden afslaait.

De voormalig-Joegoslavische Tatjana Simic tiert welig in het land van Video CD. Speciaal voor CD-i Magazine lezers werden zelfs een aantal exemplaren van haar nieuwste kalender beschikbaar gesteld. Voor diegenen die graag eens een kiekje achter de schermen willen nemen bij het maken van een dergelijke fotosessie, is er nu de Video CD *Made in Hollywood. The Shooting of the Tatjana Calendar*.

Rom Helweg

Tatjana -
Made in
Hollywood
Nederlands
f 44,95 Bfr. 999
Philips Media

On the Night

Dire Straits:

Ruim anderhalf decennium geleden diende zich een nieuwe ster aan. Een rustige sound die ergens iets weg had van Country & Western met een Van Morrison-achtige schorre stem. Een basis die als een hoogpolig tapijt onder de subtiële gitaargeluiden lag. Weinig synthesizers, toch opzwevend. Met *Sultans Of Swing* scoorde Dire Straits in alle gelederen hoge ogen. Nog steeds draai ik die plaat.

Heerlijk. Nu ligt de live registratie van *Dire Straits:*

On the Night in de winkel.

Mark Knopfler wordt door velen gezien als één van de grootste gitaristen die er bestaan. Toegegeven, hij heeft een geluid dat je overal tussenuit pikt. Het gerucht gaat echter, dat hij geen noot kan lezen. Maar ja, dat kon Jimi Hendrix ook niet. Mark Knopfler moet het hebben van goedgeplaatste tonen, een effectje hier en een ongewone gitaar daar. Sinds *Sultans Of Swing* is hij daarom vaak aangetrokken als producer van andere artiesten zoals Willy (Mink) DeVille en Tony Joe White.

Guitarman

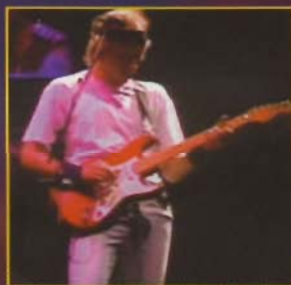
Knopfler is gitaar in hart en nieren. Hij weet bij iedere sfeer een ander soort geluid te creëren. Waarmee hij de ene keer een steelgitaar met zo'n Country-jengel gebruikt, heeft hij bij een ander nummer weer een metalen gitaar, die alleen bij dat nummer past. In iedere andere muzieksoort zou het als een vreemde tokkel klinken, maar hier werkt het. Dan heeft hij weer een authentieke Gretsch jazzgitaar om zonder moeite over te stappen naar een Fender Stratocaster. Alles is zo precies op zijn plaats gezet, dat het simpelweg perfect klopt.

Country & Western-sound

Dire Straits is één en al productie. Je hebt niet eens zulke fantastische muzikanten nodig om dit bij elkaar te laten komen. Zolang ze maar spelen wat Knopfler in zijn hoofd heeft. Zet er een paar goede geluidstechnici bij en klaar is Kees. Het geluid op de Video CD is werkelijk fantastisch. Het is de droom van iedere muzikant, om live zo te klinken als Mark Knopfler met Dire Straits. Maar waar komt

die Country & Western-sound toch vandaan? Het zal wel die Steelgitar zijn, en de eenvoudige baslijnen en de rustige drumpatronen werken ook mee. Toch klinkt het zoals alleen Dire Straits kan klinken. En dat komt waarschijnlijk door de stem van Knopfler.

Anderhalf uur genieten

Op de Video CD staan twaalf nummers van het pretentieuze *Money For Nothing* tot het schitterende *Private Investigations*, dat begin jaren '80 de echte doorbraak naar het grote publiek bewerkstelligde. In lekkere lange versies. Dire Straits mag dan niet de beste showband zijn qua performance, het is heerlijk om te kijken hoe ze allemaal genieten van de tienduizenden fans die iedere saxofoon- of gitaarsolo meebrullen. Daar krijg ik altijd de rillingen van over mijn rug. Anderhalf uur genieten. (RH)

Dire Straits: On The Night

Engels
f 59,95 Bfr. 1.099
PolyGram
Video

Techno Vision

Poing poing poing

Toen eind jaren tachtig House opkwam als nieuwe dancetrend, wist muzikaal Nederland niet zo goed wat de bedoeling hiervan was.

Op een paar duizend man na die wekelijks naar house-party's in Paradiso gingen.

Muzikaal had het weinig pretentie, maar de beat was

zo overduidelijk dat ieder-
een erop kon dansen. De

harde kern van House-lief-
hebbers verklaarden des-
tijds 'hun' House dood,

omdat er teveel mensen van
gingen houden. Inmiddels is

er veel gebeurd. *Techno*

Vision is een aardige verza-
meling van alle stromingen

die er inmiddels aan House
zijn ontsproten.

House is inmiddels een algemeen geaccepteerde muziekvorm geworden. In het begin begreep niemand er iets van. Is dit nou kunst? Als we er nu op terugkijken, zeggen we unaniem dat je wel heel bekrompen moest zijn om de kunstzinnige waarde ervan niet te zien. Hetzelfde gold immers voor de Rock 'n Roll. Zou het dan zo zijn dat House over een tijdje in onze muziekgeschiedenisboekjes zal staan als eigenzinnige stroming van de jaren negentig?

Kwik, Kwek en Kwak

House bleek een concept te zijn waarmee alles mogelijk was. Als het maar nieuw was. Neem een riedeltje van een Country & Western violist en zet er een beat onder. Ziedaar: Country-house. Wanneer een housenummer niet werkte op de snelheid van 120 beats per minuut, speel het dan twee keer zo snel af. De moderne discotheken kunnen bijna niet meer zonder de Kwik, Kwek en Kwak stemmetjes van versnelde opnames. Alles mag, zolang het maar een beat heeft.

Zestien clips

Op de dubbel Video CD *Techno Vision* staat een zestiental clips met de meest uiteenlopende vormen van House. Van het inmiddels overbekende *Poing*, waarin de wereld door het beeld stuitert, tot een prachtige film van Ryuichi Sakamoto, *Trance Opera*. Elke clip is een combinatie van muziek en audiovisuele effecten. De echte liefhebbers zullen hun vingers aflikken bij deze overdaad aan hun favoriete muzieksoort. Of het nou Mellow is of keiharde Gabber, het staat op *Techno Vision*.

Knallen maar

Als je een echte Houseliefhebber bent, kom je met *Techno Vision* ruimschoots aan je trekken. Niet alleen psychedelische kleureffecten, maar gewoon, lekkere clips, met de beste nummers uit het repertoire. Om een optimaal effect te krijgen plug je de stekkers van je CD-i-speler in je stereo installatie, en knallen maar. (RH)

Techno Vision
Vol. 1
Engels
f 59,95
Bfr. 1.199
New Media
World

FILMS

Het lijkt een wetmatigheid dat remakes van oude films zelden het niveau halen van het origineel. Sterker nog, persoonlijk vind ik dat een remake iets toe moet voegen, of op sommige punten boven

The Getaway

Basinger en Baldwin

het origineel moet uitsteken om recht van bestaan te hebben. De 1994-versie van *The Getaway* behoort tot het selecte groepje uitzonderingen, dat de vergelijking met zijn voorganger uit 1972 glansrijk doorstaat.

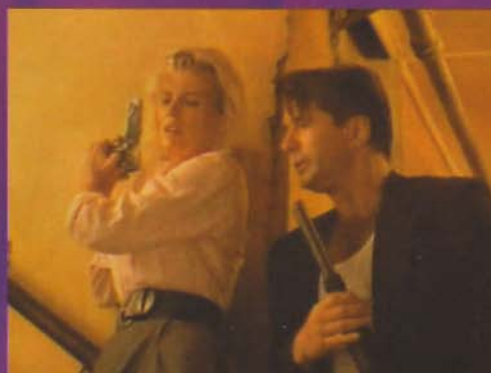
Foeke Collet

Geen geringe prestatie van Kim Basinger en Alec Baldwin, omdat ze moeten opboksen tegen Steve McQueen (*The Magnificent Seven*, *Papillon*) en Ali MacGraw (*Love Story*, *Dynasty*), die in 1972 de standaard zetten voor het misdaadechtpaar McCoy. Een ijzersterke troef van *The Getaway* anno 1994 is ook Michael Madsen (*Thelma & Louise*, *Reservoir Dogs*), die als 'partner' van de McCoy's een slechterik pur sang neerzet.

Ingeluisd

De film begint met een scène waarin de bloedmooie Carol McCoy (Basinger) samen met manlief Doc (Baldwin) in de woestijn wat wapens aan het uitproberen is. Schieten kan ze zeker, en met haar opmerking "The .38 is too small, I want the Colt", gaan de mannelijke kijkers al na twee minuten massaal door de knieën. Vervolgens voegt Rudy Butler (Madsen) zich op z'n Harley bij het tweetal en probeert ze over te halen tot een eenvoudig

maar zeer goedbetaald klusje. Dat hij ondertussen z'n schietkunsten botviert op vogeltjes in plaats van conservenblikjes, zegt al meer dan voldoende over zijn karakter. Ondanks z'n twijfels ("It sounds too easy") neemt Doc de klus aan. Zonder problemen bevrijden ze het neefje van een Mexicaanse gangsterbaas uit de gevangenis, maar bij het ophalen van het geld worden ze er ingeluisd. Rudy vlucht en laat Doc achter als kadootje voor de Mexicaanse politie.

De overval

Een jaar in een Mexicaanse gevangenis blijkt geen pretje (zeker niet met het vooruitzicht op nog eens 19 jaar), en Doc stuurt Carol naar een Amerikaanse nette pakken-gangster, die een explosievenexpert nodig heeft. En laat Doc op dit gebied nu net de beste zijn. Dankzij Carol's inspanningen weet deze Woods (Jack Benyon) Doc uit de gevangenis te krijgen, in ruil waarvoor hij de hondenrenbaan moet overvallen. Als hulpjes worden hem 'oude vriend' Rudy en een zenuwachtig jochie in de maag gesplitst. De perfect georganiseerde en spectaculaire overval krijgt een vervelende wending als de zenuwpees een bewaker doodschiet. De buit is echter binnen. Op weg naar de rendez-vous ontdoet Rudy zich meedogenloos van z'n hulpje en heeft voor Doc hetzelfde lot in gedachten. Met de zin "That's what I liked about Rudy...he was predictable", draait deze de rollen echter om en vermoordt Rudy.

Sterke personages

The Getaway loopt over van de actiescènes, die vaak onverwacht, maar nooit onwaarschijnlijk zijn. De 1994-versie zet de kijker nog vaker op het verkeerde been dan zijn voorganger, en bevat vanzelfsprekend nog meer geweld. Het hoge tempo van de film wordt nog versterkt, omdat *The Getaway* na de meesterlijke overval een road-movie-tintje krijgt. De McCoy's proberen het verleden achter zich te laten, maar worden op hun vlucht steeds weer achterhaald. Dat regisseur Roger Donaldson tussen al het geweld door, nog kans ziet om de karakters van de hoofdpersonages redelijk uit te diepen, mag als een knappe prestatie worden gezien. Al kan een groot deel hiervan natuurlijk worden bijgeschreven op het conto van Baldwin, Basinger en Madsen, die stuk voor stuk in staat blijken zeer sterke personages neer te zetten. Hierdoor onttaardt de film, ondanks de vele actie, nergens in een losse flod-

De PPKS is een lekker ding.

in sterke remake

Grote finale

Met de dood van de bewaker en de onderlinge moordpartijen is van een soepele overval al geen sprake meer, en de wet van Murphy doet zijn werk. Als Doc de buit wil afleveren bij Woods, doet deze uit de doeken dat het allemaal één grote set-up is, en dat Carol (na herhaaldelijk met hem het bed te hebben gedeeld) heeft besloten te kiezen voor Woods. Carol heeft hier kennelijk andere ideeën over en schiet hem dood, maar de relatie tussen Doc en Carol lijkt onherstelbaar beschadigd. Doc is laaiend over het feit dat ze met Woods heeft geslapen, terwijl Carol spijt heeft dat ze zichzelf vernederd heeft om Doc uit de gevangenis te krijgen. Deze wending geeft het verhaal een hele nieuwe dimensie. Naast het feit dat Rudy, Woods' mannen en de politie hen op de hielen zitten, maken Doc en Carol het elkaar ook nog eens erg moeilijk en is het vertrouwen volledig weg. Het komt tot de grote finale in een hotel vlakbij de Mexicaanse grens, waar de partijen elkaar op alle mogelijke manieren proberen uit te schakelen.

der, wordt het verhaal goed onderbouwd en is werkelijk elke minuut boeiend. Kenmerkend hiervoor is de uitgebreide aandacht voor de achtervolging van Rudy, waardoor zijn bijrol eerder een semi-hoofdrol wordt, wat de film nog meer volume geeft.

Getrouwd

Met z'n tweetjes op de vlucht zijn, kweekt zonder twijfel een sterke band. Steve McQueen en Ali MacGraw waren in 1972 getrouwd, en ook Alec Baldwin en Kim Basinger deelden tijdens de filming van *The Getaway* het bed. Het is in ieder geval een feit dat het tweetal een uiterst sensuele uitstraling heeft. Samen met een flink aantal ontploffingen, talloze achtervolgingen en hinderlagen en nog meer schietpartijen heb je dan ook een ideale actiefilm. Voeg daarbij ook nog een knap verhaal, mooie beelden, een drietal goede acteurs, een hele hoop heerlijke one liners en een perfect einde, en je hebt een 115-minuten-lang-op-het-puntje-van-je-stoel-kraker. Gewoon zien dus!

Deel 2

File 007,

Top Secret

Van de 18 Bondfilms zijn er tot nu toe 4 op Video CD verschenen en deze en de komende maanden zullen er nog 7 volgen. De precieze verschijningsdata zijn nog niet bekend, maar we houden jullie van alles op de hoogte. Red.

Vorige maand openden we voor het eerst de archieven van MI5 en namen we een kijkje in het dagelijks leven van Commander James Bond. We pakken de draad weer op in 1971, met deel twee van de Bondspecial. De mooiste Bondgirls, lelijkste bad guys en spectaculairste stunts op een rijtje.

Foeke Collet

Film: Diamonds Are Forever (1971)

007: Sean Connery

Titelsong: Shirley Bassey

Bondgirls: De eerste Amerikaanse Bondgirl Jill St. John als de diamantensmokkelaar Tiffany Case met steeds veranderende haarkleur. ('I'm co-operating, really I am.' Bond: 'Oh, I can vouch for that.') Lana Wood als indrukwekkende Plenty O'Toole ('Hi, I'm Plenty.' Bond: 'Of course you are', zie A View to a Kill.)

Bad guy: Charles Gray als de intussen oude bekende Blofeld ('Goodnight, Mr. Bond.')

Auto: Mustang Mach I

Inhoud: Een internationale bende smokkelaars onderschept grote partijen diamanten. Bonds tegenzin als hij de zaak moet onderzoeken slaat om als het spoor (via Amsterdam!) naar Blofeld leidt, en hij een kans ziet om de dood van zijn vrouw te wreken.

Stunts: Gevecht in de lift. Achtervolging door San Francisco. Beklimming van wolvenkrabber. Aanval op booreiland.

Oneliners: 'Welcome in hell, Blofeld', als Bond een dubbeltanger heeft vermoord. Tiffany: 'You've just killed James Bond', als Bond paspoorten heeft verwisseld.

Speeltjes: Opplakbare vingerafdrukken. Muizenval in binnenzak. Dubbelgangers van Blofeld.

Anekdoten: Na de flop van de vorige Bondfilm werd er alles aan gedaan om Connery terug te krijgen. Na weigering dachten de producers aan Roger Moore en Timothy Dalton, maar Connery ging overstag voor 1,25 miljoen dollar, 12,5 procent van de opbrengst en de belofte voor het mogen maken van twee niet-Bondfilms. Voor de rol van Tiffany werd ook gedacht aan Rachel Welch, Jane Fonda en Faye Dunaway.

Video CD: Binnenkort verwacht, Philips Media

Film: Live and Let Die (1973)

007: Roger Moore

Titelsong: Paul McCartney and Wings

Bondgirls: Het filmdebuut van Jane Seymour als de in de toekomst kijkende kaartenvrouw Solitaire (Bond draait de joker om. Solitaire: 'You have found yourself.')

Bad guy: Yaphet Kotto in de dubbelrol als Mr. Big, koning van de Harlemse onderwereld en president Kananga van een Caribisch eiland. (Bond: 'My name is...' Mr. Big: 'Names is for tombstones, baby.') Geoffrey Holder als voodoopriester Baron Samedi.

Inhoud: Drie Britse geheim agenten worden kort achter elkaar vermoord. Het spoor leidt naar crimineel Mr. Big, die een dubbel leven leidt als president van een eiland vol heroïneplantages, waarmee hij het aantal drugsverslaafden wil verdubbelen en een monopolie wil ontwikkelen.

Stunts: Speedbootachtervolging (ook over land). Steentjespringen over krokodillen. Achtervolging met Engelse dubbeldekker.

Speeltjes: Magnetisch horloge. Haaienpistool met gaskogels. Lijkkist met open bodem.

Oneliners: 'Keep the change', als Bond z'n pistool inruilt voor een glas martini. 'Just being disarming', als hij z'n tegenspeler ontdoet van z'n metalen arm.

Anekdoten: Connery liet de aanbieding van 5,5 miljoen dollar voor de rol van Bond liggen. Moore had competitie van Burt Reynolds, Paul Newman en Robert Redford. In al zijn contracten staat dat Moore recht heeft op een ongelimiteerde voorraad handgerolde Monte Cristo-sigaren. De speedbootsprong over de weg betekende een wereldrecord: 110 feet (ongeveer 33,5 meter). Dat de tweede boot zich in de politieboot boorde stond niet in het script, maar werd erin gelaten.

Video CD: Binnenkort verwacht, Philips Media.

En ik vermoord je als je niks zegt.

Film: The Man With the Golden Gun (1974)

007: Roger Moore

Titelsong: Lulu

Bondgirls: Britt Ekland als Bonds mooie, maar niet al te handige contact Mary Goodnight. Ze doet haar best, maar brengt de meeste tijd door in de koffer van een vliegende auto (Goodnight: 'Do you mean I've been in here for two hours?')

Bad guy: Christopher Lee als 's wereld beste huurmoordenaar Francisco Scaramanga, die zijn opdrachten voltooid met één gouden kogel (Bond: '6 bullets to your one?' Scaramanga: 'I only need one')

Auto: AMC Hornet

Inhoud: Op het hoofdkantoor van de Britse geheime dienst arriveert een gouden kogel met 007 erin gegraveerd. Bond gaat op zoek naar de internationale huurmoordenaar Scaramanga en ontdekt dat deze tevens bezig is met een dodelijk wapen op zonne-energie.

Stunts: De kurketrekkersprong met de auto over de rivier.

Anekdoten: Eerste Bondfilm die op het Kremlin werd vertoond. De spiraalsprong was geïnspireerd op een promotietour van de American Motors Corporation. Tijdens de tour ging het een paar keer mis (waaronder een landing op het dak), maar de stunt in de film stond er in één take op. Alice Cooper claimt dat zijn nummer 'Man With the Golden Gun' de titelsong voor de film zou worden, maar dat de producers hierop terug kwamen.

Video CD: Niet op Video CD

Film: The Spy Who Loved Me (1977)

007: Roger Moore

Titelsong: Carly Simon

Budget: 13,5 miljoen dollar

Bondgirls: Ringo Starrs vrouw Barbara Bach als de intelligente, onafhankelijke Russische geheim agent Anya Amasova (codenaam XXX), die Bond regelmatig te slim af is.

Bad guy: Curt Jurgens als de geobsedeerde scheepsmagnaat Karl Stromberg die de aarde van haar bewoners wil ontdoen. (Bond: 'Your time is running out'. Stromberg: 'Your's too, Mr. Bond, and faster than you think.')

Auto: Lotus Esprit

Inhoud: Stromberg kaapt twee nucleaire onderzeeërs en is van plan Moskou en New York, en daarmee automatisch de rest van de wereld te vernietigen. Zijn doel is een rijk te stichten op de bodem van de oceaan.

Anekdoten: De eerste Bondfilm in Dolby Stereo. Stuntman Rick Sylvester kreeg 30.000 dollar voor zijn de skistunt in de opening. De vraag naar Lotus Esprits was na de film zo groot, dat er een wachtlijst van meer dan drie jaar voor deze auto ontstond. Carly Simon haalde met de titelsong de tweede plaats in de Amerikaanse charts.

Video CD: Niet op Video CD

Alleen...

Jodie Foster

Wild...

In een fascinerende

En onbegrepen...

en ontroerende film

Nell

North Carolina. In een afgelegen hut in de bossen vindt dorpsdokter Jerome Lovell het wereldvreemde meisje Nell. Nell is bang voor vreemden en spreekt een eigen, onverstaanbare taal. Lovell vraagt hulp aan de psychiater Paula Olsen. Zij krijgen van de rechter de gelegenheid het meisje drie maanden lang te observeren in haar natuurlijk omgeving. Maar dan komt de pers op de hoogte van haar bestaan. Lovell en Paula proberen Nell in veiligheid te brengen... Met Liam Neeson als dokter Lovell, Natasha Richardson als de jonge psychiater Paula en Jodie Foster als Nell.

Nederlands ondertiteld

PolyGram Video

Nu verkrijgbaar op Video CD

Philipscdi.com

Film: Moonraker (1979)

007: Roger Moore

Titelsong: Shirley Bassey

Bondgirls: Lois Chiles als CIA-agente Holly Goodhead die Bond een handje moet helpen (Bond: 'A woman!' Holly: 'Your powers of observation do you credit, Mr. Bond.')

Bad guy: Michael Lonsdale als de gestoorde fabrikant Hugo Drax, die een wereld in de ruimte wil stichten ('You defy all my attempts to plan an amusing death for you, Mr. Bond.')

Inhoud: Als er een ruimteschip verdwijnt leidt het spoor naar industrieel Hugo Drax, die vanuit zijn ruimtestation de wereld wil vernietigen en een perfect ras van mensen in de ruimte wil kweken.

Stunts: Bond ontdoet tegenstander in vrije val van parachute. Gevecht Bond en Jaws op kabelbaan. Knokpartij in museum, waarbij de nodige kunstschaten het leven laten. Veldslag in de ruimte.

Oneliners: 'Take a giant step for mankind', als Bond Drax de ruimte in schiet. 'Play it again, Sam', als z'n tegenstander na een valpartij in een vleugel belandt. 'Such good sport', als-ie op de fazantenjacht een sluipschutter uit de boom schiet.

Speeltjes: Polspistool met cyanidepijltjes en explosieven. Pen met gif. Flesje eau de cloigne met vlammenwerper.

Anekdoten: De enige zin van Jaws (Richard Kiel) in deze

film is: 'Well, here's to us'. Lois Chiles zou eigenlijk de rol van Anya spelen in de vorige Bondfilm, maar ging met tijdelijk verlof. Het elektronische slot van Drax' laboratorium reageert op het deuntje van Close Encounters of the Third Kind.

Video CD: Binnenkort verwacht, Philips Media

Film: For Your Eyes Only (1981)

007: Roger Moore

Titelsong: Sheena Easton

Bondgirls: Chanel-model Carole Bouquet als de Griekse biologe Melina Havelock, wiens ouders zijn vermoord en die wraak wil ('Greek women, like Elektra, always avenge their loved ones.')

Bad guy: Julian Glover als de sluwe smokkelaar en dubbelspion Kristatos

Auto: Lotus Turbo Esprit, Citroën 2 CV

Inhoud: Bond moet voorkomen dat een defensiesysteem dat in een schip op de bodem van de Ionische zee ligt, in handen valt van de vijand. Melina redt hem het leven en volgt met hem het spoor naar dubbelspion Kristatos.

Stunts: Achtervolging in ielrijk eendje (met koprol). Bond en Melina als haaienvoer achter een boot. Achtervolging op de ski en de motor in bobsleebaan. Bergbeklimming.

Oneliners: 'He had no head for hights', als Bond z'n tegenstander in een ravijn duwt. 'I'm afraid we're being out-horsepowered', als de eend wordt ingehaald.

Speeltjes: Burglar Protect-systeem dat de Lotus opblaast als je een ruitje inslaat. Mini-duikboten.

Anekdoten: Moore maakte duidelijk negatief te staan tegenover nog een Bondrol, maar ging voor een onbekend bedrag overstag. Stuntman Paolo Rigon overleed tijdens het filmen van de bobslee-achtervolging. Bernard Lee, die de laatste elf Bondfilms de rol van M. speelde, overleed bij de voorbereidingen. Uit respect werd de rol niet vergeven, maar werd het script herschreven zodat M. op verlof was. Eén van de Bondgirls werd gespeeld door Tula Cossey, die later 'ontmaskerd' werd als een voormalige man.

Video CD: Binnenkort verwacht, Philips Media

U lijkt me wel 'n heer.

Live And Let Die

Roger Moore is in de film *Live And Let Die* op zijn best. Hoewel er niet zo met technische vindingen

van Q wordt gesmeten, laat staan met een supersonische auto, moet ik zeggen dat dit

één van zijn betere films is.

De prachtige Jane Seymour als zijn tegenspeelster is ook niet één van de minste. We verplaatsen ons naar de wereld van Voodoo, helderziendheid en duistere krachten.

Op drie verschillende plaatsen worden agenten van de Britse Geheime dienst op raadselachtige wijze om zeep geholpen. Tijdens een zitting van de Verenigde Naties krijgt één agent via zijn vertalingsapparaatje een dodelijke stroomstoot. In New Orleans krijgt de volgende agent een mes in zijn rug wanneer hij naar een begrafenisstoet staat te kijken, en hij kan meteen mee in de kist. Op het eiland San Monique wordt tenslotte nummer drie tijdens een Voodoo rite door een dodelijke slang gebeten. En Bond lag net zo lekker in zijn bed.

Kananga

Natuurlijk is Bond vrij snel ter plekke, en krijgt hij een (hoe kan het ook anders) zeer schone assistente toegewezen, die hem naar de plaats van de moord moet brengen. Ze

werkt voor de CIA, en dit is 'al' haar tweede missie. Bij de eerste missie kwam die bewuste Britse geheim agent om het leven. Niet erg bemoedigend. Helemaal niet wanneer ze Bond direct in de handen van de grote baas, de kwaadaardige Doctor Kananga, loodst.

Confessions to a dead man

Bond komt vrij snel een boel te weten. Kananga's motief: drugs. Kananga's zwakte: hij gelooft in de kaartlegster Solitaire. Kananga's geheim: een veld met papaver. Toch altijd weer grappig hoe de schurken eerst hun levensverhaal vertellen voordat ze hun vijand doodschieten. Dat soort dingen moet je niet doen bij 007. Alles wat u zegt kan en zal tegen u gebruikt worden.

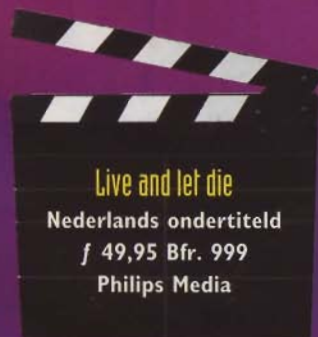
The Lovers

Bond laat zijn oog vallen op de mooie Solitaire (Jane Seymour). Zij bezit de gave van het kaartlezen, en wanneer ze een antwoord moet geven op de toekomst van Bond, komt daar maar al te vaak de kaart 'The Lovers' uit. Dat is natuurlijk een kolfje naar de hand van James. Hij weet ook zelf dat wanneer een kaartlezeres als Solitaire van haar maagdelijkheid beroofd wordt, ook haar gave verdwijnt. Fluitje van een cent voor de man met de meeste charme sinds Don Juan.

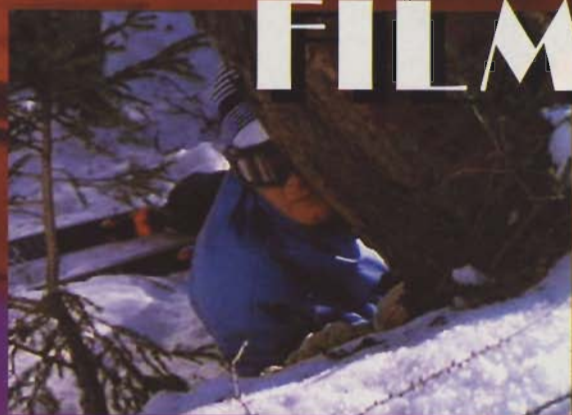

Paul McCartney

De titelsong van *Live And Let Die* wordt uitgevoerd door Paul McCartney en zijn Wings. Dit was zo'n beetje het eerste wapenfeit van McCartney sinds The Beatles uit elkaar waren. Het stuk mag er dan ook zijn. Een Rock-opera achtige ouverture voor een te gekke film. (RH)

For Your Eyes Only

FILMS

Van alle Bondsongs mag Sheena Easton zich van mij de beste vertolkster noemen. Een prachtige song als intro voor een schitterende film. In de serie Bondfilms op Video CD zijn we nu toe aan *For Your Eyes Only*. Bijna een reclamefilm voor de beste auto die ooit uit Frankrijk is gekomen: de 2CV, het lelijke eendje van Citroën.

Daarom ben jij hier.
Koetsier, stop. Terug.

Wanneer je jezelf een Bondliefhebber wilt noemen, hoef je eigenlijk maar een paar dingen te weten. Welke auto? Wie zong de titelsong? Wie was de immer mooie tegen­speler? Wie was de boef? En natuurlijk: wie speelt Bond, James Bond? Om met de eerste in huis te vallen, De lelijke eend valt wel op tussen de Aston Martins en de Lotus Esprits. Toch weet het autootje van James' bondge­note Melina (de mooie Carole Bouquet, vraag 3) onze held uit een zeer benarde positie te redden. Ook zonder alle trucjes van Q weet dit leukste product van Frankrijk te ont­komen in één van de meest spectaculaire achtervolgingen die ik ken.

Vendetta

Melina's ouders worden tijdens een vakantie op hun jacht doodgeschoten en dit schreeuwt om wraak. Melina, halfgrieks als zij is, zal dat wel eens even klaren. Ze denkt de dader al ontmaskerd te hebben en rust niet voordat haar persoonlijke vendetta voldaan is. Het zal wel die Griekse smokkelaar zijn, Columbo. Nog net op tijd weet Bond dit misverstand uit de wereld te helpen. Columbo heeft namelijk ook nog een appeltje te schillen met de werkelijke dader. Geen middel wordt geschuwd om de moorde­naar van haar ouders te grijpen.

Moore Bond

For Your Eyes Only is de vijfde film met Roger Moore als Bond. Net nou hij de smaak te pakken krijgt, is hij een beetje oud aan het worden. De rimpeltjes mochten dan bij Sean Connery erg goed werken, bij Roger Moore wist je gewoon zeker dat hij zelf fysiek de stunts niet meer aan zou kunnen. Daarom lijkt het alsof de film meer dan anders gelardeerd wordt met ongelooflijke stunts.

Gentlemen prefer Bond

In een programma over snowboarders kwam ik te weten dat de snowboarders slechts één held hadden: James Bond. Dat leek een tegenstelling; Bond in smoking en de snowboarders in pearcing; Bond met wodka martini en snowboarders met bier, veel bier. Na het zien van deze film weet je echter waarom. De sneeuwstunts van James Bond zijn werkelijk ongeëvenaard. (RH)

For your eyes only
Nederlands ondertiteld
f 49,95 Bfr. 999
Philips Media

A View to a Kill

Deze film is de laatste waarin Roger Moore als James Bond te zien is. Een prachtig coda voor zijn lange carrière als geheim agent 007. Hoewel natuurlijk alweer een stukje ouder

dan in de vorige film, wordt daar hier kennelijk wat meer rekening mee gehouden.

Het valt niet meer zo op zagezgd. Bovendien is het tijdperk van de zogenaamde

soulopijpen afgelopen, en zit Bond weer strak in het pak.

Om maar direct met de deur in huis te vallen: in de beruchte openingsscène van *A View to a Kill* wordt eerst eens afgerekend met een oude vijand. Blofeld, de psychotische leider van het misdaadsyndicaat Spectre wordt letterlijk gedumpt na waarschijnlijk de meest spectaculaire helicopterscène uit de filmgeschiedenis. Zo, daar zijn we vanaf, maar blijven er dan nog wel boeven over van zijn kaliber? Nou en of.

Walken on the wild side

Christopher Walken doet zijn herintrede in de film als geniale psychopaat Zorin. Ik had nog wel eens nachtmerries van de russisch-roulette speler uit *The Deer Hunter*. Zorin is een vrucht van een oud experiment met steroïden op zwangere vrouwen. Hij is directeur van een groot micro-electronica concern en bovendien één van de meest verrassende topfokkers van racepaarden. Tijd voor Bond om eens een kijkje te gaan nemen op zijn kasteel, waar net een veiling van paarden aan de gang is.

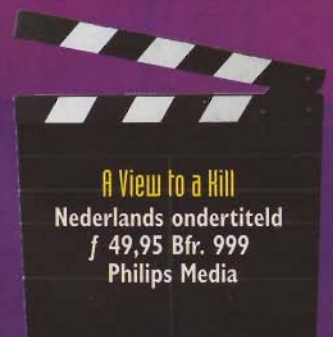
De slag om Silicon Valley

Samen met zijn partner Patrick MacNee (Steed uit *De Wrekers*) komt hij er achter dat Zorin zijn racepaarden op ingenieuze wijze injecteert met steroïden tijdens de rit. Hierdoor krijgen de dieren ongekende kracht en worden ze miljoenen waard. Is dat alles? Welnee, we krijgen hier slechts een klein topje van een gigantische ijsberg. Zorin heeft het gemunt op een nogal kostbaar stukje Verenigde Staten; Silicon Valley, de computerhoofdstad van Amerika. Door op de juiste plekken explosieven te plaatsen, kan hij het sjeke industrieterrein in één klap doen veranderen in een grote water-vlakte. De ondergang van Atlantis is er niets bij.

Anders dan anders

Deze Bond verschilt nogal van de anderen. Niet dat het onaanvaardbaar is, integendeel, maar je mist toch de trucs van Q; er is geen aanwijsbare Bondauto; er wordt geen wodka martini, *shaken not stirred*, gedronken (aargh); en de opvallendste vrouw wordt niet zijn geliefde. Wel een prachtige rol voor de illustere Grace Jones als Zorin's Bondgenote May Day. Een dame die wel in is voor een potje Bondage. Is dit misschien een voorbereiding voor de dramatische verandering naar de Bondfilms met Timothy Dalton in de hoofdrol? (RH)

Laurel & Hardy: Sons Of The Desert

ON THE AIR

FILMS

Wat is het, dokter?
-Canis delirius, vrees ik.

Echt?
-Jazeker.

De serie Dikke en Dunne films op Video CD begint steeds completer te worden, hoewel het einde nog lang niet in zicht is. Het oeuvre van Stan Laurel en Oliver Hardy is gigantisch. Sons Of The Desert is waarschijnlijk de beste film die erin te vinden is. Nog steeds wordt deze film beschouwd als één van de beste komedies uit de beginjaren van de film.

Stan en Ollie zijn samen lid van een herengenootschap dat The Sons Of The Desert heet. De club heeft niet veel om het lijf, het is meer een volwassen 'bende van de Zwarte Hand', waar de inmiddels volwassen Pietje Bells elkaar met de ene eed na de andere belofte om de oren slaan. In hun nieuwste vergadering wordt bekendgemaakt, dat er binnenkort in Chicago een grote conventie is van alle 'loges' uit het hele land. Alle leden moeten een eed afleggen dat zij aanwezig zullen zijn.

De vrouwen

Stan en Ollie moeten natuurlijk aan die eed voldoen, maar dat zal niet zo makkelijk gaan. Ze zijn namelijk beide getrouwd met opvallend mooie, maar niet even makkelijke vrouwen. Stan voorziet problemen, die er eigenlijk helemaal niet zijn; hij hoeft het maar te vragen. Ollie denkt er echter makkelijker over en vindt dat hij de baas in huis is. Dat kun je dus beter niet in je hoofd halen bij Mrs. Hardy. Het wordt tijd voor een list. Ollie bedenkt, dat als hij een zenuwinzinking zou krijgen, er vast wel een arts te vinden zou zijn, die hem op een zeereis zou sturen. Zijn vrouw is als de dood voor water en dus zal Stan mee moeten. Kunnen ze leuk naar de conventie. Wanneer het schip waar ze eigenlijk op zouden moeten zitten in de Stille Oceaan vergaat, breekt er paniek uit bij de dames. Als ze maar niet achter de ware toedracht komen!

Uitstekend acteerwerk

Ik moet eerlijk bekennen, dat ik sinds de lagere school niet meer zo erg moet lachen om de oude slapsticks. Bij deze film viel ik echter van de ene verbazing in de andere. De subtiliteit waarmee de grappen gebracht worden, ("Als je vrouw niet naar de bergen is gegaan, moet Mohammed maar naar ons toekomen...") is geniaal. Stan en Ollie hebben het gooi- en smijtwerk ingeruild voor wat meer goedgeplaatste grappen. Bovendien wordt er zowel door het tweetal als door hun tegenspeelsters uitstekend geacteerd, iets dat in die tijd vaak te wensen overliet.

Sociale elementen

Maar dat is niet het enige bijzondere aan de film. Er zit een aantal zeer sociale aspecten aan het verhaal. Ten eerste heeft de film een extreem hoog feministisch gehalte. Betty Laurel komt terug van de eendenjacht om het diner te verzorgen; Mrs. Laurel heeft de touwtjes bovenmatig in handen in huize Hardy, terwijl de heren worden afgeschilderd als volwassen geworden kwajongens. Ten tweede lijkt de film verdacht veel op een satire tegen de genootschappen als de Vrijmetselaars. Om de Vrijmetselaars niet al te zeer tegen zich in het harnas te jagen, heeft Stan Laurel een paar jaar daarna het L&H genootschap The Sons Of The Desert opgericht, dat nog steeds bestaat. Dat er aan het einde van de film nog een flauwe moraal aan vast wordt geplakt als "eerlijk duurt het langst" zien we gewoon over het hoofd. (RH)

The last of the Mohicans

In het jaar 1757 vindt er in Noord-Amerika een historische slag plaats. Het is de strijd die Engeland en Frankrijk voeren om de heerschappij over het Noord-Amerikaanse grondgebied. Beide partijen hebben Indiaanse bondgenoten, stammen die op hun beurt weer voor geheel eigen belangen opkomen. Tot één van de Indianenstammen behoren de Mohicans en bij deze stam vinden we hoofdpersoon Hawk-eye, schitterend vertolkt door Daniel Day-Lewis, die vooral bekendheid verwierf met sterke karakterrollen. Ook won hij al eens een Oscar voor zijn optreden in de film *My Left Foot*.

Het prachtige Amerikaanse landschap rond de wilde rivier de Hudson vormt het achtergronddecor voor een gewelddadige en bloedige strijd. Tijdens deze strijd bloeit echter een liefdevolle romance op, vol passie en avontuur. Keiharde actie en sfeervolle beelden wisselen elkaar af in *The Last of the Mohicans*.

Vurige romance

Hawk-eye is een Indiaan van blanke origine. Hij is geadopteerd door de Mohicaan Chingagchook, nadat zijn blanke ouders zijn vermoord door leden van de Huron-stam. Cora, een rol van Madeleine Stowe, is de dochter van een Engelse kolonel. Tijdens een hinderlaag redt Hawk-eye haar uit handen van een oorlogszuchtige groep Indianen en dit is het begin van een vurige romance.

De Strijdbijl

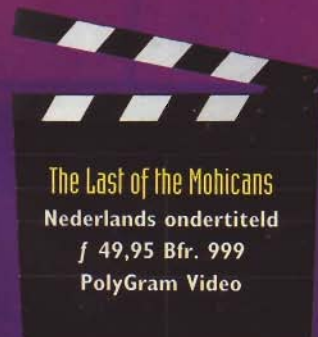
Maar dat de film daarmee verder vredig afloopt is nog lang niet gezegd. In de loop van de film zullen Hawk-eye en zijn stamgenoten de strijdbijl nog menigmaal moeten opnemen. Een belangrijk tegenstander is de wraakzuchtige en uiterst gevaarlijke Indiaan Magua, die het om bepaalde redenen voorzien heeft op Cora en haar zuster. Overigens wordt de rol van Magua glanzend neergezet door Wes Studi, die in het dagelijks leven een echte Cherokee-Indiaan is.

Aangrijpende beelden

In deze film wordt één van de zwarte bladzijden uit de geschiedenis van Noord-Amerika opengeslagen. Het verhaal is gebaseerd op de gelijknamige roman van James Fenimore Cooper en de verfilming liegt er niet om. Sommige scènes die men heeft opgenomen, tonen ongezoeten de gruwelen die destijds op het slagveld hebben plaatsgevonden. Maar dit genre is dan ook wel toevertrouwd aan Miami Vice-regisseur Michael Mann, die binnenkort in de bioscopen te bewonderen is met zijn nieuwste politiethriller *Heat*, waarin drie uur lang rechercheur Al Pacino en bad-guy Robert de Niro op elkaar schieten. Gelukkig worden de aangrijpende beelden in *The Last of the Mohicans* enigszins verzacht door de romance, de sfeervolle muziek en ook de prachtige natuurbeelden. De speelduur is bijna twee uur en dat maakt dit epos, naast een spannende, ook een avondvullende belevenis. (SdB)

Ik noem mezelf nooit onderdaan.

The Last of the Mohicans
Nederlands ondertiteld
f 49,95 Bfr. 999
PolyGram Video

Nell

Jodie Foster wordt in Hollywood gezien als een leidend figuur in de wereld van acteurs. Met *Silence Of The Lambs* is haar ster tot de top gestegen. En zoals dat te doen gebruikelijk is, gaat zo iemand dan ook direct zelf films produceren, zoals *Little Man Tate* over een hoogbegaafd jongetje. Jodie Foster was zelf ook hoogbegaafd als kind en werd opgevoed in een beschermde omgeving. Niet helemaal denkbeeldig is de parallel met de film *Nell*, ook onder productie van Jodie Foster.

Diep in de bossen van North Carolina wordt een dode vrouw aangetroffen. De vrouw leefde al sinds jaar en dag compleet afgezonderd van de buitenwereld in een boshut.

Wanneer de arts Lovell (Liam Neeson) de overlijdensacte komt opmaken, ontdekt hij in een verborgen kamer een meisje. Het blijkt de dochter Nell te zijn. Moederlief heeft haar beschermd tegen de buitenwereld en zo goed en zo kwaad als het kon opgevoed met de bijbel in de hand. De taal die Nell spreekt lijkt nauwelijks op een taal die Lovell kent. Waarschijnlijk had de moeder een spraakgebrek, en heeft het tweetal een eigen taal opgebouwd.

Een junglemeisje

Een meisje dat is opgegroeid in de wildernis is een buitenkansje voor iedere arts, en Lovell besluit haar te gaan bestuderen in haar eigen woonomgeving. Hij wordt daarin echter tegengewerkt door de plaatselijke universiteit, die wil dat zij wordt opgenomen ter observatie. Lovell is echter zo onder de indruk van de leefwijze van het meisje, dat hij via de rechter haar vrijheid veilig wil stellen. De rechter besluit dat hij, samen met een arts van de universiteit, het meisje drie maanden lang mag observeren.

Foster parents

Lovell ontwikkelt een zeer speciale band met Nell. Hij leert haar taal kennen, en raakt steeds sterker onder de indruk van het leven van dit natuurmeisje. Paula (de prachtige Natasha Richardson), de arts van de universiteit, kan uiteindelijk niet ontkennen dat dit meisje in de natuur thuis hoort. Als twee pleegouders proberen Paula en Lovell het meisje te beschermen tegen de wereld buiten het bos. Als de media hier maar niet achter komen!

Spanning en ontroering

De vraag of het verhaal waar gebeurd is, laat ik in het midden. Het zou mooi zijn, maar in principe niets toevoegen aan de film. Het is een schitterend verhaal waarin spanning en ontroering onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Het vereist nogal wat acteerwerk om het gegeven van een natuurmeisje met een onbekende taal op het doek te zetten. Met deze film bewijst Jodie Foster dit als geen ander te kunnen. (RH)

Nie tata. Nie kie, missa chickabie.

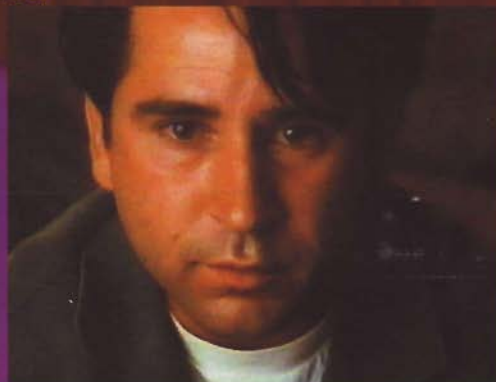

Nell
Nederlands ondertiteld
f 49,95 Bfr. 999
PolyGram Video

Keeper

Het recht in eigen hand

of the City

Keeper of the City is een film die valt onder de noemer 'vigilante'.

Dit betekent vrij vertaald burgerwacht. In dit soort films komt het er vaak op neer dat een doorsnee

burger een bepaalde onrechtvaardige situatie niet langer pikt en het recht in eigen handen neemt. Met alle gevolgen van dien.

Acteur Anthony Lapaglia speelt de hoofdrol van Vince Benedetto; de zoon van een gewezen maffiabaas. Benedetto is niet blij met zijn afkomst en wil afrekenen met dit duistere criminele verleden. Aanvankelijk nog op redelijk onschuldige wijze, via het schrijven van een boek, maar dit plan wordt enigszins gewijzigd. Benedetto blijkt namelijk geplaagd te worden door hersenschimmen en hij ontvangt boodschappen van God. Het duurt dan ook niet lang voordat hij zich ontpopt tot een ware engel der wreake. En deze kent geen genade!

Kille confrontatie

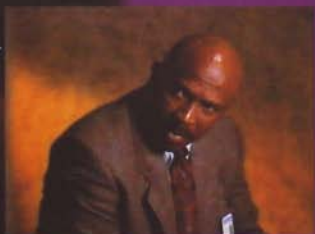
Tegenspeler van Vince Benedetto is politie agent James Dela, een rol van Louis Gossett Jr, bekend van onder andere zijn sterke rol in de klassieker *An Officer and a Gentleman*. Deze ijzervreter van de oude stempel heeft niet veel vertrouwen in de nieuwe bestrijdingsmethoden van Benedetto en opent een tegenoffensief. Dela merkt al gauw dat Benedetto het publiek op zijn hand heeft. Zelfs verslaggever Frank Nordhall (Peter Coyote) van *The Chicago Tribune*, via wie Benedetto zijn bloedige aanslagen aankondigt, weigert elke vorm van medewerking bij het onderzoek. Het gevolg is een keiharde confrontatie tussen Dela en Nordhall, waarbij veel kracht uitgaat van de

geroutineerde Coyote. De enige die Dela op zijn hand weet te krijgen zijn Benedetto's vrouw Vickie (een mierzoete rol van 'onze eigen' Renée Soutendijk) en zontje Scotty. Maar deze raken pas echt overtuigd van Dela's gelijk nadat ze rechtstreeks geconfronteerd worden met de psychopatische gewelddadigheden van papa Benedetto.

Misdaadstad bij uitstek

Keeper Of The City speelt zich af in de beruchte stad Chicago. Chicago is al sinds jaar en dag de stad voor gangsters en maffia. Sinds de jaren 30 voeren de georganiseerde misdaad en de lange arm der wet al een verbeterde strijd om de macht. De misdadigers schuwen hierbij geen enkel middel. Corruptie, aanslagen en zelfs moord maken deel uit van de alledaagse realiteit. Een keihard gegeven dat goed is terug te vinden in deze spannende speelfilm. (SdB)

Serial Mom

Crankzinnige komedie

FILMS

"Voor mij betekent amusement niets meer dan slechte smaak. Als iemand moet overgeven tijdens het bekijken van één van mijn films, dan is dat voor mij net zoiets als het krijgen van een staande ovatie. Je moet echter wel goed onthouden dat er zoiets is als een goede slechte smaak en een slechte slechte smaak!", aldus regisseur John Waters.

De regisseur van *Serial Mom*, John Waters, groeide tijdens de jaren 50 op in de Amerikaanse stad Baltimore. Al van kinds af aan was Waters een outsider. Hij had namelijk een zeer ongebruikelijke obsessie voor geweld en gruwelijkheden. Een andere, meer acceptabele, obsessie was de cinematografie. Gedurende de jaren 60 experimenteerde Waters volop met 8mm en 16mm films. In afgehuurde kerkezaalen vertoonde hij zijn macabere resultaten aan het underground publiek. Naarmate de jaren verstreken, groeide Waters' vakmanschap en daarmee ook zijn publiek. Hij boekte voor het eerst succes in 1973 met de film *Pink Flamingos*; een opzettelijke oefening in extreem slechte smaak. Met de films *Hairspray* uit 1987 en *Cry-Baby* uit 1990 ontgroeide Waters het cult-circuit en brak hij pas echt door naar een breder en algemener publiek. Wat hij daarbij gelukkig niet verloor waren zijn morbide obsessies.

Amerikaanse waarden

Een goed voorbeeld hiervan is zijn recente film *Serial Mom*. Een krankzinnige komedie waarvan je nekharen overeind gaan staan. In deze film neemt Waters, op zijn eigen karakteristieke wijze, een loopje met de doorsnee Amerikaanse waarden. Centraal in de film staat de familie Sutphin; vader Eugene, moeder Beverly, zoon Chip en dochter Misty. Er lijkt op het eerste gezicht niets aan de hand. Het gezin leeft in 'close harmony' en alles gaat rustig zijn alledaagse gangetje. Ook de burgerlijke en ietwat truttige moeder Beverly lijkt tevreden en doet trouw haar huishoudelijke diensten. Maar al snel blijkt dat er toch wel een aantal kleine dingetjes zijn waar moeder zich aan stoort. Bijvoorbeeld het niet dragen van een autogordel of het niet terugspoelen van een geleende videofilm. En om het maar even kort samen te vatten: dit zou geen film van John Waters zijn als moeders niet op geheel eigen wijze uiting aan haar onvrede zou geven.

Bekendheden

Hoewel een aantal aspecten van de films van Waters gelijkbleef, trad er ook een belangrijke verandering op. Met de doorbraak naar het grote publiek kwam ook de invloed van Hollywood. En dus verschenen er vanaf dat moment Hollywoodsterren in Waters' films. De rol van *Serial Mom* Beverly wordt gespeeld door Kathleen Turner. Turner heeft al in diverse films gespeeld (ondermeer *Undercover Blues*, *V.I. Warshawski* en *The War Of The Roses*) en ze laat in deze film goed zien dat ze niet voor één gat te vangen is. Kathleen Turner is echter niet de enige bekende die we kunnen bewonderen in deze film. Een opvallende verschijning is ook Ricki Lake in de rol van dochter Misty. Dat zij past in het goede slechte smaak-scenario van Waters hoeft natuurlijk niet gezegd te worden, want zij is tenslotte een Amerikaanse talkshow-presentatrice. En die weten wel wat theater maken is. (SdB)

Beverly kan het zelf niet geloven.

Serial Mom
Nederlands ondertiteld
f 49,95 Bfr. 999
CNR

Don Juan DeMarco

Eén...duizend
vijfhonderd en twee

Op een zwoele avond middenin een wereldstad staat een man uit een sprookje bovenop een billboard. Hij is mooi en begeerlijk en vastbesloten om een einde aan zijn leven te maken. Deze twee schrille contrasten vormen het thema van *Don Juan DeMarco*. Het romantische sprookje over Don Juan tegenover de psychiater Dr. Mickler, gespeeld door Marlon Brando, met zijn ingeslapen huwelijk.

De film opent met een zelfmoordpoging van Don Juan. Een daad uit liefde, zoals hij zelf zegt. Hij wordt gered door Dr. Mickler, die hem in zijn inrichting onder behandeling neemt. Dr. Mickler staat op het punt om met pensioen te gaan, maar neemt Don Juan als laatste patiënt onder zijn hoede.

Levensverhaal

De door Johnny Depp gespeelde Don Juan is er heilig van overtuigd dat hij werkelijk de legendarische versierder is. Dr. Mickler heeft vanzelfsprekend zijn twijfels, maar geeft zijn patiënt 10 dagen de tijd om hem te overtuigen. In deze periode vertelt Don Juan zijn levensverhaal. Beginnend bij zijn verwekking, via z'n ontmaagding en de gevolgen daarvan, het moment waarop hij zijn ware liefde opbiecht dat hij met één...duizendvijfhonderd en twee vrouwen de liefde heeft bedreven, tot zijn zelfmoordpoging. Parallel aan dit verhaal volgen we de psychiater die op het moment staat af te zwaaien. Zijn huwe-

lijk bevindt zich in een impasse. Hij weet niet hoe hij de sleur moet doorbreken en ziet op tegen zijn aankomende pensioen. Maar door het luisteren naar het levensverhaal van Don Juan blaast Dr. Mickler weer nieuw leven in zijn uitgebluste huwelijk.

Sterke cast

De cast van *Don Juan DeMarco* mag er zeker wezen. Naast Marlon Brando (*The Godfather*), zien we Johnny Depp (*21 Jumpstreet*, *Ed Wood*) in de hoofdrol van Don Juan. Hij speelt het goed, wat niet helemaal vreemd is. Johnny Depp wordt door vele tienermeisjes als een sexsymbool aanbeden, en een overtuigende Don Juan neerzetten moet voor hem geen probleem zijn. Als vrouw van Dr. Mickler zien we Faye Dunaway. Net opgelapt en bijgetrokken van één van haar vele plastische opknappbeurten, speelt zij de vrouw die volkomen verrast is door de hernieuwde avances van haar man.

Intieme sfeer

Don Juan DeMarco is een romantische film. Geen absolute topper, maar zeker een film die gezien mag worden. Natuurlijk moet de film het niet hebben van actie en sensatie, en er zijn ook weinig momenten dat je van verrassing van je stoel valt. Toch verveel je je geen moment. Het verhaal is leuk, loopt mooi door en is makkelijk te volgen. Ook zit er een flinke dosis humor in en valt er volop te genieten van mooie beelden. Het sterkste punt is zonder twijfel de intieme, en relaxte sfeer, die de hele film knap wordt vastgehouden. Kortom: *Don Juan DeMarco* is zeer de moeite waard. (JWB)

Flodder 3

FILMS

Regisseur Dick Maas heeft al sinds zijn eindexamen op de filmacademie de belangstelling van Nederland Filmland. Zijn eigenzinnige, onorthodoxe en morbide manier van filmen scheen toch een groot publiek te trekken. Na *Rigor Mortis* en *De Lift* kwam de volwassen actiefilm *Amsterdamed*, en het succes van Maas leek niet te stuiten. De film *Flodder* sloeg alle records. Na *Flodder in Amerika* kwam ook deel drie in de bioscoop. Nu is deze film te huur op Video CD.

Maas liet in zijn eindexamenfilm een blinde uit de auto stappen om iets uit de achterbak te pakken. Dat moest nou maar eens kunnen, en je moet je handicap accepteren. De camera zoomt uit en gaat de hoogte in, waardoor we een goed beeld krijgen van de omgeving. Een blinde die de contouren van de auto aftast. De auto staat midden in een wildpark en de kring leeuwen om de auto wordt steeds kleiner. Dat is typisch Dick Maas. Een lach, die je zo snel mogelijk moet willen verbergen door de ernst van de situatie.

Sick jokes

Flodder 3 is een opeenvolging van dit soort morbide grappen. Een villawijk die in de fik gestoken wordt door iemand die eigenlijk alleen maar het huis van de familie Flodder in vlammen wil zien; een debiele opa, wiens rolstoel door zijn etters van kleinkinderen wordt opgevoerd tot een moordende racemotor zodat ze 'opa niet meer uit hoeven te laten' en ga zo maar door.

De strijd om Zonnedaal

De oorlog is verklaard aan de asociale familie Flodder. Zij zijn middels een sociaal integratieplan gehuisvest in de sjieke wijk Zonnedaal. Iets wat de normen en waarden van de inmiddels vijftwintig jaar bestaande buurt danig onderuithaalt. Een Zonnedaeler heeft geen troep in de tuin, laat staan dat hij zijn auto repareert op de stoep. De Flodders moet dus een halt toegeroepen worden. Vooral nu het vijfde lustrum van de wijk gevierd gaat worden en er zelfs ministers op bezoek komen.

Gezinsuitbreiding

In een dossier ontdekken de Zonnedaelers dat ze wel degelijk een kans hebben om de Flodders uit hun wijk te bannen. Ze hoeven maar een overtreding te begaan en ze zijn direct dakloos. Tevens is er bepaald dat iedere vorm van gezinsuitbreiding verboden is. Ze zijn al met z'n achten. Laat Ma Flodder nou net de liefde van haar leven zijn tegengekomen. De zwerver Robbie laat haar de mooiste plekje van de stad zien. Maar je weet, achter sommige zwervers schuilen soms hele andere mensen!

Het Wilhellemus

Flodder 3 overtreft de eerste twee in spektakel, sex, intrige en rampengehalte. Het acteertalent heeft echter sinds de TV-serie zwaar ingeboet. Huub Stapel is ingeruild voor de mindere Coen van Vrijberghe de Coningh, en ook Kees is niet meer wat-ie is geweest. Nelly Frijda blijft altijd te gek met deze zin: "Assie drie kratte bier op hep, kennie in één keer het eerste koeplet vannut Wilhellemus opboere!" (RH)

CD-i PROF

Het bedrijfsleven maakt steeds meer gebruik van CD-i. Dit medium leent zich daar uitstekend voor. De professionele toepassingen zijn zeer divers in allerlei verschillende branches. Maandelijks berichten wij in deze rubriek over de nieuwste professionele toepassingen.

Rob Smit

Pierre Balmain Haarwerken

Pierre Balmain is de naam van de oprichter van het gelijknamige modehuis dat gevestigd is in de metropool van de mode: Parijs. Hij heeft zijn faam verworven door het ontwerpen van kleding voor beroemdheden als Marlène Dietrich, Audrey Hepburn, Brigitte Bardot en Jessye Norman. Zoals dat zo vaak gaat, werd zijn naam behalve aan de kledingontwerpen ook aan gelicenceerde artikelen verbonden.

In die laatste context moet het Schipluidense bedrijf Euro Hair Fashion gezien worden, dat al meer dan twintig jaar wereldwijd licentiehouder is van de collectie *Pierre Balmain Haarwerken*. Via agentschappen in heel Europa levert men deze aan gespecialiseerde haarmodezaken. In de loop der tijd bleken deze depositairs behoefte te krijgen aan een communicatiemiddel waarmee de kwaliteit van de producten aantrekkelijk en effectief gepresenteerd kon worden. Uiteindelijk koos Euro Hair Fashion voor CD-i, vanwege de multimediale mogelijkheden, de gebruiksvriendelijkheid en de interactiviteit.

Ideaal hulpmiddel

We klopten aan bij Nicoline van der Lugt van Madocke Multimedia uit Bodegraven, het bedrijf dat de productie van de CD-i heeft gerealiseerd, om te horen onder welke omstandigheden de CD-i gebruikt wordt. "De doelgroep van de disc bestaat uit vrouwen uit alle leeftijdscatego-

riën, maar vooral uit oudere vrouwen die, meestal wegens ziekte, een pruik moeten of willen dragen. Omdat dit woord voor veel mensen een negatieve bijklank heeft, gebruikt Euro Hair Fashion overigens de namen haarwerk of postiche - het Franse woord voor pruik - voor zijn producten. Je kunt je misschien voorstellen dat het kiezen van een pruik een delicate aangelegenheid is. Het blijkt dat vrouwen niet zo maar een winkel binnenstappen om zich te oriënteren; in de meeste gevallen durven ze pas uitgebreid in de etalage te kijken als de winkel gesloten is. Als ze tenslotte toch de stap zetten om naar binnen te gaan willen ze echter zelden open en bloot in de winkel geholpen worden. Liever laten ze zich in een rustig hoekje of een afgesloten gedeelte adviseren. In zo'n situatie is een CD-i natuurlijk een ideaal hulpmiddel."

Uitgebreid en duidelijk

Waarom? "Omdat een klant dan met de afstandsbediening betrekkelijk makkelijk haar eigen weg door de informatie kan zoeken. De verkoper hoeft er niet voortdurend bij aanwezig te zijn, wat voor veel vrouwen een geruststellende gedachte is. Daarnaast is het voor een dépositair vrijwel onmogelijk om alle modellen en kleuren in voorraad te hebben. Om deze allemaal op CD-i te zetten is echter geen probleem, en je kunt de modellen nog in prijs- en kwaliteitsklassen groeperen ook. Een ander voordeel is dat je filmpjes kunt aanbrengen waarbij de camera helemaal rondom de pruik beweegt, zodat ook de achter- en zijkanten goed bekeken kunnen worden. Nog een situ-

atie waarin de CD-i uitkomst kan brengen is als de klant een kleur- of modelwens heeft die eigenlijk niet bij de kleur of vorm van haar gezicht past. Voor een dépositair is het niet makkelijk om dat op diplomatieke wijze duidelijk te maken, maar door de verschillende vormen van menselijk gezicht in combinatie met verschillende soorten pruiken op de CD-i te zetten, wordt het de klant vaak vanzelf duidelijk. Tenslotte kan de CD-i voor een geruststellende sfeer in de winkel zorgen. Heel bewust is er gebruik gemaakt van rustige achtergrondmuziek, wordt de uitleg gegeven door een sympathieke stem en zijn de beeldovergangen rustig."

Wat staat er op?

Wat staat er nu precies op de CD-i? Allereerst natuurlijk een overzicht van alle modellen (en dat zijn er nogal wat). Verder bevat de disc informatie over de manier waarop de haarwerken vervaardigd worden, de verschillende typen die er bestaan (bijvoorbeeld wel of geen echt haar), de maatwerk mogelijkheden, de hygiënische aspecten, het sterren-kwaliteitssysteem en de voordelige combinatiemogelijkheden. De CD-i komt als productpresentatie bij de dépositairs in de haarmodezaak te staan maar wordt ook gebruikt als presentatiemiddel voor grote groepen, als bedrijfspresentatie op beurzen of als trainingsinstrument bij de introductie van nieuwe medewerkers van Euro Hair Fashion. Handig is ook dat er vanzelf een demonstratieprogramma start als de CD-i drie minuten niet gebruikt is. "De CD-i is behoorlijk uniek", aldus Nicoline van der Lugt, "binnen de kappersbranche is het gebruik van nieuwe media nog volstrekt niet ingeburgerd!"

Madocke Multimedia, Bodegraven, tel. 01726-51144.

Multimedia-opleiding Bedrijfs hulpverlener

"Kunt u reanimeren? Weet u alle nooduitgangen te vinden? Welke chemische stoffen heeft u in het bedrijf en waar staan ze precies? Wat moet u doen als er brand uitbreekt?" Zo maar een paar kritische vragen...

De Arbeidsomstandighedenwet (ARBO-Wet) schrijft voor dat binnen een bedrijf of instelling activiteiten die te maken hebben met levensreddend handelen, brandbestrijding en ontruimen geïntegreerd moeten worden in de nieuwe functie van bedrijfs hulpverlener (BHV'er). Deze moet zo opgeleid zijn dat een optimale hulpverlening is gewaarborgd. Elke organisatie moet dan ook over ten minste één bedrijfs hulpverlener beschikken. Het precieze aantal bedrijfs hulpverleners is afhankelijk van het aantal personen (werknemers, bezoekers, klanten of anderen) dat in een bedrijf of instelling aanwezig is. Al die bedrijfs hulpverleners moeten natuurlijk opgeleid worden, maar werkgevers - en vooral grote werkgevers - zullen helemaal niet blij zijn met het verlies aan arbeidsuren dat daar het gevolg van is. Hoeveel dagen of weken moet een werknemer wel niet naar school voordat hij een volwaardig bedrijfs hulpverlener is?

Bedrijf op Schijf

Philipscdi.com

CD-i en praktijk

De OVD Groep uit Ede (OVD staat voor Opleidingsinstituut voor de Distributie), één van de instituten die de opleiding Bedrijfshulpverlener verzorgt, heeft daar iets op gevonden. Men heeft het grootste deel van de cursus op CD-i gezet, waardoor werknemers de opleiding in het eigen bedrijf kunnen volgen, hun eigen tijd kunnen indelen en moeilijke onderdelen kunnen herhalen zonder andere cursisten op te houden. Omdat de aard van de materie te belangrijk is om de kennis alleen door middel van een CD-i over te dragen, zal de cursist echter ook praktijkervaring moeten opdoen - alleen dan kan hij tijdens gevaarlijke situaties werkelijk effectief optreden. Daarom werkt de OVD Groep samen met RICAS Safety Trainings, een bedrijf dat over de juiste outillage beschikt om grote en kleine rampen onder deskundige begeleiding te laten plaatsvinden en weer te bestrijden.

Theorie, praktijk en oefenen

Het cursusmateriaal op de CD-i is onderverdeeld in een theoretisch, een praktisch en een oefengedeelte. Laten we bij wijze van voorbeeld het onderwerp Brandbestrijding eens nemen. Het theoretische deel bestaat uit de taken van de BHV'er bij brand, de uitleg van de zogenaamde branddriehoek (de verhouding tussen brandbare stof, hoeveelheid zuurstof en ontbrandingstemperatuur - verwijder één van deze elementen en het vuur dooft) en een overzicht van diverse blustoestellen. Aan het eind van de instructie moet een begripsvraag beantwoord worden. Het praktijkgedeelte bestaat uit een stapsgewijze instructie wat de BHV'er moet doen als er brand in het bedrijf uitbreekt, waarbij onder andere het beoordelen van de brandsituatie en het nemen van de juiste maatregelen ter sprake komt. In het oefengedeelte tenslotte

wordt de cursist geconfronteerd met een uitbrekende brand in de personeelsruimte van een supermarkt. Wat te doen? Proberen te blussen met gevaar voor eigen leven? De brandweer bellen met de kans dat de brand al onbeheersbaar is tegen de tijd dat de brandweer arriveert? Of alarm slaan en zo paniek veroorzaken in een supermarkt vol mensen? De CD-i staat vol met dergelijke theoretische en praktische voorbeelden op allerlei terreinen.

Voordelen

We vroegen aan Marguerite Stolp van de OVD Groep of CD-i nu eigenlijk bevalt als opleidingsmedium: "Tot op heden zijn onze ervaringen bijzonder positief. Er zijn dan

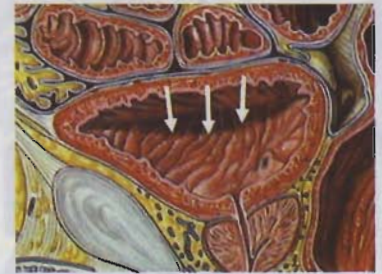
ook veel voordelen: een CD-i-speler is 24 uur per dag inzetbaar, kan zowel thuis als op de werkplek gebruikt worden en kan dankzij de toepassing van Digital Video levenschte praktijksituaties aanbieden. Daarnaast reduceert het gebruik van CD-i als instructiemiddel de personeelslasten omdat de cursist in zijn eigen omgeving kan werken, is het leerrendement hoog omdat de cursist op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo kan werken en vraagt het voor de werkgever slechts om een eenmalige investering. Bovendien is de opleiding flexibel, want door CD-i's met verschillende inhoud aan te bieden kunnen we tegemoet komen aan de eisen van vrijwel iedere branche. Aansluitend kan ook de praktijkdag op de branche afgestemd worden. Zelfs is het mogelijk om de praktijkdag bij het bedrijf zelf te houden."

Drie CD-i's

De Multimedia-opleiding Bedrijfshulpverlener beslaat in totaal drie CD-i's, Eén over brandbestrijding, één over levensreddend handelen en één met een toets. De cursist moet de toets voldoende gemaakt hebben om aan de praktijkdag te mogen deelnemen. De CD-i's zijn professioneel opgezet en zitten technisch degelijk in elkaar. Het materiaal op CD-i vraagt ongeveer twaalf uur studie, de praktijkoefeningen één dag. De totale opleiding vraagt dus nog geen drie dagen, een tijdsduur waarover geen enkele werkgever zich zorgen hoeft te maken - zeker niet als hij zich realiseert wat hij ervoor terugkrijgt!

Voor informatie: Total Safety Management (het samenwerkingsverband van de OVD Groep en RICAS), Ede, tel. 0318-649991. Vormgeving, interactief ontwerp en technische realisatie zijn verzorgd door Eaglevision Interactive uit Hilversum, tel. 035-683.32.00.

Blaascatheterisatie bij de Man

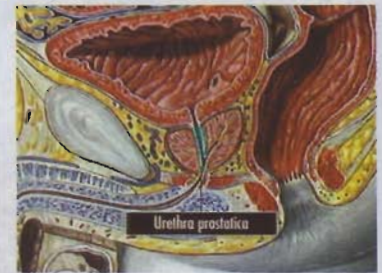
Blaascatheterisatie is de medische term voor het via de urinebuis inbrengen van een slang in de blaas, bijvoorbeeld om een verstopping op te heffen, een inwendige controle of ingreep uit te voeren of incontinentie te bestrijden. De ingreep is niet geheel vrij van risico, en is vooral bij de man geen pretje. Zowel de arts of verpleger als de patiënt hebben er dus baat bij als de noodzakelijke handelingen zo snel, pijnloos en efficiënt mogelijk verlopen. Maar terwijl de studenten in een stad met een academisch ziekenhuis over het algemeen in de rij staan om iets bij te verdienen als medisch proefpersoon is de belangstelling om lijdend voorwerp te zijn bij een aankomend arts die blaascatheterisatie moet oefenen nou niet bepaald groot. Desondanks moeten er ziekenhuis- en huisartsen, wijkverplegers en andere verzorgenden (in bepaalde gevallen kunnen dat ook familieleden zijn) opgeleid worden om een dergelijke ingreep te kunnen verrichten of erbij te assisteren.

Alles gecombineerd

Er werd dus gezocht naar een manier om zoveel mogelijk kennis over dit onderwerp te verschaffen zonder dat er voortdurend van proefpersonen gebruik gemaakt hoefde te worden, en ook hier kon het medium CD-i uitkomst bieden. Immers, de interactiviteit staat toe dat informatie per categorie opgeslagen kan worden en eenvoudig op te vragen is. Omdat een CD-i zowel tekst, foto's als video-films kan bevatten kunnen achtergrondinformatie, een

databank, anatomische afbeeldingen en instructieve filmpjes op één schijf gecombineerd worden. Bovendien kunnen deze door middel van hyperlinks op allerlei manieren met elkaar verbonden worden. En omdat informatie op een CD-i betrekkelijk eenvoudig aangepast kan worden kan de inhoud steeds up-to-date blijven. Net als bij de hierboven beschreven opleiding tot Bedrijfshulpverlener kan iemand met een medisch beroep het materiaal dus bestuderen op het tijdstip, in het tempo en op de manier waarop het hem of haar het beste uitkomt.

Natuurlijk kan een CD-i-programma nooit de echte praktijkervaring vervangen, maar de videofilmpjes verminderen in ieder geval de noodzaak tot het werken met proefpersonen en zorgen ervoor dat de medicus beter beslagen ten ijs komt als hij een blaascatheterisatie moet uitvoeren.

Blaascatheterisatie bij de Man werd in opdracht van Tracemed (Trainingscentrum voor Medische Educatie) en in samenwerking met de Katholieke Universiteit Nijmegen vervaardigd door Wigant Media uit Willemstad (N.Br.). Het telefoonnummer van Wigant Media is 0168-473352.

Bedrijf op Schijf

Philipscdi.com

büch

Globaal

De bekabeling van de wereld wordt algemeen als een voordeel gezien. Het is inderdaad een feit dat het televisiekijken een stuk aangenamer is geworden sedert we de tv-zenders via de kabel in huis kunnen halen. Het was vroeger natuurlijk een verschrikkelijk gedoe: het gedonder met antennes dat af en toe zelfs noodzakelijkerwijs leidde tot het beklimmen van het dak om de antenne een duwtje naar links of rechts te geven. In Nederland heeft het nauwelijks zin om te proberen om de drie publieksnetten uit de lucht op te vangen. Eigenlijk is de ontvangst van onze drie publieksnetten per antenne altijd al ontzettend gebrekkig geweest en was korrelig beeld meestal je deel. Uiteraard is het opvangen van de televisiestralen van de Hilversumse netten uit de lucht niet erg zinvol meer nu er in bijna elk huis een kabelaansluiting aanwezig is, maar campingbewoners weten dat het maar al te lastig is om een beetje leuk naar Nederland 1, 2 of 3 via een antennetje op het dak van je caravan te kunnen kijken. Het kijken naar RTL4, RTL5 en Veronica is een stuk aangenamer, op voorwaarde dat je een schoteltje buiten je buitenhuisje of caravan hebt hangen.

In een tijd dat mobiel telefoneren, mobiel computeren en mobiel faxen (via modems) de gewoonste zaak van de wereld werd, is het mobiel televisiekijken nog steeds een vrome wens. Ik weet weinig van de technische aspecten maar in de Verenigde Staten kun je bijna overal met een zaktoestelletje en een uitschuifbaar sprietje naar televisie kijken. In Nederland lukt dat gewoon niet!

Heel decadent: ik heb rijdend in een limousine door New York heel riant naar een tiental televisiezenders kunnen kijken (voor een goed begrip: ik reed zelf

Televisierevolutie

niet maar ik werd gereden). Probeer hetzelfde nu eens in Nederland: om zittend achter in een auto naar Nederland 1 te kijken. Dat lukt ook al niet! Waarom niet? Ik vrees omdat wij nog een beetje achterlijk zijn en ons nog steeds een beetje schamen voor mobiel gekijk.

Het zou toch ongelooflijk aardig zijn wanneer we in 1996 naast de draagbare radio eindelijk ook eens zouden kunnen beschikken over de werkelijk draagbare televisie! De oplossing daarvoor is overigens niet het op satelliet zetten van de drie publieksnetten want dat zou enorm veel geld vergen. Het zou gewoon bereikt kunnen worden wanneer er wat meer zendmasten in Nederland geplaatst zouden worden. Dat is al gebeurd met dat andere draagbare medium: de mobiele telefoon. Oergebruikers van die telefoon weten zich heel goed te herin-

neren dat Nederland tien jaar geleden nog vol zat met dode plekken terwijl we anno 1996 bijna overal uitstekend bereikbaar zijn via ons zaktoestel.

Het mooie van Amerikaanse steden is dat er op elk hoog flatgebouw een zendmast staat en daarom is het mogelijk dat je in bijna elk park van iedere middelgrote Amerikaanse stad kunt kijken naar een live uitgezonden honkbalwedstrijd.

Houden we nog slechts één ding over: de kwaliteit van de minibeeldschermpjes. Minibeeldschermpjes zijn een stuk platter geworden maar ze zijn nog steeds niet erg lichtsterk. Het is dus erg lastig om in de zonneschijn naar zo'n draagbaar minitoestel te kijken. Hetzelfde geldt voor de schermpjes van laptops, ook die vertonen het probleem van slechte bruikbaarheid in te lichte ruimtes.

Er zullen ongetwijfeld lezers zijn die zeggen: waar maakt die jongen zich druk om! Maar ik meen het toch echt: op het moment dat de televisie in Holland werkelijk helemaal draagbaar is geworden, is Nederland rijp voor de definitieve televisierevolutie. Ik heb echter het idee dat de optimaal draagbare televisie Nederland niet zal veroveren via een klassiek televisietoestelletje, maar via de laptop. De multimediale laptop met televisie-, satelliet- annex zenderontvangst, met internetmodem en met de mogelijkheid om CD-ROM en CD-i af te spelen, daar ligt volgens mij een grote toekomst. Een toekomst waar ik persoonlijk erg naar verlang. Alle informatie overal bereikbaar via een laptopje, naar de AVRO kijken op de Zuidpool, CD-i'tjes bekijken op een cruiseschip en internetten in het oerwoud, dat moet toch verschrikkelijk leuk zijn!

Boudewijn Büch

CD-i

OFFICIËLE PREVIEW

CD-i

VAN HET SEIZOEN 1995/96

*Een unieke
interactieve disc
met alles over de
UEFA Champions League
met feiten, historische beelden,
wedstrijdschema's en meer.*

f 69,95
Bfr. 1299

**THE CLUBS... THE COMPETITION...
THE CHALLENGE... THE GLORY....**

Let's make things better.

PHILIPS

Philipscdi.com

CD-i

Een héél jaar op één schijfje!

1995 nu op CD-i & CD-ROM

Het nieuwe videojaarboek op CD-i biedt een terugblik op de gebeurtenissen die het afgelopen jaar hebben bepaald. Ruim 180 nieuwsfeiten, ondersteund door meer dan 60 videofragmenten uit de bestanden van de NOS en meer dan 500 foto's uit de archieven van het ANP geven een getrouw beeld van het jaar zoals het elke dag op tv te zien was. Verschijnt ieder jaar rond 15 januari.

79,95

- Collectors item
- 180 nieuwsfeiten van 1995
- Meer dan 60 videofragmenten
- 500 foto's uit NOS- en ANP-archief

Meer weten over CD-i?

Bel voor informatie de Philips

Consumentenlijn: 06-8406 (20 cpm).

Philipscdi.com

Let's make things better.

PHILIPS